

**KAMU ÇALIŞANLARININ BİLGİ VE İLETİŞİM
TEKNOLOJİLERİNE İLİŞKİN ÖZ YETERLİK ALGISI VE BİT
KULLANIM DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ
(SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI ÖRNEĞİ)**

Nimet Demir

**YÜKSEK LİSANS TEZİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI**

**GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

ARALIK, 2017

TELİF HAKKI VE TEZ FOTOKOPİ İZİN FORMU

Bu tezin tüm hakları saklıdır. Kaynak göstermek koşuluyla tezin teslim tarihinden itibaren tezden fotokopi çekilebilir.

YAZARIN

Adı : Nimet
Soyadı : Demir
Bölümü : Eğitim Teknolojileri
İmza :
Teslim Tarihi:

TEZİN

Türkçe Adı: Kamu Çalışanlarının Bilgi ve İletişim Teknolojilerine İlişkin Öz Yeterlik Algısı ve BİT Kullanım Düzeylerinin İncelenmesi (Sayıştay Başkanlığı Örneği).

İngilizce Adı: A Study Examining Public Servants' Knowledge About Self Efficacy Perception and Use of Information and Communication Technologies (ICT): (The Case of Turkish Court of Account).

ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI

Tez yazma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyduğumu, yararlandığım tüm kaynakları kaynak gösterme ilkelerine uygun olarak kaynakçada belirttiğimi ve bu bölümler dışındaki tüm ifadelerin şahsıma ait olduğunu beyan ederim.

Yazar Adı Soyadı: Nimet DEMİR

İmza:

JÜRİ ONAY SAYFASI

Nimet DEMİR tarafından hazırlanan “Kamu Çalışanlarının Bilgi ve İletişim Teknolojilerine İlişkin Öz Yeterlik Algısı ve BİT Kullanım Düzeylerinin İncelenmesi (Sayıştay Başkanlığı Örneği)” adlı tez çalışması aşağıdaki jüri tarafından oy birliği ile Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı’nda Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Danışman: Yrd. Doç. Dr. Sevil FİLİZ BÜYÜKALAN

Eğitim Programları ve Öğretim Anabilim Dalı, Gazi Üniversitesi

Üye: Doç. Dr. Bülent AKBABA

Sosyal Bilgiler Eğitimi Anabilim Dalı, Gazi Üniversitesi

Üye: Yrd. Doç. Dr. Yakup YILMAZ

Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Anabilim Dalı,
Necmettin Erbakan Üniversitesi

Tez Savunma Tarihi: 22/12/2017

Bu tezin Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı’nda Yüksek Lisans tezi olması için şartları yerine getirdiğini onaylıyorum.

Prof. Dr. Selma YEL

Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürü

TEŞEKKÜR

Bu çalışmanın oluşmasında, katkı ve yardımlarını esirgemeyen değerli danışman hocam Yrd. Doç. Dr. Sevil BÜYÜKALAN FİLİZ'e

Varlığını her an yanımda hissettiğim, her koşulda başarabileceğim inancını bir an eksiltmeyen, beni koşulsuz seven, bugünlere ulaşmamda büyük katkısı ve emeği olan değerli aile fertlerim annem, babam, kardeşlerim ve eşlerine hayatımda oldukları için sonsuz teşekkürlerimi sunar, dünyalar tatlısı minik yeğenlerim Güzide Derin ve Beyza Ceren'e hayatımıza yaşam sevinci getirdikleri için ayrıca teşekkür ederim.

Çalışma ortamımda hoşgörü ve yardımlarını esirgemeyen başkanlarıma ve çalışma arkadaşlarıma da teşekkürlerimi sunuyorum.

**KAMU ÇALIŞANLARININ BİLGİ VE İLETİŞİM
TEKNOLOJİLERİNE İLİŞKİN ÖZ YETERLİK ALGISI VE BİT
KULLANIM DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ
(SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI ÖRNEĞİ)
(Yüksek Lisans Tezi)**

NİMET DEMİR

**GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
ARALIK 2017**

ÖZ

Günümüzde hızla gelişen bilgi ve iletişim teknolojilerinin (BİT) eğitim kurumlarının yanı sıra kamu kurum ve kuruluşlarında da yaygın olarak kullanıldığı bilinmektedir. Kamu kurumu çalışanlarının teknolojik gelişmelerin hızla yaşandığı çağın gerisinde kalmadan bireysel gelişim ve ihtiyaçlarını karşılama, kamunun yararına bilgi ve beceriler kazanmada teknolojinin dinamizminden doğrudan etkilenen bir kitle olduğu söylenebilir. Bu çalışma, Sayıştay Başkanlığı çalışanlarının BİT kullanımına ilişkin öz yeterlik algısı, BİT kullanım düzeylerinin incelenmesi ve çalıştıkları kurumdan BİT'e ilişkin görüş ve önerilerinin belirlenmesi amacıyla yapılmıştır. Araştırma betimsel nitelikli bir çalışma olup, araştırma grubu Sayıştay Başkanlığı çalışanları ile sınırlı tutulduğundan vaka çalışması (case study) niteliğindedir. Araştırmanın katılımcıları 249 denetçi ve 175 memur, toplamda 424 personelden oluşmaktadır. Araştırma verileri, bilişim teknolojileri öz yeterlik algı ölçeği, teknoloji kullanım düzeyi ölçeği ve çalışanların görüş ve önerilerini belirlemek amacıyla kullanılan yarı yapılandırılmış görüşme formuyla toplanmıştır. Araştırmada elde edilen nicel veriler araştırmanın alt amaçlarına göre, betimsel (aritmetik ortalama, frekans) ve ilişkisel (anova, korelasyon ve t-testi) istatistiksel tekniklerden yararlanılarak çözümlenmiştir. Araştırmada toplanan veriler kullanılan analiz programları aracılığıyla ilk önce Microsoft Excel programına girilmiş, ardından SPSS (The Statistical Package for the Social Sciences) 23.0 programına aktarılmıştır. Görüşme formundan elde edilen verilerin çözümlenmesinde ise içerik çözümlemesi tekniğinden yararlanılmıştır. Araştırmada denetçi

ve memurların bilgi ve iletişim teknolojileri öz yeterlik algısı bulguları cinsiyet ve unvan açısından değerlendirildiğinde, kadın ve erkek katılımcıların BİT öz yeterlik algıları arasında anlamlı bir farklılık olmadığı, farklı mesleki kıdeme sahip grupların BİT öz yeterlilik algısı ortalama değerleri arasında ise mesleki kıdem süresi arttıkça BİT öz yeterlilik algısı ortalama değerlerinin düştüğü, en yüksek BİT öz yeterlik algısı ortalama puanı 1-5 yıl arası mesleki kıdeme sahip katılımcılarda iken, en düşük BİT öz yeterlik algısı ortalama puanı 20 yıl ve üzeri mesleki kıdeme sahip katılımcılarda olduğu, teknoloji kullanım düzeyinin cinsiyete göre anlamlı fark gösterdiği, kıdem yılı arttıkça teknoloji kullanım düzeyi ortalamasının azaldığı, çalışanların hizmet içi eğitim ihtiyaçlarının olduğunu göstermiştir. Bulgular doğrultusunda; kıdem süresi 20 yıl ve üzeri olan çalışanlara teknoloji kullanımı konusunda daha fazla eğitim verilmesi, denetçilerin kamu kurum ve kuruluşlarını denetleme görevi nedeniyle yılın belli dönemlerinde farklı kurumlarda bulunmalarından dolayı eğitimlerin tüm çalışanları kapsayacak dönemlerde verilmesi veya online-uzaktan eğitimlerle bu ihtiyacın giderilmesi yönünde önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler : Sayıştay Başkanlığı çalışanları, öz yeterlik, bilgi teknolojisi, iletişim teknolojisi

Sayfa Adedi : 80

Danışman : Yrd. Doç. Dr. Sevil BÜYÜKALAN FİLİZ

**A STUDY EXAMINING PUBLIC SERVANTS' KNOWLEDGE
ABOUT SELF EFFICACY PERCEPTION AND USE OF
INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES: (ICT
THE CASE OF TURKISH COURT OF ACCOUNT)
(M.S. Thesis)**

NİMET DEMİR

**GAZİ UNIVERSITY
GRADUATE SCHOOL OF EDUCATIONAL SCIENCES
DECEMBER 2017**

ABSTRACT

It is known that the fast-evolving information and communication technologies (ICT) are commonly used in public institutions and education institutions. Technological advancements meet personal development needs of the public officials, enable them to acquire new information and skills and prevent them from falling behind the times and thus, it can be argued that they constitute a mass directly affected by the dynamism of technology. This study was carried out to examine the self-efficacy perceptions and levels of use of the personnel of the Turkish Court of Accounts (TCA) with respect to the ICTs and to determine their views and opinions concerning their expectations from the TCA. This is a descriptive study based on a case study since the research group was limited to the personnel of the TCA. The numbers of participants are 424; 249 auditors and 175 supporting staff. Data were collected through the ICT self-efficacy scale, the scale examining the level of technology use and semi-structured interview form to determine views and suggestions of the participants. Quantitative data obtained in the research were analysed via descriptive (arithmetic mean, frequency) and relational (Anova, correlation and t-test) statistical techniques depending on the subgoals of the study. Data were first entered into Microsoft Excel and then transferred into SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) 23.0. Content analysis method was used in the analysis of the data obtained from the interview form. When findings concerning the self-efficacy perceptions of auditors and supporting staff for the use of ICT in terms of sex and title are evaluated, it is seen that there is not a statistically significant difference between the ICT self-efficacy

perceptions of male and female participants, ICT self-efficacy mean values decrease as the years of seniority increase and the highest ICT self-efficacy perception mean value is found in the group of participants having seniority of 1-5 years while the lowest ICT self-efficacy perception mean value is found in the group of participants having seniority of more than 20 years. Findings also demonstrate that levels of technology use differ significantly by sex, average level of technology use decreases as the years of seniority increase and the TCA personnel needs in-service trainings. In line with these findings, it is recommended that the number of trainings provided to the personnel having seniority of more than 20 years on the use of technologies should be increased, and considering that the auditors work in different institutions in certain periods of the year due to their audit works, these trainings should be provided in certain periods allowing for the participation of all personnel insofar as possible or online-distant trainings should be organized to meet this need.

Keywords : Personnel of the Turkish Court of Accounts, information technologies (IT), self-efficacy, communication technologies (CT).

Page Number : 80

Supervisor : Yrd. Doç. Dr. Sevil BÜYÜKALAN FİLİZ

İÇİNDEKİLER

TELİF HAKKI VE TEZ FOTOKOPİ İZİN FORMU	i
ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI.....	ii
JÜRİ ONAY SAYFASI	iii
TEŞEKKÜR	iv
ÖZ.....	v
ABSTRACT	vii
İÇİNDEKİLER	ix
TABLolar LİSTESİ.....	xii
ŞEKİLLER LİSTESİ	xiv
SİMGELER VE KISALTMALAR LİSTESİ.....	xv
BÖLÜM I.....	1
GİRİŞ	1
1.1. Problem Durumu	5
1.2. Araştırmanın Önemi	6
1.3. Araştırmanın Amacı	6
1.3.1. Alt Amaçlar	6
1.4. Sayıtlılar	6
1.5. Sınırlılıklar	7
1.6. Tanımlar.....	7
1.7. İlgili Araştırmalar	9
BÖLÜM 2	19

YÖNTEM.....	19
2.1. Araştırmanın Modeli	19
2.2. Araştırma Grubu	20
2.2.1. Sayıştay Çalışanlarının Demografik Özellikleri ile İlgili Betimsel İstatistikler	20
2.3. Veri Toplama Araçları	22
2.3.1. Ölçek Güvenirlik ve Geçerlik Çalışmaları	23
2.3.1.1. Güvenirlik.....	23
2.3.1.2. Geçerlik	24
2.3.1.3. Bilişim Teknolojileri Öz Yeterlik Algı Ölçeği Doğrulayıcı Faktör Analizi.....	25
2.3.1.4. Teknoloji Kullanım Düzeyi Belirleme Ölçeği Doğrulayıcı Faktör Analizi.....	28
2.3.1.5. Ölçek Betimsel İstatistikleri.....	31
2.4. Verilerin Analizi	32
BÖLÜM 3	33
BULGULAR VE YORUM.....	33
3.1. Birinci Alt Amaca İlişkin Bulgular	33
3.2. İkinci Alt Amaca İlişkin Bulgular	34
3.4.3. Üçüncü Alt Amaca İlişkin Bulgular.....	34
3.4. Dördüncü Alt Amaca İlişkin Bulgular	35
3.5. Beşinci Alt Amaca İlişkin Bulgular	36
3.5.1. Cinsiyet BİT Öz Yeterlilik Algısı İlişkisi	37
3.5.2. Unvan BİT Öz Yeterlilik Algısı İlişkisi.....	37
3.5.3. Mesleki Kıdem BİT Öz Yeterlilik Algısı İlişkisi	38
3.6. Altıncı Alt Amaca İlişkin Bulgular	40
3.6.1. Cinsiyet Teknoloji Kullanım Düzeyleri İlişkisi	40

3.6.2. Unvan Teknoloji Kullanım Düzeyi İlişkisi	40
3.6.3. Mesleki Kıdem Teknoloji Kullanım Düzeyi İlişkisi	41
3.4.7. Yedinci Alt Amaca İlişkin Bulgular.....	42
3.7.1. Örneklem Grubunun Çalışılan Kurumda BİT Kullanımı Konusunda Herhangi Bir Hizmet İçi Eğitim Alıp Almadıklarına İlişkin Görüşler.....	43
3.7.2. Örneklem Grubunun Çalışılan Kurumda BİT Kullanımı Konusunda Aldıkları Hizmet İçi Eğitimin Ne ile İlgili Olduğuna İlişkin Görüşler.....	44
3.7.3. Örneklem Grubunun Çalışılan Kurumda BİT ile İlgili Yeterli Teknolojik Olanaklara Sahip Olup Olmadıklarına İlişkin Görüşler	45
3.7.4. Örneklem Grubunun Çalışılan Kurumda BİT ile İlgili İsteklerine İlişkin Görüşler	46
3.7.5. Örneklem Grubunun BİT ile İlgili Eğitim İhtiyacına İlişkin Görüşleri.....	47
3.7.6. Örneklem Grubunun BİT ile İlgili Hangi Konuda Hizmet İçi Eğitim Almak İstediklerine İlişkin Görüşler.....	48
3.7.7. Örneklem Grubunun BİT'e İlişkin Önerileri	49
BÖLÜM 4	51
SONUÇ VE TARTIŞMA	51
4.1. Öneriler	60
KAYNAKLAR	63
EKLER.....	71
EK 1. Anket Formu.....	72
Ek 2. Sayıştay Başkanlığı Anket Uygulama İzin Dilekçesi ve Ölçek Kullanım İzinleri	80

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1. <i>Cinsiyet, Unvan ve Mesleki Kıdeme Ait Demografik İstatistikler</i>	20
Tablo 2. <i>Ölçek Güvenirlik İstatistikleri</i>	23
Tablo 3. <i>Yapısal Eşitlik Modeli Araştırmalarında Kullanılan Uyum İndekslerine İlişkin Mükemmel ve Kabul Edilebilir Uyum Ölçütleri</i>	24
Tablo 4. <i>Bilişim Teknolojileri Öz Yeterlik Algı Ölçeği Model Uyum İndeksleri</i>	26
Tablo 5. <i>Bilişim Teknolojileri Öz Yeterlik Algı Ölçeği Doğrulamalı Faktör Analizi</i>	27
Tablo 6. <i>Teknoloji Kullanım Düzeyi Belirleme Ölçeği Model Uyum İndeksleri</i>	29
Tablo 7. <i>Doğrulamalı Faktör Analizi Katsayı Değerleri</i>	30
Tablo 6. <i>Ölçek Betimsel İstatistikleri</i>	31
Tablo 9. <i>Unvan Değişkenine Göre Denetçi ve Memurların BİT Öz Yeterlik Algı Düzeyleri</i>	33
Tablo 10. <i>Unvan Değişkenine Göre Denetçi ve Memurların BİT Kullanım Düzeyleri</i>	34
Tablo 11. <i>BİT Öz Yeterlik Algısı ile Teknoloji Kullanım Düzeylerine Yönelik Korelasyon Analizi</i>	35
Tablo 12. <i>Denetçi ve Memurların BİT Öz Yeterlik Algısı ve Kullanım Düzeylerine İlişkin Regresyon Analizi</i>	36
Tablo 13. <i>Örneklem Grubunun BİT Öz Yeterlik Algısı ve Cinsiyet Değişkenine Yönelik T-testi Analizleri</i>	37
Tablo 14. <i>Örneklem Grubunun BİT Öz Yeterlik Algısı ve Unvan Değişkenine Yönelik T-testi Analizleri</i>	37
Tablo 15. <i>Örneklem Grubunun Mesleki Kıdem ve BİT Öz Yeterlik Algısına İlişkin Anova Testi İstatistikleri</i>	38
Tablo 16. <i>Mesleki Kıdem BİT Öz Yeterlik Algısı Scheffe Testi İstatistikleri</i>	39

Tablo 17. Örneklem Grubunun Cinsiyet ve Teknoloji Kullanım Düzeyine İlişkin T-testi İstatistikleri.....	40
Tablo 18. Örneklem Grubunun Unvan ve Teknoloji Kullanım Düzeyine İlişkin T-testi İstatistikleri	41
Tablo 19. Örneklem Grubunun Mesleki Kıdem ve Teknoloji Kullanım Düzeyine İlişkin Anova İstatistikleri	41
Tablo 20. Mesleki Kıdem Teknoloji Kullanım Düzeyi Scheffe Testi İstatistikleri.....	41
Tablo 21. Örneklem Grubunun Çalışılan Kurumda BİT Kullanımı Konusunda Herhangi Bir Hizmet İçi Eğitim Alıp Almadıklarına İlişkin Görüşlerine Ait Yüzde-Frekans Değerleri.....	43
Tablo 22. Örneklem Grubunun Çalışılan Kurumda BİT Kullanımı Konusunda Aldıkları Hizmet İçi Eğitimin Ne ile İlgili Olduğuna İlişkin Görüşleri ve Yüzde-Frekans Değerleri	44
Tablo 23. Örneklem Grubunun Çalışılan Kurumda BİT ile İlgili Yeterli Teknolojik Olanaklara Sahip Olup Olmadıklarına İlişkin Görüşleri ve Yüzde-Frekans Değerleri.....	45
Tablo 24. Örneklem Grubunun Çalışılan Kurumda BİT ile İlgili İsteklerine İlişkin Görüşleri ve Yüzde-Frekans Değerleri	46
Tablo 25. Örneklem Grubunun BİT ile İlgili Eğitim İhtiyacına İlişkin Görüşleri ve Yüzde-Frekans Değerleri	47
Tablo 26. Örneklem Grubunun BİT ile İlgili Hangi Konuda Hizmet İçi Eğitim Almak İstediklerine İlişkin Görüşleri ve Yüzde-Frekans Değerleri	48
Tablo 27. Örneklem Grubunun BİT'e İlişkin Önerileri ve Yüzde-Frekans Değerleri	49

ŞEKİLLER LİSTESİ

<i>Şekil 1.</i> Ankete Katılan Sayıştay Başkanlığı Çalışanlarının Cinsiyete Göre Dağılımı	21
<i>Şekil 2.</i> Ankete Katılan Sayıştay Başkanlığı Çalışanlarının Unvana Göre Dağılımı.....	21
<i>Şekil 3.</i> Ankete Katılan Sayıştay Başkanlığı Çalışanlarının Mesleki Kıdeme Göre Dağılımı	22
<i>Şekil 4.</i> Bilişim Teknolojileri Öz Yeterlik Algısı Ölçeği Teorik Yapısı.....	25
<i>Şekil 5.</i> Teknoloji Kullanım Düzeyi Belirleme Ölçeği Doğrulamalı Faktör Analizi.....	28
<i>Şekil 6.</i> BİT Kullanımı Konusunda Hizmet İçi Eğitim Alma Durumu.....	43
<i>Şekil 7.</i> Hizmet içi Kapsamında Alınan Eğitimler	44
<i>Şekil 8.</i> Çalışılan Kurumun BİT Olanakları	45
<i>Şekil 9.</i> Katılımcıların BİT ile İlgili Kurumdan Beklentilerine İlişkin İfadeleri.....	46
<i>Şekil 10.</i> Bilgi ve İletişim Teknolojileri Kullanımı ile İlgili Hizmet İçi Eğitim İhtiyacı.....	47
<i>Şekil 11.</i> BİT Konusunda Eğitim İhtiyacı Olduğu Düşünülen Konular.....	49
<i>Şekil 12.</i> Örneklem Grubunun Çalışanların BİT Konusunda Kurumdan Beklentilerine İlişkin Önerileri	50

SİMGELER VE KISALTMALAR LİSTESİ

BT	: Bilgi Teknolojileri
BİT	: Bilgi ve İletişim Teknolojileri
SQL	: Verileri yönetmek ve tasarlamak için kullanılan bir veri tabanı yönetim sistemidir.
ACCESS	: İlişkisel veri tabanı yönetim sistemi ile çalışan bir veri tabanı oluşturma yazılımıdır.
SAYCAP	: Denetim yönetim sistemi programıdır.

BÖLÜM I

GİRİŞ

Yirmi birinci yüzyıl gelişen bilgi ve iletişim teknolojilerinin eğitim, sağlık, sanayi, güvenlik, ekonomi gibi sayısız alanın vazgeçilmezi olduğu kadar, kamu kurum ve kuruluşları için de büyük önem arz ettiği yadsınamaz bir gerçektir. Bilgi teknolojileri tüm disiplinlerle ilgili olan ve disiplinlerle tümleşen bir alandır. Bu teknolojiler diğer alanlarda çeşitli biçimlerde uygulanarak sınırsız bir etki ve gelişme olanağı vermektedir (Sevinç, 2007, s. 22). Bilgi ve iletişim teknolojilerinin yaygınlıkla kullanıldığı alanların başında eğitim kurumları gelmektedir. Eğitim kurumlarında kullanılan bilgi ve iletişim teknolojileri, bireylerin eğitim yaşantılarına kaynaklık etmekte ve yaşam boyu öğrenmelerinde yol gösterici olmaktadır. Bilgi ve iletişim teknolojilerinin bireyler için bilgi toplumu olma yolunda bilgi ve becerilerini geliştirme adına önemli katkılarının olduğu yadsınamayacak bir gerçektir. Eğitimin her yerde olduğu varsayımından yola çıkarak; kamu kurumu çalışanlarının teknolojik gelişmelerin hızla yaşandığı çağın gerisinde kalmadan, hem bireysel gelişim ve ihtiyaçlarını karşılama hem de kamunun yararına mesleklerine yönelik yeni bilgi ve beceriler kazanmalarında teknolojinin dinamizminden doğrudan etkilenen bir kitle olduğu söylenebilir. Çalışanların kendini yenileme ve geliştirmeye yönelik ihtiyaç duyduğu alanların başında temel teknoloji yapı taşı olarak adlandırabileceğimiz bilgi ve iletişim teknolojileri, hem niteliksel hem de niceliksel yönüyle insan hayatında önemli bir yer arz etmektedir.

Bilgi ve iletişim teknolojileri çalışma ortamında iş verimliliği, yenilikçi çözümler, bilgiye hızlı ulaşılması, zamandan tasarruf ve ekonomik olması gibi olumlu katkıları son derece fazla olan ve bu tür katkılarından dolayı teknoloji kullanımı, kamu kurumları çalışanları için zorunluluk olmaktan çıkıp daha çok ihtiyaç hâlini almıştır.

İçinde bulunduğumuz çağ hızlı teknolojik değişimlerin ve kültürel alışverişlerin yaşandığı bir çağ olması nedeniyle, teknolojik anlamda yaşanan herhangi bir değişimin diğer

alanlarda olduğu gibi çok kısa bir süre içinde bütün kamu kurum ve kuruluşlarını da aynı doğrultuda etkilediği söylenebilir. Böylelikle, kamu kurumu çalışanlarının da hızlı gelişen teknolojilerden ayrı kalması düşünülemez. Yenilenen teknolojiler, beraberinde kullanıcılarına bu teknolojilere adapte olma ve kullanımının öğrenilmesi için eğitimler alınması gibi sorumluluklar yüklemektedir.

Hızlı teknolojik gelişmeler ve bunun bir sonucu olarak bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanımının yaygınlaşması, kamu hizmetlerinin sunumunda da bazı değişikliklere neden olabilmektedir. İşlemlerin kâğıt dolaştırılması esasına dayanan bürokratik işlemlerden kurtarılacak daha hızlı yapılması, kaynak kullanımında verimlilik ve etkinliğin sağlanması, işlemlerin rasyonel duruma getirilmesi bunlara örnek olarak gösterilebilir. Bu anlayış, kamu yönetiminde merkezi yönetim, yerinden yönetim, yerel yönetimler, denetim, koordinasyon, planlama, personel yönetimi vb. kavramların bilinen tanım ve anlamlarının ciddi bir şekilde yeniden sorgulanmasını gündeme getirmektedir. Bu bağlamda kamu kurumlarının değişim baskılarına yanıt verme ve değişimin getirdiği yeni şartlara kendilerini uyarlamaları bir zorunluluk durumuna gelmektedir (Leblebici, Öktem ve Aydın, 2003, s. 504).

Bilgi teknolojileri kurumların geleceği ile ilgili belirsizliklerin azaltılmasında önemli bir rol üstlenirken, işlerin işleyişi sırasında çıkabilecek sorunların önceden tespit edilip giderilmesinde ve bunları geleceğe hazırlayarak etkinliğinin artırılmasında önemli bir yere sahiptir. Gelecekte ortaya çıkabilecek belirsizliklerin giderilmesi, yeterli ve gerekli düzeyde bilgi toplamayı ve bu bilgilerin işlenerek kullanılabilir duruma getirilmesini gerektirmektedir. Günümüzde yaşanan değişimler geleceği büyük oranda belirsizleştirerek yönetsel faaliyetlerin işleyişini güçleştirirken, bilgi teknolojileri bu belirsizlik durumlarını yönetimler lehine ortadan kaldırmada önemli roller üstlenebilmektedir (Yüksel, 2005, s. 251).

Bu belirsizliklerin ortaya çıkması bilgiyi kullanan kişi veya kişilerin öz yeterlik algısına veya kullanım için gerekli becerilere sahip olup olmama problemini ortaya koymaktadır. “Öz yeterlik algısı, kişinin bir işi yapmak için gerekli becerilere sahip olduğu konusundaki inancıdır” (Bandura, 1994, s. 71). Böyle olunca kişilerin kendilerini bir işi yapabilme inancıyla bunu yapabilme becerileri arasında doğru orantı olduğu söylenebilir.

Nitekim, kamu alanlarında kullanılan teknolojiler çalışanlar açısından kullanımı konusunda bir takım sorunları da beraberinde getirmiştir. Bu sorunlardan başlıcaları için; çalışanların yeni teknolojilere adapte olamaması, kullanılan teknolojik araç ve gereçlere ilişkin öz yeterlilik algılarının yeterli düzeyde olmaması, bilgisayar kullanımında yeterli bilgi ve beceriye sahip olamaması, yeni araç ve gereçleri bozma korkusu, orta yaş ve üstü çalışanların yeni teknolojilere yabancı oluşu ve bunlara karşı ön yargı oluşturarak yeni teknolojilerin kullanımından kaçınılması ve kimi zaman da kurumların bünyesinde yer alan teknolojik araç ve gereçlerin yapılan işin mahiyetinde yetersiz kalması gibi örnekler verilebilir. Bilgisayar ya da teknoloji öz yeterliği düşük bireyler, uygulamada yeterliliklerini göstermelerini gerektiren herhangi bir yol kullanmaktan kaçınırlar (Holden ve Rada, 2011; Steinke ve Bryan 2014). Teknoloji kullanımı öz yeterliğinin düşük olması ve bunun sonucu olarak kullanımından kaçınma gibi konulardan kaynaklanan olumsuz durumları minimize etmek için birçok kurum ve kuruluş, bünyesinde çalışan personelin

bilgi ve iletişim teknolojilerine entegrasyonunu, kullanımının özendirilmesini ve yaygınlaştırılmasını çeşitli hizmet içi eğitimlerle destekleyip bunun yanı sıra kullanılan teknolojik araç ve gereçlerin yenilenmesi gibi faaliyetlerde bulunmaktadır.

Dünya Bankası tarafından 2002 yılında gelişmekte olan ülkelere rehber niteliği taşıyan raporda, bilgi teknolojilerinin başarısının ve etkililiğinin ön şartı olarak, altı ana alanda düzenlemeler yapılması gerektiği önerilmiştir:

1. Telekomünikasyon alt yapısının tamamlanması,
2. Kamu sektörü örgütlerinin enformasyon ve e-bürokrasi projelerini yürütebilme ve global standartlardaki bilgi ağlarına bağlanabilme konularındaki hazırlıklarının tamamlanması,
3. Kamu görevlilerinin bilgisayar kullanma becerilerinin artırılması,
4. Bütçe ve diğer kaynakların temini,
5. Yasal çerçevenin hazırlanması ve enformasyon güvenliğinin sağlanması. Elektronik işlem ve imzaların yasal olarak tanınması, mahremiyet (privacy) ve güvenliğinin (security) garanti altına alınması,
6. Kamu görevlilerinin değişime düşünsel olarak da hazırlanması amacıyla eğitimler verilmesi ve önlemler alınması (Dünya Bankası 2002 Raporu'ndan aktaran Leblebici, Öktem ve Aydın, 2003).

Yukarıda maddeler hâlinde sıralanan düzenlemelere bakıldığında, günümüz kamu kurumlarında sayılı maddelerin çoğunun uygulamaya geçirildiği ve bu yönde çalışmaların devam ettirilmekte olduğu söylenebilir. “Türkiye’nin bilişim toplumuna dönüşebilmesinin, ancak toplumun geniş kesimlerinin BT sektöründeki ürün ve hizmetlerden yararlanmasıyla mümkün olacağını, bunun en önemli koşulunun ise, devlet eliyle gerçekleştirilen işlemlerde bilgi teknolojileri araçlarının yaygın ve elverişli bir şekilde kullanılmasıyla gerçekleşebilir” (Türkiye Bilişim Derneği (TBD), 2014 s. 8). Kamu kurumlarının bilgi ve iletişim teknolojileri gereksinimlerinin her geçen gün artmakta olması, çalışanların bu teknolojilere entegrasyonu ve yapılması amaçlanan işlerde maksimum düzeyde fayda sağlanması gibi gereklilikleri de beraberinde getirmiştir. Dolayısıyla kamu kurumları teknolojinin yaygınlıkla kullanıldığı diğer alanlarda olduğu gibi tüm çalışanlarını ve kullanılan araç ve gereçleri işbirliği içerisinde entegrasyon sürecine dahil etmeyi hedeflemektelerdir. Ayrıca kamu kurumlarının hızlı değişime uğrayan teknolojik yenilikleri yakından takip etme, kullanımlarından doğacak hataların anında giderilmesi ve kullanımının personeline öğretilmesi gibi konular için de bünyelerinde bu işi yapabilecek uzman kişilere yer vermeleri kamu kurumlarının teknolojinin önemini kavramış olmalarıyla yakından alakalı olduğu söylenebilir. Teknoloji entegrasyonu sürecinde bilgi ve iletişim teknolojilerinin etkili olması için, kurumların bünyesindeki tüm destekleyici

faktörlerin bir arada sunulması gerekmektedir (Becker ve Bingimlas'tan aktaran Rossacci, 2016, s. 12).

Bilgi teknolojileri uygulamalarının yaygınlaşması, kamu kurumlarında uygulanan insan kaynakları politikalarına önemli yararlar sağlamaktadır;

Bilgi Paylaşımı: İnsan kaynakları yöneticileri internet, intranet ve online formlardan yararlanarak her çeşit bilgiye kısa bir sürede ulaşma olanağına sahiptirler.

Nitelikli Eleman Bulma, Seçme, Yerleştirme: Kurumların web sitelerinde yer alan başvuru formları, kariyer siteleri, kurum içi iletişimi sağlayan intranet üzerindeki çalışanlarla ilgili veri tabanları, yönetimlerin nitelikli eleman bulmasını kolaylaştırmaktadır. İnternet ortamında gerçekleştirilen test ve değerlendirmeler ile seçme ve yerleştirme sürecinin etkinliği artırılmakta, maliyetler de azalmaktadır.

Yeterlilik Yönetimi: Bilgi teknolojilerinden yararlanılarak yapılan test, ölçme ve değerlendirmeler sayesinde çalışanların bilgi ve beceri düzeyleri, yetkinlikleri, mevcut olan ve potansiyel performanslarının belirlenmesi kolaylaşmaktadır. Bu bağlamda eğitim açıklarının tesbiti yapılarak, bugün ve gelecekte gereksinim duyulacak insan kaynağına uygun bir insan kaynakları planlaması yapılabilecektir.

Rekabet Avantajı Sağlayan Bilgi Yönetimi: Kamu kurumlarındaki insan kaynakları yöneticileri, kurumda çalışanların yetkinliklerini ve beceri seviyelerini bilmelerinden dolayı çalışanları uygun departmanlara kanalize ederek, çalışanlardan maksimum verimliliği elde edebilmekte ve ayrıca bilgi teknolojileri kullanılarak gerektiğinde kurum dışından bireylerin tecrübelerine başvurma yoluna gidilebilmektedir.

Öğrenme Süreçlerini Geliştirme: İnsan kaynakları yönetimi, internet ve intranet olanaklarından yararlanarak birçok konuda çalışanlarına eğitim verip bilgilendirebilmektedir. Uzaktan öğrenim ve e-learning uygulamalarıyla da farklı konularda bilgiye ulaşma olanağı bulunmaktadır.

Ücretlendirme ve Sosyal Haklar: Bilgi teknolojilerinden yararlanan insan kaynakları yönetimi, ücret politikalarındaki değişikliklerin etkilerini daha kolay görebilecek, maaş artış oranlarını daha objektif olarak düzenleyebilecektir. İş ve iş gören değerlendirmeleriyle maaşların ve sosyal hakların adil ve dengeli olması sağlanacaktır (Barutçugil, 2004, s. 108-110).

Bilgi ve iletişim teknolojileri kullanımının eğitimde, okullarda ve kamu kurumlarında gittikçe artmasına ek olarak, eğitimdeki yeni teknolojilere ayrılan kaynaklar da arttırılmakta olup, öğrencilerin öğrenmesini güçlendirmenin ayrılmaz bir unsuru olmaya devam etmektedir (Nagel, 2010). Kamu kurum ve kuruluşlarının yapısına bakıldığında bünyesinde çalışan personelin ve kurumun ihtiyaçları doğrultusunda; teknolojik araç ve gereç alımı, yenilenmesi ve bunlarla ilgili personel eğitimleri vb. için belli miktarlarda bütçe ayırdıkları bilinmektedir.

Türkiye Bilişim Derneği 2014 yılı Kamu Bilgi ve İletişim Teknolojileri (BİT) Yatırımları Araştırması'na göre; "BİT yatırımlarına 2014 yılında 263 proje için 3 milyar 684 milyon TL ödenek tahsis edildiği, 2014 yılı için öngörülen kamu BİT yatırımlarının sektörler arası dağılımına bakıldığında, Milli Eğitim Bakanlığı (FATİH Projesi) ve üniversitelere ait yatırımların yaklaşık yüzde 44'lük bir payla eğitim sektörünün birinci sırada yer aldığı, İçişleri Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü ve önemli e-devlet projeleri yürüten kurumlara ait projelerin ise yaklaşık yüzde 37'lik bir oranla eğitim sektöründen sonra ikinci sırada yer aldığı raporlanmıştır (TBD, 2014, s. 15).

Gelişen bilgi ve iletişim teknolojileri her ne kadar insan unsurunu ikinci plana atmış gibi görünse de, teknolojiyi etkin ve etkili kullanabilecek insan gücüne her zaman ihtiyaç duyulacağı bir gerçektir. Böyle olunca bu çalışmada, kamu kurumu çalışanlarının bilgi ve iletişim teknolojilerine ilişkin öz yeterlik algısı ve kullanım düzeylerinin incelenmesi amaçlanmıştır.

Araştırmanın bu bölümünde araştırmanın problemi, amacı, önemi, varsayımları, sınırlılıkları ve tanımları yer almaktadır.

1.1. Problem Durumu

Bu çalışmada, denetçi ve memurların gelişen bilgi ve iletişim teknolojilerine ilişkin öz yeterlilik algıları, bu teknolojileri kullanım düzeylerinin ne seviyede olduğu ve çalıştıkları kurumdan BİT'e ilişkin görüş ve önerileri belirlenmeye çalışılmıştır. İlgili alan yazın incelendiğinde; eğitim kurumlarından sağlık kurumlarına, özel sektör ve kamu kurum ve kuruluşlarında bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanımına yönelik çeşitli araştırmaların mevcut olduğu tespit edilmiştir. Fakat, yeniliklere kayıtsız kalmayan kamu kurumu personellerinden Sayıştay Başkanlığı çalışanlarının (denetçi-memur), bilgi ve iletişim teknolojilerine ilişkin öz yeterlik algılarının nasıl olduğunu ve işlerin işlenişi esnasında hangi araç ve gereçleri ne düzeyde kullandıklarını doğrudan araştıran herhangi bir çalışmaya rastlanmamıştır.

Literatürdeki bu eksikliğin giderilmesine katkıda bulunmak umuduyla, bu çalışmada "Sayıştay Başkanlığı çalışanlarının gelişen bilgi ve iletişim teknolojilerine ilişkin öz yeterlik algıları, bu teknolojileri kullanım düzeyleri ve çalıştıkları kurumdan beklentilerine yönelik görüş ve önerileri nelerdir?" sorusunun yanıtı araştırılmıştır.

1.2. Araştırmanın Önemi

Yapılan bu araştırma, denetçi ve memurların bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanımına ilişkin öz yeterlik algılarını ve kullanım düzeylerini incelediği için işlevseldir. Literatürde bu konuda yapılan bir çalışmaya ulaşılabilmesi bakımından özgün; kamu çalışanlarının hızlı gelişen ve değişen bilgi ve iletişim teknolojilerine ilişkin öz yeterliliklerini ve kullanım düzeylerini içerdiği için günceldir. Ayrıca bu çalışmanın, diğer araştırmacılara ışık tutması ve akademik boşluğu doldurarak alana önemli bir katkı sağlayacağı düşüncesiyle önem taşımaktadır.

1.3. Araştırmanın Amacı

Araştırmanın amacı; denetçi ve memurların bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanımına ilişkin öz yeterlik algılarının, BİT kullanım düzeylerinin incelenmesi ve çalıştıkları kurumdan BİT'e ilişkin görüş ve önerilerinin belirlenmesidir.

1.3.1. Alt Amaçlar

1. Denetçi ve memurların BİT öz yeterlik algı düzeyleri nedir?
2. Denetçi ve memurların BİT kullanım düzeyi nedir?
3. Denetçi ve memurların BİT öz yeterlik algısı ile kullanım düzeyi arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?
4. Denetçi ve memurların BİT öz yeterlik algısı ve kullanım düzeylerinin anlamlı bir yordayıcısı mıdır?
5. Denetçi ve memurların cinsiyet, kıdem ve unvan açısından BİT öz yeterlik algısı arasında anlamlı bir fark var mıdır?
6. Denetçi ve memurların cinsiyet, kıdem ve unvan açısından BİT kullanım düzeyi arasında anlamlı bir fark var mıdır?
7. Denetçi ve memurların çalıştıkları kurumdan beklentilerine yönelik görüş ve önerileri nelerdir?

1.4. Sayıtlar

- 1) Araştırmada kullanılan anketler ve görüşme formunu araştırmaya katılan denetçi ve memurların doğru ve samimi bir şekilde yanıtladıkları varsayılmaktadır.

2) Veri toplama araçlarının tüm verileri kapsadığı ve görüşleri ortaya çıkaracak nitelikte olduğu varsayılmaktadır.

1.5. Sınırlılıklar

Kamu çalışanlarından Sayıştay Başkanlığı'nda görev yapmakta olan denetçi ve memurların, bilgi ve iletişim teknolojileri öz yeterlik algısı, BİT kullanım düzeyi ve çalıştıkları kurumdan BİT'e ilişkin görüş ve önerilerini belirleme amacı taşıyan bu araştırmanın sınırlılıkları şu şekilde sıralanabilir:

1. Araştırma, 2017 yılında Sayıştay Başkanlığı'nda görev yapan denetçi ve memurlar ile sınırlıdır.
2. Veri toplama araçları, kişisel bilgiler, bilgi ve iletişim teknolojileri öz yeterlik algısı ölçeği, teknoloji kullanım düzeyi belirleme ölçeği ve yarı yapılandırılmış görüşme formu ile sınırlıdır.
3. Araştırmada yapılan yorum ve değerlendirmeler ölçme aracına yanıt veren çalışanların algılarıyla sınırlıdır.

1.6. Tanımlar

Sayıştay Başkanlığı:

- a) Kamu idarelerinin mali faaliyet, karar ve işlemlerini hesap verme sorumluluğu çerçevesinde denetler ve sonuçları hakkında Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne doğru, yeterli, zamanlı bilgi ve raporlar sunar.
- b) Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin; gelir, gider ve mallarına ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygun olup olmadığını denetler, sorumluların hesap ve işlemlerinden kamu zararına yol açan hususları kesin hükme bağlar.
- c) Genel uygunluk bildirimini Türkiye Büyük Millet Meclisine sunar.
- ç) Kanunlarla verilen inceleme, denetleme ve hükme bağlama işlerini yapar (Sayıştay Kanunu, 2010, s. 3).

Sayıştay Başkanlığı Mensupları Şunlardır:

- a) Meslek mensupları,
 - 1) Sayıştay Başkanı,
 - 2) Daire başkanları ve üyeler,
 - 3) Sayıştay denetçileri.
- b) Başsavcı ve savcılar,
- c) Yönetim mensupları (Sayıştay Kanunu, 2010, s. 5).

Denetçiler (Meslek Mensupları): Denetçiler, denetçi yardımcılığından yetişirler. Denetçi yardımcılığına; hukuk, siyasal bilgiler, iktisat, işletme, iktisadi ve idari bilimler fakültelerinden veya bunlara denkliği Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen yurt içi veya yurt

dışındaki en az dört yıllık fakülte veya yüksekokullardan birini bitirmiş olanlar arasında açılacak giriş sınavını kazananlar Sayıştay Başkanı tarafından aday olarak atanır. Sınava girebilmek için sınavın yapıldığı yılın Ocak ayının ilk günü itibarıyla 31 yaşını (yüksek lisans veya doktora derecesine sahip olanlar için 35 yaşını) bitirmemiş olmak ve 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 48'inci maddesinde belirtilen genel nitelikleri taşımak şarttır (Sayıştay Kanunu, 2010, s. 8).

Memur (Yönetim Mensupları): 657 sayılı Kanunda yazılı nitelikleri taşımaları gerekir. Bunlar, 657 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde Sayıştay Başkanı'nın onayı ile atanır. Yönetim mensupları, 657 sayılı Kanuna tabi olarak yönetim birimlerinde çalışan görevlileri ifade eder. Yönetim birimlerinin görevleri, bu görevlerin yürütülmesine ilişkin esas ve usuller ile ilgililerin sorumlulukları yönetmelikle düzenlenir (Sayıştay Kanunu, 2010, s. 10).

Bilgi Teknolojileri (BT): "Elektronik ortamları ya da benzer ortamlarda bulunan araçlar ve işlemlerle bilginin erişilmesi, yeniden yapılanması, organize edilmesi, ayıklanması, üretilmesi, güncellenmesi, değişmesi süreçlerinde kullanılmasını sağlayan teknolojiler" (UNESCO'dan aktaran Tuti, 2005).

Bilgi teknolojileri, "bilgisayar ve iletişim teknolojilerinin birlikte kullanılmasıyla oluşturulmuş sistemler"dir. Bilgi teknolojileri; mikro elektronik ve veri iletiminin yanında, faks makineleri, mobil telefonlar, kablolu televizyon, bilgisayarlar, bilgi ağları, videoteks, software ve online veri tabanlarını içeren teknolojilerdir. Örgütsel yazışmalarda, bilgi teknolojileri yardımıyla elde edilen veriler toplanır, sınıflandırılır, kaydedilir. Bunlar bilgiye dönüştürülecek biçimde işlenerek, karar süreçlerinde kullanılır. İletişim teknolojileri, bilginin işlenmesine ve iletilmesine yarayan tüm teknolojileri ve iletişim alanındaki teknolojileri kapsayan bir kavramdır. Bu nedenle iletişim teknolojileri; iletim (transmission), telekomünikasyon, iletişim, enformasyon yayım ve basım kelimeleri ile ilgili tüm teknolojileri içerir. İletişim teknolojileri, telgraf, telefon, faks, teleks, radyo, televizyon, uydu, interaktif televizyon, kablolu televizyon, uzaktan kumanda, çağrı cihazı, GSM, telsiz, trunk telsiz, bilgisayar, modem, video çalar, video kamera, video projektör, amplifikatör, CD-ROM, VCD, DVD, matbaa, yazıcı, fotokopi gibi teknolojileri içerir (Sangül, 2013, s. 3).

Bilgi ve İletişim Teknolojileri: Bilgiye ulaşmada kullanılan teknolojiler aynı zamanda iletişim amaçlı da kullanılabildiği için, bilgi teknolojisi ve iletişim teknolojisi birlikte kullanılmaya başlanmış ve bilgi ve iletişim teknolojileri, kısaca BİT kavramı ortaya çıkmıştır. Bilgi ve iletişim teknolojileri; bilgiyi iletmek, depolamak, yaratmak, paylaşmak için kullanılan radyo, televizyon, video, DVD, telefon (sabit ve mobil), uydu sistemleri, bilgisayar ve ağ donanımı ve yazılımı, ayrıca, bu teknolojiler tarafından sağlanan video konferans ve e-posta gibi hizmetlerini kapsamaktadır (UNESCO, 2006).

Bilgi ve iletişim teknolojileri (BİT): Bilgi ve iletişim teknolojileri (BİT) genellikle bilgi teknolojileri (BT) ile eş anlamlı kullanılsa da bilgisayar ve dijital teknolojilerle daha ilgili olan ve daha geniş ve kapsamlı alanları ifade etmektedir. Bilgi ve iletişim teknolojileri modern bilgisayar kullanımını sağlayan alt yapı ve bileşenlerdir. Bilgi ve iletişim teknolojilerinin birden fazla tanımının olmasına rağmen genel olarak; kişi ve kuruluşların (işletmeler, kâr amacı gütmeyen kuruluşlar ve kamu kurumları) dijital dünyayla etkileşime geçmesine izin veren tüm cihazların, ağ bileşenlerinin, uygulamaların ve sistemlerin bir araya getirilmesi demektir. Bilgi ve iletişim teknolojileri, hem internetten yararlanabilen alanlar hem de kablosuz ağlarla desteklenen mobil ortamları kapsar. Bunun yanında eski teknolojileri (sabit hat telefonları, radyo ve televizyon yayınları gibi) de kapsamaktadır (Rouse, 2017).

Öz Yeterlik: Öz yeterlik kavramı ilk olarak Albert Bandura (1977) tarafından ortaya atılan “sosyal öğrenme teorisine” dayanmaktadır. Bu bağlamda, öz-yeterlik inancı, “*bireyin belli bir görevi başarmak üzere kendi kabiliyet ve yeteneklerine duyduğu inanç*” olarak ifade edilmektedir (Bandura’dan aktaran Sıgır, Güngör ve Tabak, 2010).

“Öz yeterlik, kişinin bir işi başarıyla yapmak için gerekli becerilere sahip olduğu konusundaki inancıdır. Öz yeterlik inancı insan davranışlarını etkiler. İnsan davranışları, gerçekte doğru olandan çok, insanların neyin doğru olduğu yolundaki inancına dayanır” (Kurbanoglu, 2004, s. 137).

Öz Yeterlik Algısı: Bireyin belli bir performansı göstermek için gerekli etkinlikleri organize edip, başarılı olarak yapma kapasitesi hakkındaki kendine ilişkin yargısıdır (Aşkar ve Umay’dan aktaran Tuti, 2005).

Bilgi ve İletişim Teknolojisi Öz Yeterlik Algısı: Teknolojik öz-yeterlik, bireylerin bilgisayar ve teknolojiyi kullanabilme karar yeteneğidir. Bu tanımdan yola çıkarak bilgi ve iletişim teknolojileri öz yeterlik algısı; bireylerin bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanabilme yeteneği olduğu, öz yeterlik algısı yüksek olan bireylerin bilgisayarla ilgili yeni becerileri öğrenmeleri öz yeterlik algısı düşük olan bireylere göre daha hızlı olduğu yargısına varılabilir (Downey ve Zeltmann, 2009).

1.7. İlgili Araştırmalar

Bu bölümde bilgi ve iletişim teknolojileri, kamu çalışanları, öz yeterlik ve bu alanda yapılan ilgili araştırmalara ve açıklamalara yer verilmiştir. Literatür taraması sonucunda ilgili olduğu düşünülen bazı araştırmalar şunlardır;

Erkek (2016) tarafından yapılan “Kamu kurum ve kuruluşlarının sosyal medya araçlarını kullanım düzeyi: Sağlık Bakanlığı örneği” isimli çalışmada; Sağlık Bakanlığı’nın sosyal medya araçlarından hangilerini, ne kadar süredir ve hangi amaçla kullandığı, sosyal medya platformlarını nasıl yönettiği ve bu platformları kullanırken karşılaştığı zorlukların neler olduğu gibi sorulara cevap aranmıştır. Ayrıca çalışma kapsamında sosyal medya araçlarının devletin idari boyutu yoluyla kamusal bilgi ve hizmet sunumuna ve siyasi boyutu yoluyla katılım, şeffaflık ve hesap verebilirlik gibi yönetim ilkelerinin artırılmasına nasıl katkı sağlayabileceği incelenmiştir.

Enyia, Oshi ve Onwuka (2016) tarafından yapılan “BİT’in Nijerya’daki kamu kuruluşlarında çalışan verimliliği üzerindeki etkileri” isimli çalışmada; algılanan BİT

inancının ve görev-teknoloji uygunluğunu, demografik özellikleri denetleyici bir değişken gibi kullanarak çalışanların verimliliğini nasıl etkilediğine bakılmıştır. BİT kullanımının kamu sektöründe çalışanların genel verimliliğini arttırmış olduğu ve bununla Nijerya'nın GSYİH büyümesine yansıdığı sonucuna ulaşılmıştır. Demografik özellikler cinsiyet, yaş ve eğitim gibi nitelikleri içermektedir. Toplamda beş bakanlığa (Maliye Bakanlığı, Çalışma Bakanlığı, Millî Eğitim Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı ve Bilgi Bakanlığı) gönderilen 250 adet anketin % 49'u yani 122 tanesine ulaşılmıştır. Araştırmanın bulgularından görev-teknoloji uygunluğu ve çalışan verimliliği arasında yüksek bir regresyon ağırlığı mevcutken, algılanan BİT inancı ile çalışan verimliliği arasında negatif bir regresyon ağırlığı olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca, demografik özelliklerin ılımlı etkisinin üretkenlik üzerinde önemli bir etkiye sahip olduğu görülmüştür. Böylece kamu sektöründe çalışanların işlerini yaparken yeni teknolojilerin kendilerine ne ölçüde yardımcı olduğu, özellikle de demografik özellikler tarafından denetlendiğinde verimlilikleri üzerinde etkili olduğu anlaşılmıştır. Bunun yanında Nijeryalı kamu sektöründeki çalışanların çoğunun BİT'in işleriyle çok alakalı olduğuna inanmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Bulgulara ek olarak, genç çalışanların BİT kullanımında yaşlı çalışanlara göre daha duyarlı oldukları, BİT kullanım inancını artırmak için genç nesillere öncelik tanınması ve BİT'in nasıl kullanılacağı konusunda eğitimler düzenlemesi gerektiği sonuçlarına ulaşılmıştır.

Serçemeli ve Kurnaz (2016) tarafından yapılan “Denetimde bilgi teknoloji ürünleri kullanımının teknoloji kabul modeli (TKM) ile araştırılması” isimli çalışmada; denetimde bilgi teknoloji ürünleri kullanımına yönelik eğilim sebeplerinin, Teknoloji Kabul Modeli aracılığıyla ortaya konması amaçlanmıştır. Bu amaçla; TKM’de algılanan fayda, algılanan kullanım kolaylığı, kullanıma yönelik tutum, davranışa yönelik niyet ve gerçekleşen davranış değişkenleri ilişkilerini ölçmek için araştırmada kullanılan anket, Maliye Bakanlığı, Vergi Denetim Kurulu Başkanlığı, Erzurum Küçük ve Orta Ölçekli Mükellefler Grup Başkanlığı’nda çalışan vergi müfettiş ve yardımcılarıyla yüz yüze görüşülerek yapılmıştır. Anket sonucunda, vergi müfettiş ve yardımcılarının bilgi teknolojileri ürünlerini kullanıma yönelik algılanan fayda ve niyet eğilimlerinin oldukça yüksek düzeyde olduğu görülmüştür. Ayrıca, denetim sürecinde algılanan kullanım kolaylığının, bilgi teknolojilerine yönelik tutumu ve algılanan faydanın da kullanıma yönelik niyeti pozitif yönde etkilediği; tutumun davranışa yönelik niyeti, algılanan faydanın davranışa yönelik tutumu ve niyetin de davranışın oluşmasını etkilemediği sonucuna ulaşılmıştır.

Vergi müfettişlerinin yaş ve tecrübeleri açısından bakıldığında, TKM bileşenleri ile ilgili algıları arasında ise bir farklılığın olmadığı görülmüştür.

Ranaweera (2015) tarafından yapılan “Devlet hizmetlerinde B T uygulamaları ve hizmet kalitesi” isimli çalışmada; Sri Lanka'da kamu sektöründe hizmet kalitesinin iyileştirilmesine etki edebilecek bilgi ve iletişim teknolojilerinin altı değerinin uygulamasını ampirik olarak araştırmıştır. Araştırmada kullanılan bağımsız değişkenler; şeffaflık, etkinlik, hesap verebilirlik, güvenilirlik, personel memnuniyeti ve B T uygulamalarına ilişkin personel hazırlığıdır. Araştırmanın modeli, altı bağımsız değişken arasındaki pozitif ilişkileri ve hizmet kalitesine bağımlı değişken dikkate alınarak kavramsallaştırılmıştır. Çalışma, Sri Lanka'daki kuzey merkez bölgesinden rastgele seçilen 12 bölgesel sekreterlik bölümünden 196 katılımcıyla yürütülmüştür. Yapılandırılmış bir anket yoluyla toplanmış veriler korelasyon analizi sonucunda, devlet hizmetlerinin kalitesi, şeffaflık, verimlilik, personel memnuniyeti ve personel hazırlığı gibi dört değişkenin önemli ve pozitif yönüyle ilişkilendirilmiştir. B T'in dört değişkeni olan şeffaflık, verimlilik, personel memnuniyeti ve personel hazırlığının kamu hizmetlerinin kalitesini arttırdığını, hesap verebilirlik ve güvenilirlik değişkenlerinin hizmet kalitesinin yükseltilmesi ile ilgili olmadığını ortaya koymuştur. Çoklu regresyon analizi sonucu, hizmet kalitesindeki eşitliliğın yüzde 46'sının şeffaflık, verimlilik, personel memnuniyeti ve personel hazırlığı ile açıklandığını; hesap verebilirlik ve güvenilirlik için bireysel katsayıların (sırasıyla 0.013 ve -0.081'dir)  nemli olmadığı ve bu nedenle B T uygulaması ile hesap verebilirliğın hizmet kalitesini önemli derecede etkilediği; B T uygulamaları ile g venilirliğın hizmet kalitesini olumsuz yönde etkilediği sonucuna varılmıştır. Araştırmacı tarafından getirilen öneriler ise; istikrarlı B T uygulamalarını geliştirmek için ilgili birimlerin düzenli olarak güncellenmesi ve çalışanları mevcut yeniliklerden haberdar etmek için düzenli eğitimlerin verilmesi gerektiği yönündedir.

şad ve Nalçacı (2015) tarafından yapılan “ ğretmen adaylarının eğitimde bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanmaya ilişkin yeterlilik algıları” isimli çalışmada; araştırmaya 11 farklı programdan toplam 409  ğretmen adayı katılmıştır. Araştırma sonuçlarından elde edilen verilere göre  ğretmen adaylarının öğretmenlik mesleği için tanımlanan “bilgi ve iletişim teknolojileri yeterlilik” düzeylerini genel olarak yeterli algıladıkları görülmüştür. Yapılan karşılaştırmalarda ise; öğrenim görülen program ve bilgisayar sahibi olma değişkenleri açısından bilgi ve iletişim teknolojileri yeterlilik algılarında anlamlı bir farka rastlanırken,

cinsiyet ve internet kullanım sıklığı değişkenleri açısından anlamlı bir farklılaşmaya rastlanmamıştır.

Yenice ve Özden (2015) tarafından yapılan “Fen bilgisi öğretmen adaylarının bilgisayar öz yeterlik algılarının ve bilgisayar destekli eğitime yönelik tutumlarının incelenmesi” isimli çalışmada; toplamda 155 fen bilgisi öğretmen adayından toplanan veriler sonucunda, fen bilgisi öğretmen adaylarının bilgisayar öz yeterlik algılarının ve BDE’ye yönelik tutumlarının “olumlu” düzeyde olduğu belirlenmiştir.

Sak ve Demirer (2014) tarafından yapılan “Öğretmenlerin bilişim teknolojileri öz-yeterlilik algılarının incelenmesi” isimli çalışmada; öğretmenlerin bilişim teknolojilerine yönelik öz-yeterlilik algılarını bazı değişkenler açısından inceleyerek, mevcut durumu ortaya koymaya çalışmışlardır. E. Ekici, Ekici ve Kara’nın (2012) geliştirdikleri “Bilişim Teknolojileri Öz-yeterlilik Algısı Ölçeği” kullanılarak öğretmenlerden veri toplanmıştır. Yapılan bu araştırmada, öğretmenlerin bilişim teknolojileri öz-yeterlilik algılarının yüksek olduğu görülmüştür. Öğretmenlerin bilişim teknolojileri öz-yeterlilik algılarına ilişkin elde edilen sonuçlar şu şekildedir:

-Kadın öğretmenlerin bilişim teknolojileri öz-yeterlilik algılarının erkek öğretmenlere oranla daha yüksek olduğu,

-Yeni mezun olan öğretmenler kendilerinden daha kıdemli olan öğretmenlere oranla bilişim teknolojileri öz-yeterlilik algılarının daha yüksek olduğu,

-Öğretmenlerin hizmet yılı arttıkça öz-yeterlilik algılarının düştüğü belirlenmiştir.

Ayrıca öğretmenlerin çalıştıkları okul türü ve okulların bulundukları yerleşim yerinin bilişim teknolojileri öz yeterlik algısı üzerinde anlamlı bir farka neden olmadığı bulunmuştur. Öğretmenlerin çalıştıkları okullarının teknolojik altyapılarının yeterli olup olmadığına göre bilişim teknolojileri öz-yeterlilik algılarının değişmediği sonucuna ulaşılmıştır. Hizmet içi eğitim alan öğretmenlerin bilişim teknolojileri öz-yeterlilik algılarının yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Saleh Al-Haderi (2013) tarafından yapılan “Kamu sektöründe bilgi teknolojisinin kabulünde öz-yeterliliğin etkisi” isimli çalışmanın evren ve örnekleminde Yemende 53 kamu kuruluşu oluşturularak, anketler aracılığıyla toplamda 357 kişiye ulaşılmıştır. Araştırmadan elde edilen bulgulara göre; araştırmanın teknoloji kabul modeli (TAM) ile uyumlu ve ölçülü olduğu, öz yeterlik algısının teknoloji kullanımı ve kullanım kolaylığı üzerinde pozitif yönde olumlu etkilerinin olduğu, çalışanların ve yöneticilerin teknoloji

kullanım becerilerine sahip oldukları ve bilgisayar öz yeterlik algısının teknolojinin benimsenmesinde önemli bir etken olduğu sonuçlarına ulaşmıştır.

Bülbül ve Çuhadar (2012) tarafından yapılan “Okul yöneticilerinin teknoloji liderliği öz-yeterlik algıları ile bilgi ve iletişim teknolojilerine yönelik kabulleri arasındaki ilişkinin incelenmesi” isimli çalışmanın evren ve örneklemini, ilköğretim ve ortaöğretim okullarında görev yapan 269 okul yöneticisi oluşturmuştur. Araştırma bulguları, okul yöneticilerinin teknoloji liderliği konusunda kendilerini genel olarak yüksek düzeyde ve “Vizyoner Liderlik” boyutunda yeterli gördüklerini belirlemiştir. Bunu sırasıyla “Profesyonel Uygulamada Mükemmellik”, “Dijital Vatandaşlık”, “Dijital Çağ Öğrenme Kültürü” ve “Sistemik Gelişim” boyutlarının izlediği görülmüştür. Okul yöneticilerinin, “Teknoloji Liderliği Öz-yeterliği” toplam ve alt boyutlarındaki puanları arasında cinsiyet ve eğitim kademesine göre anlamlı bir fark bulunmamıştır. Bilgi ve iletişim teknolojileri ile ilgili herhangi bir hizmet içi eğitim alma durumuna göre, “Profesyonel Uygulamada Mükemmellik” alt boyutu ve “Teknoloji Liderliği Öz-yeterlik” toplam puandaki farkların anlamlı olduğu tespit edilmiştir. Bulgulara ek olarak; okul yöneticilerinin teknoloji liderliği öz-yeterlik algıları ile bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanımına yönelik kabulleri arasında algılanan fayda ve algılanan kullanım kolaylığı değişkenleri temelinde pozitif yönlü anlamlı bir ilişki olduğu belirlenmiştir.

Korkmaz ve Demir (2012) tarafından yapılan “MEB hizmet içi eğitimlerinin öğretmenlerin bilgi ve iletişim teknolojilerine ilişkin tutumlarına ve bilgisayar öz-yeterliklerine etkisi” isimli çalışmanın evren ve örneklemini 437 öğretmen oluşturmaktadır. Öğretmenlerin BİT’e yönelik tutumlarının yüksek olduğu tespit edilmiştir. Öğretmenlerin BİT’in eğitim ve öğretime etkisine yönelik tutumları üzerinde kıdemin etkisi olduğu görülmüştür. Öte yandan öğretmenlerin BİT kullanılmasına engellere yönelik tutumları üzerinde kıdemin ve mezun olunan okul düzeyinin etkisi olmadığı sonucuna varılmıştır.

Emini ve Kocaoğlu (2011) tarafından yapılan “Bilişim Teknolojileri Kullanımının Hizmet Sunumuna Etkileri: Konya İl Özel İdaresi Örneği” isimli çalışmada; Konya il merkezinde çalışan kamu görevlilerinin bilgisayar donanım ve kullanım düzeyinin ne derecede tatmin edici olduğunu; e-devlet uygulamaları kapsamında ele alınan ve bilişim teknolojilerinin en önemli unsuru olarak kabul edilen internete olan bakışlarını ve bilişim teknolojilerin kullanımının kamu hizmet sunumuna olan etkileri ölçülmüştür. Çalışma, kurum çalışanları ile yöneticilerine yapılan anket ve ilgili yöneticilerle yapılan yarı yapılandırılmış mülakata dayandırılmıştır. Araştırmadan elde edilen verilerden; Konya İl Özel İdaresi’nde bilişim

teknolojileri kullanımının, geleneksel yöntemlere oranla zaman ve maliyet tasarrufu sağlayarak etkin hizmet sunumuna katkıda bulunduğu, kurum çalışanlarının mevcut imkânlarla bilişim teknolojileri kullanımının avantajlarından henüz yeterli düzeyde yararlanamadığı, fakat kurum yetkilileri ile yapılan mülakat sonuçları ve kurumun stratejik planında öngördüğü hedefler doğrultusunda kurumun bu konuda gelişmeye açık olduğu tespit edilmiştir.

İpek ve Acuner (2011) tarafından yapılan “Sınıf öğretmeni adaylarının bilgisayar öz-yeterlik inançları ve eğitim teknolojilerine yönelik tutumları” isimli çalışmaya, Rize Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği Programı’nda öğrenim görmekte olan toplam 217 sınıf öğretmeni adayı katılmıştır. Sınıf öğretmeni adaylarının bilgisayar öz-yeterlik inançlarının, eğitim teknolojilerine yönelik tutumlarından istatistiksel olarak anlamlı düzeyde kestirilebildiği gözlenmiştir. Öte yandan, erkek öğretmen adaylarının bilgisayar öz-yeterlik inançlarının kız öğretmen adaylarından, kişisel bilgisayar sahibi olan öğretmen adaylarının bilgisayar öz-yeterlik inançlarının ise, bilgisayar sahibi olmayan adayların bilgisayar öz-yeterlik inançlarından daha yüksek çıktığı sonucu tespit edilmiştir.

Akpınar, Dönder ve Doğan (2011) tarafından yapılan “Lisansüstü öğrencilerinin bilgisayara ilişkin öz-yeterliliği ve kullanım becerilerinin çeşitli değişkenlere göre değerlendirilmesi (Fırat Üniversitesi Örneği)” isimli çalışmanın örneklemini, Fırat Üniversitesi bünyesinde bulunan çeşitli enstitülerde 2010-2011 eğitim ve öğretim yılında öğrenim gören yüksek lisans ve doktora öğrencileri oluşturmuştur. Çalışmada, bilgisayar öz-yeterliliği ve kullanımı konularında kendilerini genelde ileri düzeyde gördükleri belirlenmiştir. Lisansüstü öğrencilerin en fazla bilgi kaynaklarına erişmek ve e-posta, yani iletişim için bilgi ve teknolojiyi kullandıkları görülmektedir.

Can (2011) tarafından yazılan “Türkiye’de Kamu Personelinin Hizmet içi Eğitiminde Bilişim Teknolojilerinin Rolü” isimli yüksek lisans tezinde, hizmet içi eğitimlerde kullanılan e-öğretim faaliyetleri kapsamında verilen hizmet içi eğitimlerin kamuda çalışan personel açısından zamandan tasarruf, aktif katılım, geri bildirim sağlayabilmesi, yer ve zaman esnekliği, kaynaklara ulaşma kolaylığı, vs. gibi birçok faydası olmasına rağmen henüz birçok kamu kurumunun verilen hizmet içi eğitimlerde teknoloji kullanımı konusunda yeterli düzeye ulaşamadığı, bununla ilgili ne tür düzenlemeler ve uygulamalar getirilmesi gerektiği hususunda bir takım öneriler getirirken durum tespiti niteliğinde olan bu çalışmada, bilişim teknolojilerinin hizmet içi eğitim üzerindeki rolü üzerine bir değerlendirme yapılmaya çalışılmıştır.

Meydan (2011) tarafından yapılan “İş tatmini ve öz yeterliliğin örgüt içi girişimciliğe etkisi: Kamu sektöründe bir çalışma” isimli çalışmada; Ankara’da çeşitli kamu kurumlarında görev yapan 172 alt ve orta kademe yöneticinin iş tatmini ve öz yeterlilik düzeylerinin, yenilikçilik, risk alma ve proaktiflik alt boyutları ile ele alınan örgüt içi girişimcilik davranışları ile ilişkisi araştırılmıştır. Bu bağlamda hangi faktörün iç girişimcilik üzerinde daha etkili olduğu ortaya konulmaya çalışılmıştır. Araştırma bulguları değerlendirildiğinde, iş tatmini ve öz yeterliliğin iç girişimcilik davranışları ile anlamlı ve pozitif bir ilişkisi olduğu, ancak öz yeterlilik algısının iç girişimciliği yordamada iş tatmininden daha etkili olduğu görülmüştür.

Usta ve Korkmaz (2010) tarafından yapılan “Öğretmen adaylarının bilgisayar yeterlikleri ve teknoloji kullanımına ilişkin algıları ile öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları” isimli çalışmanın evren ve örneklemini, Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği ve Sosyal Bilgiler Öğretmenliği ana bilim dallarında öğrenim gören toplam 106 öğretmen adayı oluşturmuştur. Araştırmada şu sonuçlara ulaşılmıştır: Öğretmen adaylarının büyük bir kısmı bilgisayar becerilerine yeterli düzeyde sahip olduğunu düşünmektedir. Bir diğer bulgu, sınıf öğretmenliği öğrencileri kendilerini, sosyal bilgiler öğretmenliği öğrencilerine göre bilgisayar yeterlik düzeyleri açısından daha yeterli olarak algılamakla birlikte, bu farklılığın anlamlı düzeyde olmadığı tespit edilmiştir. Her iki ana bilim dalında öğrenim gören öğretmen adaylarının eğitimde teknoloji kullanımına ilişkin algıları genel olarak olumludur. Öğretmen adaylarının bu olumlu algı düzeylerinin, onların öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını da olumlu yönde etkilediği sonucuna varılmıştır. Araştırmada ortaya çıkan bir başka sonuç ise öğretmen adaylarının teknolojiye yönelik okur-yazarlık düzeyleri arttıkça, eğitim sürecinde teknoloji kullanımına yönelik olumlu tutumlarında da yükselme olduğu görülmüştür.

Çuhadar ve Yücel (2010) tarafından yapılan “Yabancı dil öğretmeni adaylarının bilgi ve iletişim teknolojilerinin öğretim amaçlı kullanımına yönelik öz yeterlik algıları” isimli çalışma, bilgi ve iletişim teknolojilerinin öğretim amaçlı kullanımında yabancı dil öğretmeni adaylarının öz yeterlik algılarını etkileyen etmenleri ortaya koymak amacıyla gerçekleştirilmiştir. Araştırmaya, Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yabancı Diller Eğitimi Bölümü’nde öğrenim gören 65 son sınıf öğrencisi katılmıştır. Araştırma sonuçlarından, katılımcıların büyük çoğunluğunun bilgi ve iletişim teknolojilerinin öğretim amaçlı kullanımı konusunda kendilerini yeterli bulduğu sonucuna varılmıştır. Öğrencilerin bu konuda öz yeterlik algılarını olumlu yönde etkileyen en önemli etmenin, bilgi ve

iletişim teknolojilerinin ders etkinliklerinde kullanımı olarak ifade edildiği görülmüştür. Altyapı eksikliği ve karşılaşılan teknik sorunların ise öz yeterlik algısını olumsuz yönde etkileyen etmenler olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Kutluca ve Ekici (2010) tarafından yapılan “ ğretmen adaylarının bilgisayar destekli eğitime ilişkin tutum ve öz yeterlik algılarının incelenmesi” isimli çalışmaya katılan 135  ğretmen adayının BDE’ye ilişkin tutumlarının olumlu ve BDE’ye ilişkin öz-yeterlik algılarının iyi düzeyde olduğu belirlenmiştir. Ayrıca BDE’ye ilişkin tutum; cinsiyete ve bilgisayar kullanım sıklığına göre farklılık gösterirken, programa, bilgisayara sahip olma durumuna ve bilgisayar kullanım yılına göre farklılık göstermediği tespit edilmiştir. Diğer taraftan BDE’ye ilişkin öz-yeterlik algılarının; bilgisayar kullanım sıklığına ve bilgisayar kullanım süresine göre farklılık gösterirken, cinsiyete, kayıtlı oldukları programa ve bilgisayara sahip olma durumuna göre farklılık göstermediği sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca  ğretmen adaylarının BDE’ye ilişkin tutumları ve BDE’ye ilişkin öz yeterlik algıları arasındaki ilişki düzeyinin 0.67 olduğu tespit edilmiştir.

Luarn, P. ve Huang, K. (2009) tarafından yapılan “Bilgi sistemlerini kullanarak devlet memurlarının performansını etkileyen faktörler” isimli çalışma; görev-performans zincirine dayanarak, kamu çalışanlarının performansının bilgi sistemleri yoluyla etkilerini ve sonuçlarını araştırmayı amaçlamıştır. Araştırma verileri, Taipei Belediyesi 847 çalışanından katmanlı orantı örnekleme yöntemi ile toplanmıştır. Araştırmada  oklu regresyon yöntemi kullanılarak çalışanların performansını etkileyen faktörler belirlenmeye çalışılmıştır. Araştırmada elde edilen bulgular doğrultusunda araştırmanın sonuçlarında    faktörün; görev-teknoloji uyumu, bilgisayar öz-yeterliği ve kullanımının performansı etkilediği görülmüş olmasına rağmen, kullanımın performans üzerinde en büyük pozitif etkiye sahip olduğu tespit edilmiştir. Araştırmada, görev özellikleri ve görev-teknoloji uyumu arasında negatif yönde teknoloji özellikleri ve görev-teknoloji uyumu arasında pozitif yönde bir ilişkiye rastlanmıştır. Bilgisayar  z yeterlik algısının da görev teknoloji uyumu performansını dolaylı yönde etkilediği sonucuna ulaşılmıştır. Araştırmacılar tarafından; kurumların yeni iş başvuruları esnasında alınacak kişilerin bilgisayar öz yeterliklerini ve bilgisayar kullanım becerilerine sahip olmalarını göz önünde bulundurmaları, ayrıca mevcut çalışanların da bilgisayar becerilerinin mesleki eğitimlerle arttırılması ve çalışanların performansını doğrudan arttıracağı için e-devlet gereklilikleri uyarınca bilgi sistemleri kullanımıyla ilgili yardım almaları gerektiği yönünde öneriler getirilmiştir.

Çayır, Güneş ve Bük (2008) tarafından yapılan “Türkiye’deki kamu kurumlarında bilişim teknolojileri yönetimi” isimli çalışmada; bilişim teknolojilerinin, kurumların şimdiki ve gelecekteki hedeflerini elde etmede kullanılan en önemli araçlardan biri hâline geldiği ve zamanla kurumların başarılarının BT yönetişimine daha bağımlı hâle geleceği belirtilmiştir. Kurumsal yönetim ile BT yönetişiminin kaynaşmak durumunda olduğu sonucuna varılmıştır. Ayrıca bunu başarmak isteyen kurumların doğru idari yapılanmalar oluşturması gerektiği, gerekli bilişim süreçlerini harmanlamaları ve bunları yüksek bir etkileşim ve katılımı hayata geçirmeleri gerektiği sonuçlarına varılmıştır. Üniversitelerde ve kamu kurumlarında bu yönde atılan adımlar olduğu, fakat, bunların arzulanan düzeyde olmadığı sonucuna varılmış olup, üniversitelerin yapısal olarak kamu kurumlarından bir adım önde görünmelerine karşın, gerek idari yapılanmalar gerekse süreçler anlamında eksik oldukları gözlenmiştir.

Akçal (2008) tarafından yazılan “Bilişim Teknolojilerinin Kamu Kurumlarında Uygulanması: Millî Kütüphane Başkanlığı Örneği” isimli uzmanlık tezinin birinci bölümünde; kamu kurumları hem genel olarak hem de Türkiye uygulaması açısından ele alınmıştır. Bunların tarihsel gelişim süreçleri, dönemleri ve kamu kurumlarının tanımlanması ile Türkiye ekonomisi içindeki yerleri incelenmiştir. İkinci bölümde; bilişim teknolojileri kavramı ve gelişimi, bilişim sistemleri ve işletmelerde bilişim teknolojilerinin kullanılarak rekabet üstünlüğünün farklılaşmanın nasıl sağlandığı anlatılmıştır. Üçüncü bölümde ise; bilişim teknolojilerinin kamu kurumları ve kamu çalışanları üzerindeki etkileri araştırılarak, Türk kamu yönetiminde bilişim teknolojilerinin kullanımı hakkında bilgi verilmiştir.

Sevinç (2007) tarafından yapılan “Kamu kurumlarında bilgi teknolojileri kullanımı ve bunların çalışanların fiziksel ve psikolojik durumlarına etkileri” isimli çalışmada elde edilen bulgulara göre; kamu kurumlarında çalışanların bilgi teknolojileri kullanımı sonucunda fiziksel ve psikolojik açıdan etkilendikleri sonucuna ulaşılmıştır. Bilgi teknolojileri konusunda yeterli kullanım bilgilerine sahip olmayan kamu çalışanları, konuya gereken ilgiyi göstermemekte oldukları, zaman zaman aktif ya da pasif direnç gösterebildikleri ve kamu yönetiminin temel sorunlarından birisinin sunulan hizmetlerin yavaş yürütülmesi olduğu tespit edilmiştir.

Tuti (2005) tarafından yazılan “Eğitimde Bilişim Teknolojileri Kullanımı Performans Göstergeleri, Öğrenci Görüşleri ve Öz Yeterlik Algılarının İncelenmesi” isimli yüksek lisans tezinde araştırmaya katılan toplam okul sayısı 24 ve toplam öğrenci sayısı 1014’tür.

Araştırmada eğitimde BİT kullanımıyla ilgili performans göstergeleri; erişim, bilgisayar kullanımı, internet kullanımı, BİT'in eğitimde kullanımı olmak üzere dört boyutta incelenmiştir. Öğrencilerin bilişim teknolojileri anketine verdikleri cevapların, okul türüne ve cinsiyete göre farklılık gösterdiği ve öğrencilerin bilgisayar öz yeterlik algılarının yüksek ve BİT kullanımına ilişkin görüşlerinin olumlu olduğu gözlenmiştir.

Mudasiru (2005) tarafından yapılan “Nijerya’da okullarda görevli öğretmenlerin bilgisayar uygulamalarındaki öz yeterlikleri” isimli çalışmada; Nijerya’daki öğretmenlerin bilgisayar eğitimi uygulamalarındaki öz yeterliklerini ve bu öz yeterlikle cinsiyetin ilişkisini araştırmıştır. Bu amaçla, 161 erkek ve 148 bayan öğretmene bilgisayar kullanımındaki seviye ve tecrübelerini gösterecek bir anket uygulanmıştır. Çalışma sonucunda, öğretmenlerin %60’nın temel bilgisayar işlemleri ve yazılım uygulamalarında bayan ve erkek öğretmenler arasında anlamlı bir farklılık olmadığı bulgularına ulaşılmıştır. Çalışmada ayrıca, hizmet eden öğretmenlere teknolojiyi kullanmada profesyonel gelişim eğitimi ve eğitilen öğretmenlere temel ve ileri düzeyde teknoloji kullanımı eğitimi verilmesi önerilmektedir.

Usluel ve Seferoğlu (2004) tarafından yapılan “Öğretim elemanlarının bilgi teknolojilerini kullanmada karşılaştıkları engeller, çözüm önerileri ve öz-yeterlik algıları” isimli çalışmanın evren ve örneklemini, Ankara’da iki üniversitenin eğitim fakültelerinde görev yapmakta olan toplam 189 öğretim elemanı oluşturmuştur. Çalışmada, öğretim elemanlarının öz-yeterlik algılarının genel olarak yüksek olduğu, ancak BT’nin etkili bir şekilde kullanımı için öğretim elemanlarına uygun ortamların yaratılması gerektiği sonucuna ulaşılmıştır. Kurumsal desteğin bu açıdan önem taşıdığı sonucuna ulaşılmıştır.

Leblebici, Öktem ve Aydın (2003) tarafından yapılan “Türkiye’de kamu kesiminde bilgi teknolojileri uygulamaları ve e-bürokrasi: Örgütsel dönüşüm üzerindeki etkileri” isimli çalışmada; bugün itibariyle Türkiye’de kamu örgütlerinde kullanılan bilgi teknolojileri uygulamalarının örgütsel dönüşümü sağlamaktan uzak olduğu sonucuna varılmıştır. Örgütsel dönüşümün sağlanması için, öncelikle bu değişimin bilgi toplumuna geçişi hedefleyen genel bir reform sürecinin bir parçası olarak görülmesi gerektiğini belirtmişlerdir. Bu çerçevede gerçekleştirilecek kapsamlı yeniden yapılanma çalışmaları ve uzun dönemde kültürel değişimi sağlayacak eğitim çalışmaları ile ülkemizde 21. yüzyılda bilgi teknolojileri uygulamalarında kamu örgütleri açısından beklenen örgütsel dönüşümün sağlanması gerektiği ve böylece arzu edilen kalite ve etkililiğe ulaşmanın mümkün olabileceğini belirtmişlerdir.

BÖLÜM 2

YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, çalışma grubu, veri toplama yöntemi ve verilerin analizine yer verilecektir.

2.1. Araştırmanın Modeli

Bu araştırma betimsel nitelikli bir çalışma olup, “Kamu çalışanlarının bilgi ve iletişim teknolojilerine ilişkin öz yeterlik algısı ve BİT kullanım düzeyleri (Sayıştay Başkanlığı örneği)”ni inceleme amacıyla yapıldığı için, özel durum (case study) yöntemi kullanılarak yürütülmüştür. Bu yöntem doğası gereği, bir problemin özel bir durumun üzerine yoğunlaşma ve derinlemesine araştırma fırsatı vermesi bakımından, ayrıca nitel ve nicel verilerin bir arada kullanılması gibi farklı veri toplama tekniklerinin bir arada kullanılmasına fırsat tanıdığından dolayı önemlidir (Çepni, 2010, s. 2).

Araştırmada betimsel araştırma yöntemlerinden tarama modeli kullanılmıştır. Tarama modelleri, geçmişte ya da günümüzde hâlen devam etmekte olan bir durumu olduğu şekliyle açıklamayı amaçlayan araştırma yaklaşımlarıdır. Tarama türü araştırmalarda çoğunlukla anket kullanılır. Araştırmaya konu olan birey veya nesne, üzerinde herhangi bir değişiklik yapılmadan var olan koşullar içinde araştırmaya dahil edilir (Karasar, 2011, s. 77). Tarama modelleri genellikle şu üç özelliğe sahiptir (Frankel ve Wallen’den aktaran Büyüköztürk, Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2014):

1. Büyük bir topluluğun bir konu hakkında fikirlerinin veya özelliklerinin (tutum, inanç, bilgi, kaygı, ilgi vb.) betimlenmesi için, evreni temsil edecek topluluğun tamamından örneklemin seçilmesi.
2. Araştırmada kullanmak için toplanan veriler, verinin kaynağı olan kişilere yöneltilen sorulara verilen yanıtlara dayalıdır.

3. Veriler genelleme yapılacak topluluğun tamamından değil, bu topluluğu temsil edecek örneklem grubundan toplanır.

2.2. Araştırma Grubu

Araştırmanın çalışma grubu, Sayıştay Başkanlığı 2017 yılı çalışan personelinden seçkisiz örnekleme yöntemi ile belirlenen ve araştırmaya katılmaya gönüllü 249 denetçi ve 175 memur, toplamda 424 katılımcı oluşturmuştur. Dağıtılan anketlerin tamamı katılımcılar tarafından eksiksiz yanıtlanmıştır. Araştırma grubuna ait demografik istatistiklere Tablo 1’de yer verilmiştir.

2.2.1. Sayıştay Çalışanlarının Demografik Özellikleri ile İlgili Betimsel İstatistikler

Araştırma kapsamında görüşleri alınan 424 katılımcıya ait demografik bilgileri kapsamında cinsiyet, unvan ve mesleki kıdem türü özelliklerine ait frekans ve yüzde değerleri Tablo 1’de sunulmuştur.

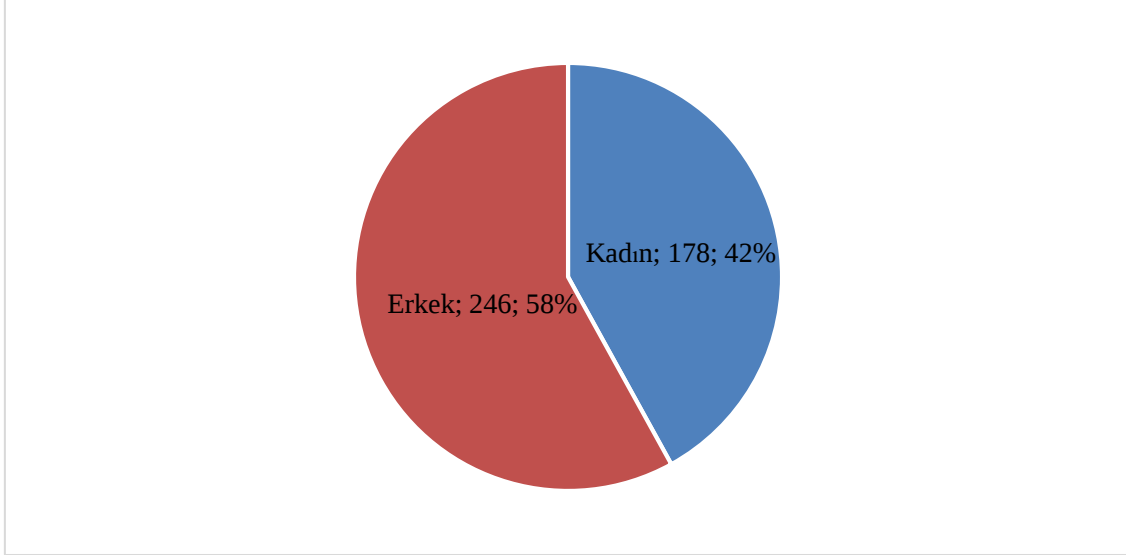
Tablo 1.

Cinsiyet, Unvan ve Mesleki Kıdeme Ait Demografik İstatistikler

		Frekans (n)	Yüzde (%)
Cinsiyet	Kadın	178	42,0%
	Erkek	246	58,0%
	Toplam	424	100,0%
Unvan	Denetçi	249	58,7%
	Memur	175	41,3%
	Toplam	424	100,0%
Mesleki Kıdem	1-5 Yıl	78	18,4%
	5-10 Yıl	100	23,6%
	10-15 Yıl	74	17,5%
	15-20 Yıl	47	11,1%
	20 Yıl ve Üzeri	125	29,5%
	Toplam	424	100,0%

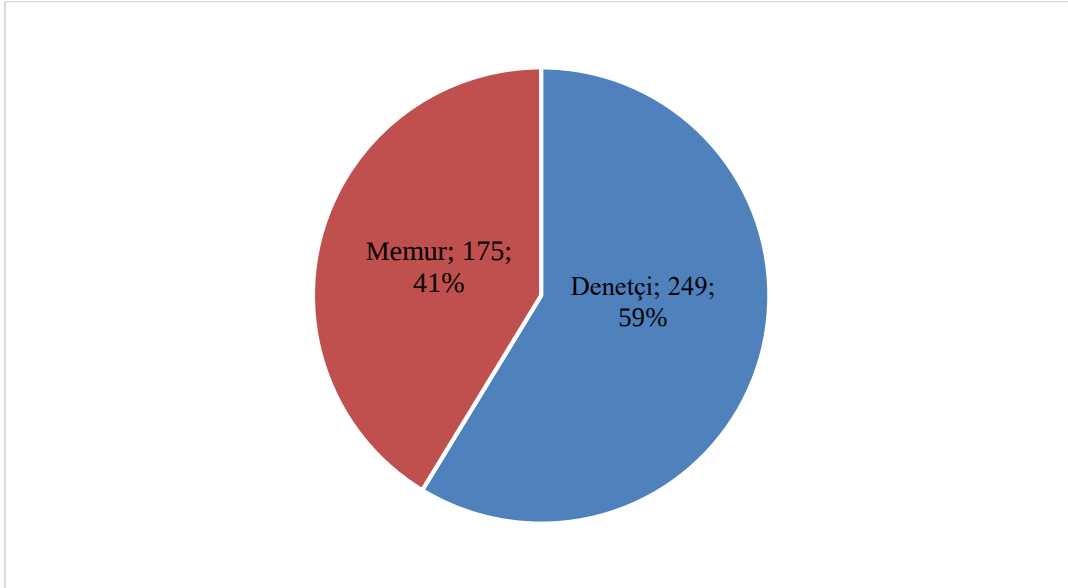
Tablo 1’de araştırmaya katılan Sayıştay Başkanlığı çalışanlarının cinsiyet, unvan ve mesleki kıdeme göre frekans ve yüzde değerleri verilmiştir.

Araştırmaya beşte ikisi kadın (% 42), yaklaşık beşte üçü (% 58) erkek olmak üzere toplamda 424 Sayıştay Başkanlığı çalışanı katılmıştır (Şekil 1).

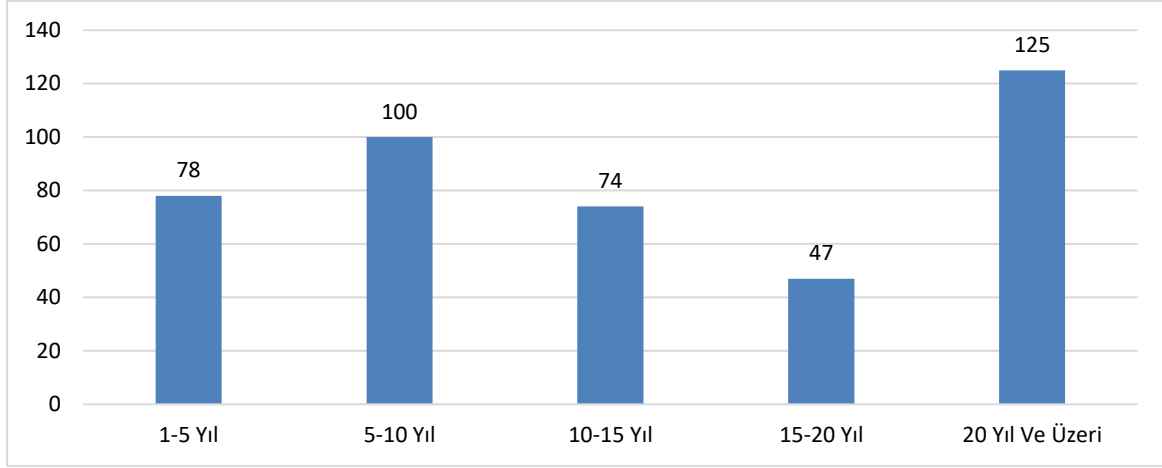
Şekil 1. Ankete Katılan Sayıştay Başkanlığı Çalışanlarının Cinsiyete Göre Dağılımı

Araştırmaya katılan Sayıştay Başkanlığı çalışanlarının yaklaşık beşte üçü (% 58,7) denetçi iken, beşte ikisi (% 41,3) memurdur (Şekil 2).

Şekil 2. Ankete Katılan Sayıştay Başkanlığı Çalışanlarının Unvana Göre Dağılımı

Araştırmaya katılan Sayıştay Başkanlığı çalışanlarının mesleki kıdeme göre dağılımı ise şu şekildedir; yaklaşık beşte biri (% 18,4) 1-5 yıl arası mesleki kıdeme sahip, beşte biri (% 23,6) 5-10 yıl arası mesleki kıdeme sahip, yaklaşık beşte biri (% 17,5) 10-15 yıl arası mesleki kıdeme sahip, yaklaşık onda biri (% 11) 15-20 yıl arası mesleki kıdeme sahip ve üçte birinden azı (% 29,5) ise 20 yıl ve üzeri mesleki kıdeme sahiptir (Şekil 3).

Şekil 3. Ankete Katılan Sayıştay Başkanlığı Çalışanlarının Mesleki Kıdeme Göre Dağılımı

2.3. Veri Toplama Araçları

Araştırmanın verileri, iki farklı ölçek ve yarı yapılandırılmış görüşme formu aracılığıyla toplanmıştır. Bunlardan ilki; E. Ekici, Ekici ve Kara'nın (2012) geliştirdiği “Bilişim Teknolojileri Öz-yeterlik Algısı Ölçeği” (Likert tipi ölçek) kullanılmıştır. Beş seçenekli ölçek soruları, her maddeye, o maddenin ölçmek istediği değişken ile uygunluk derecesine göre, 1 ile 5 arası puan verilerek değerlendirilmiştir. Ölçeğin 27 maddesi de olumlu ve seçenekleri; kesinlikle katılmıyorum (1), katılmıyorum (2), kararsızım (3), katılıyorum (4) ve kesinlikle katılıyorum (5) şeklindeki ifadelerden oluşmaktadır. Ölçeği geliştiren araştırmacılar tarafından ölçeğin Cronbach Alpha güvenirlik katsayısı 0.97 olarak bulunmuştur. Bu çalışmada ise, ölçeğin Cronbach Alpha güvenirlik katsayısı 0.934 olarak bulunmuştur. Cronbach Alpha, istatistik temelleri tutarlı ve tüm sorular dikkate alınarak hesaplandığından dolayı, genel güvenirlik yapısını diğerlerine göre en iyi yansıtan katsayıdır (Özdamar, 1999, s. 512). Araştırmada veri toplama amacıyla kullanılan bir diğer ölçek ise, Yıldırım (2012) tarafından geliştirilen “Teknoloji Kullanım Düzeyi Belirleme” ölçeğidir. 30 madden oluşturulmuş bu ölçekte ifadeler 1 ile 5 arası puan verilerek değerlendirilmiştir; hiçbir zaman (1), nadiren (2), bazen (3), sık sık (4), her zaman (5) olmak üzere 5’li likert maddesi şeklinde düzenlenmiştir. Veri toplama aracının güvenirlik katsayısı (Cronbach Alpha) $\alpha=0.88$ olarak hesaplanmıştır. Bu çalışmada ise yapılan analizler sonucunda Cronbach Alpha güvenirlik katsayısı 0,932 olarak bulunmuştur. Anketin giriş kısmına cinsiyet, unvan ve kıdem gibi çalışanların kişisel bilgilerini elde etmek amacıyla demografik sorular eklenmiştir. Ayrıca, çalışmada anket sorularına ek olarak yarı yapılandırılmış 7 adet açık uçlu sorudan oluşan görüşme formu

veri toplama aracı olarak kullanılmış, soruların kapsam geçerliğinin sağlanması amacıyla 3 alan uzmanından görüş alınmıştır.

Veri toplama araçları katılımcılara uygulanmadan önce ölçeği geliştiren araştırmacılara e-posta yoluyla ulaşılarak gerekli izinler alınmış olup, daha sonra araştırmanın uygulandığı Sayıştay Başkanlığı makamına sunulan anket uygulama izin dilekçesine Sayıştay Başkanlık Makamı tarafından verilen “Uygundur” yanıtı sonucunda anketler çalışma gurubuna uygulanmıştır. Araştırmada, veri toplama amacıyla kullanılan ölçeklerin uygulanacak hedef kitlesi farklılaştığından dolayı anket sorularındaki ifadelerin değiştirilmesine gidilmiş olup, kamu çalışanlarına özgü ifadeler ve uyarlamalar yapıldığından dolayı, alınan örneklem grubuna yönelik ölçeklere geçerlik ve güvenirlik analizleri yapılmıştır.

2.3.1. Ölçek Güvenirlik ve Geçerlik Çalışmaları

Araştırmanın bu kısmında, anket formunda yer alan “Bilişim teknolojileri öz yeterlik algısı ölçeği” ve “Teknoloji kullanım düzeyi belirleme ölçeği” güvenirlik ve geçerlik çalışmaları yapılmıştır. Ölçeklere ait güvenirlik çalışması için Cronbach Alpha güvenirlik katsayısı hesaplanmış olup geçerlik çalışmasında ise, ölçeklerin teorik yapılarına veri uyumluluğunun test edilmesi amacıyla doğrulayıcı faktör analizleri uygulanmıştır. Doğrulayıcı faktör analizi sonucunda, ölçek geçerlik ve güvenirlikleri saptandıktan sonra ölçeklere ait betimsel istatistikler sunulmuş olup dağılım türü saptanmıştır.

2.3.1.1. Güvenirlik

Bilişim teknolojileri öz yeterlik algısı ölçeği ve teknoloji kullanım düzeyi belirleme ölçeği için hesaplanan Cronbach Alpha güvenirlik katsayıları Tablo 2’deki gibidir.

Tablo 2.

Ölçek Güvenirlik İstatistikleri

Ölçek	Madde Sayısı	Cronbach Alpha Güvenirlik Katsayısı
Bilişim Teknolojileri Öz Yeterlik Algısı Ölçeği	27	0,934
Teknoloji Kullanım Düzeyi Belirleme Ölçeği	30	0,932

Bilişim teknolojileri öz yeterlik algısı ölçeği için hesaplanan Cronbach Alpha güvenirlik katsayısı 0,934 iken, teknoloji kullanım düzeyi belirleme ölçeği için hesaplanan Cronbach Alpha güvenirlik katsayısı 0,932’dir. Her iki ölçek için de hesaplanan güvenirlik katsayıları 0,9’un üzerinde olduğundan, ölçekler için çok yüksek güvenirlik düzeyine sahip oldukları, fenomen ile ilgili yüksek geçerlik ve güvenirlikte bilimsel yargıların oluşturulmasında güvenle kullanılabilecekleri söylenebilir (Özdamar, 2016, s.114).

2.3.1.2. Geçerlik

Bilişim teknolojileri öz yeterlik algısı ölçeği ve teknoloji kullanım düzeyi belirleme ölçekleri için teorik yapı ile veri uyumunun değerlendirilmesi amacıyla doğrulayıcı faktör analizi uygulanmıştır. Yapısal eşitlik modellerinin özel bir türü olan doğrulayıcı faktör analizlerinde, model uyum indeksleri ölçeklerin geçerlilikleri konusunda aydınlatıcı olmaktadır. Doğrulayıcı faktör analizi uygulamalarında kullanılacak model uyum indeksleri ve bu indekslere ait mükemmel uyum ve kabul edilebilir uyumu gösteren değerlere kaynakları ile birlikte Tablo 3’te yer verilmiştir.

Tablo 3.

Yapısal Eşitlik Modeli Araştırmalarında Kullanılan Uyum İndekslerine İlişkin Mükemmel ve Kabul Edilebilir Uyum Ölçütleri

Uyum İndeksleri	Mükemmel Uyum Ölçütleri	Kabul Edilebilir Uyum Ölçütleri
¹ χ^2/sd	$0 \leq \chi^2/sd \leq 2$	$2 \leq \chi^2/sd \leq 4$
² AGFI	$.90 \leq AGFI \leq 1.00$	$.85 \leq AGFI \leq .90$
³ GFI	$.95 \leq GFI \leq 1.00$	$.80 \leq GFI \leq .95$
³ CFI	$.95 \leq CFI \leq 1.00$	$.80 \leq CFI \leq .95$
³ IFI	$.95 \leq IFI \leq 1.00$	$.80 \leq IFI \leq .95$
⁴ RMSEA	$.00 \leq RMSEA \leq .05$	$.05 \leq RMSEA \leq .08$

¹Kline, 2011, Yapısal denklem modellemesinin ilkeleri ve uygulanması.

²Schermelleh-Engel & Moosbrugger, 2003, Yapısal denklem modellerinin uyumunun değerlendirilmesi: Önemlilik testleri ve tanımlayıcı uyum iyiliği ölçekleri.

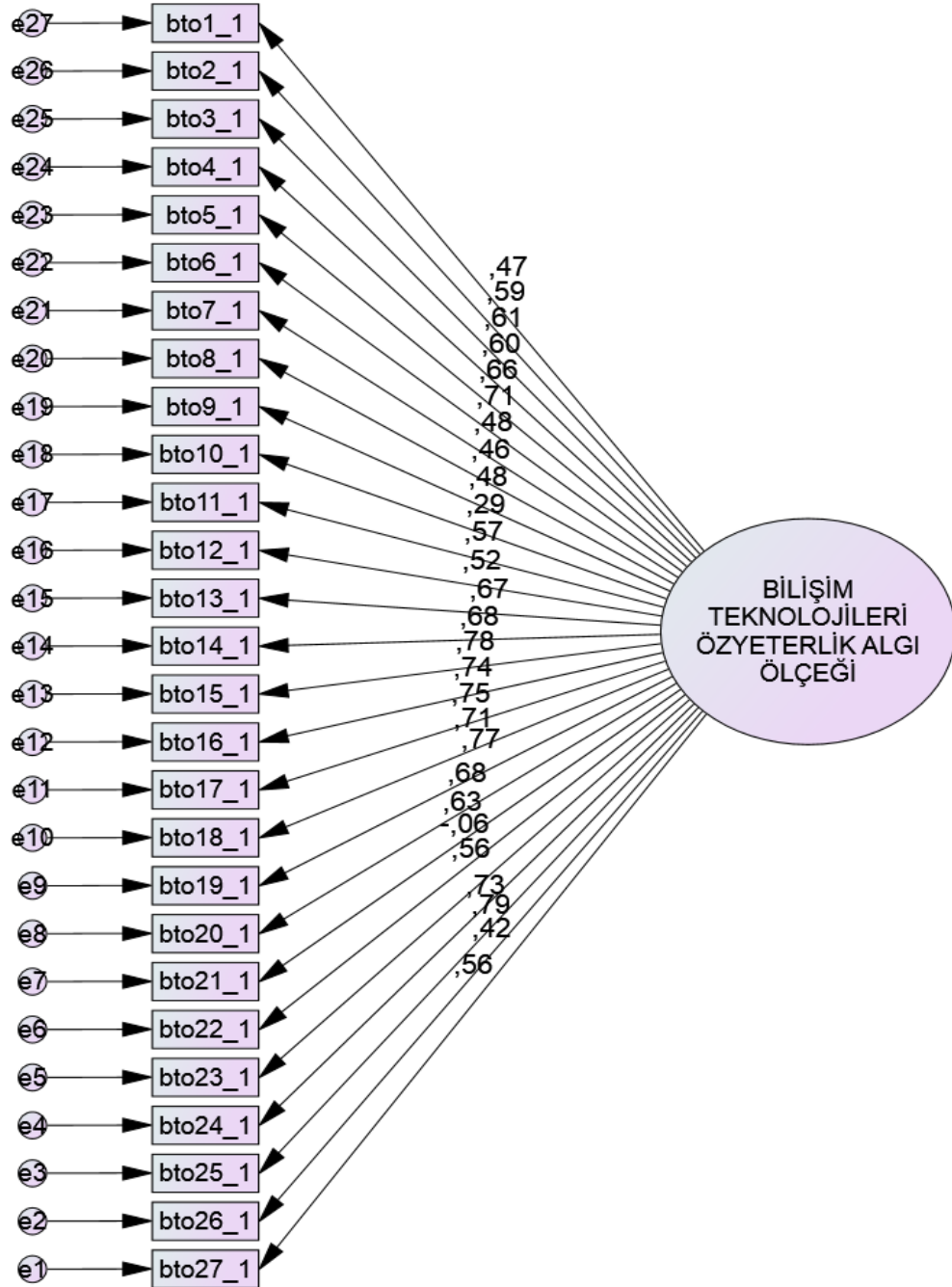
³Baumgartner & Homburg, 1996, Yapısal denklem modellemesinin pazarlama ve tüketici araştırmasında uygulanması: Bir inceleme; Bentler & Bonett, 1980, Kovaryans yapılarının analizinde önemlilik testleri ve uyum iyiliği; Marsh, Hau, Artelt, Baumert & Peschar, 2006, Eğitim psikolojisinin en faydalı duyuşsal yapılarına ilişkin OECD’nin kısa öz bildirim ölçekleri: 25 ülke çapında kültürler arası psikometrik kıyaslamalar.

⁴Browne & Cudeck, 1993, Model uyumunu değerlendirmenin alternatif yolları.

2.3.1.3. Bilişim Teknolojileri Öz Yeterlik Algı Ölçeği Doğrulayıcı Faktör Analizi

Analizi

Bilişim teknolojileri öz yeterlik algı ölçeği literatürde 27 madde ve tek boyuttan oluşmaktadır. Ölçeğin teorik yapısı ile kurulan doğrulayıcı faktör analizi modeli standardize edilmiş katsayılar ile birlikte Şekil 4'teki gibidir.

Şekil 4. Bilişim teknolojileri öz yeterlik algısı ölçeği teorik yapısı

Ölçeğe uygulanan doğrulayıcı faktör analizi sonucu ölçek maddelerinden 22. Madde “Elektronik ortamda işimle ilgili yaptığım denetimlerde değerlendirme rubrikleri (dereceli

puanlama ölçeği) hazırlayabilirim.” maddesinin ölçeğe katkısının istatistiksel olarak anlamsız olduğu saptanmıştır ($\beta=-0,103$)($p=0,250$). Ölçek maddelerinden bir diğeri 10. Madde olan “Teknoloji tabanlı ürünler geliştirmek için uygun programları (MS Word, Excel, PowerPoint, Prezi vb.) kullanırım.” maddesinin ise, ölçeğe katkısı istatistiksel olarak anlamlı fakat katsayısının çok düşük olduğu saptanmıştır ($\beta=0,294$) ($p=0,000$). Ölçek geçerliliğini sağlamak ve model uyum indekslerini düzeltebilmek amacıyla söz konusu maddelerin ölçek dışında bırakılmasına karar verilmiştir. Ölçek dışında bırakılan maddelerden sonra, Amos programının önerdiği bir takım modifikasyon düzeltmeleri sağlanmıştır. Modifikasyon düzeltmeleri, birbiri ile bağlantılı oldukları tespit edilen maddeler arasında kovaryans yollarının çizilmesi ile sağlanmaktadır. Ölçek tek boyuttan oluştuğu için, modifikasyon düzeltmeleri esnasında literatürde birbiri ile ilgisiz sorulara ait ilişki yolları çizilmemesi gibi bir kısıt bulunmamaktadır. Gerekli modifikasyon düzeltmeleri yapıldıktan sonra bilişim teknolojileri öz yeterlilik algısı ölçeği doğrulayıcı faktör analizine ait uyum indeksleri Tablo 4’teki gibidir.

Tablo 4.

Bilişim Teknolojileri Öz Yeterlik Algı Ölçeği Model Uyum İndeksleri

Uyum İndeksleri	Uyum Ölçütleri	Uyum Durumu
χ^2/df	3,020	Kabul Edilebilir Uyum
2AGFI	0,881	Kabul Edilebilir Uyum
3GFI	0,836	Kabul Edilebilir Uyum
3CFI	0,923	Kabul Edilebilir Uyum
3IFI	0,923	Kabul Edilebilir Uyum
4RMSEA	0,069	Kabul Edilebilir Uyum

Tablo 4 incelendiğinde, 6 uyum indeksi için hesaplanan değerlerin kabul edilebilir uyum aralığında olduğu görülmektedir. Doğrulayıcı faktör analizi katsayı değerleri ise Tablo 5’teki gibidir.

Tablo 5.

Bilişim Teknolojileri Öz Yeterlik Algı Ölçeği Doğrulayıcı Faktör Analizi

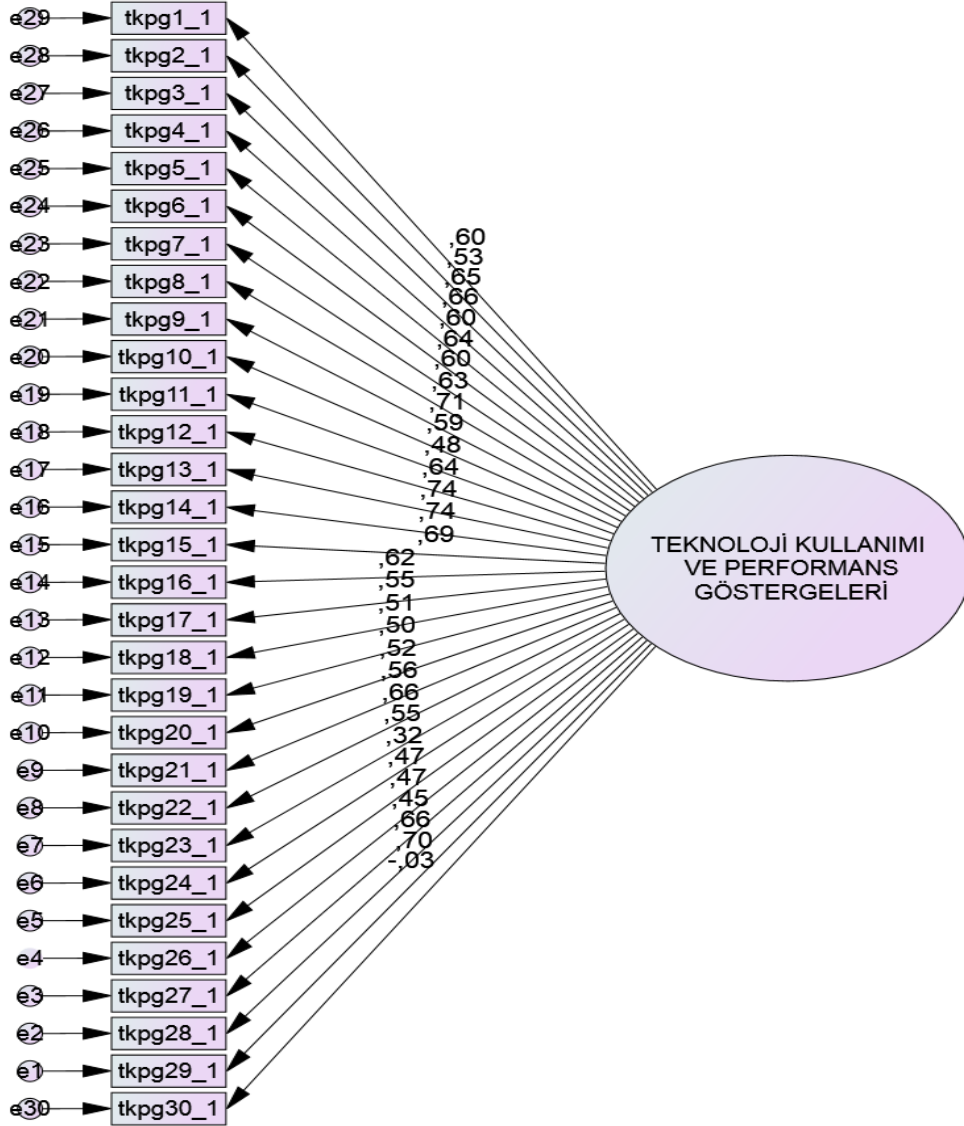
			Standartize β	Standart Hata	Kritik Değer	P
btö27_1	<---	btö	,385			
btö26_1	<---	btö	,783	,234	7,891	0,000
btö25_1	<---	btö	,695	,211	8,111	0,000
btö24_1	<---	btö	,538	,193	6,953	0,000
btö23_1	<---	btö	,520	,191	6,866	0,000
btö21_1	<---	btö	,609	,182	7,309	0,000
btö20_1	<---	btö	,662	,198	7,513	0,000
btö19_1	<---	btö	,777	,198	7,877	0,000
btö18_1	<---	btö	,721	,225	8,398	0,000
btö17_1	<---	btö	,746	,226	7,788	0,000
btö16_1	<---	btö	,769	,209	7,851	0,000
btö15_1	<---	btö	,789	,237	7,909	0,000
btö14_1	<---	btö	,685	,199	7,601	0,000
btö13_1	<---	btö	,678	,223	7,568	0,000
btö12_1	<---	btö	,508	,172	7,793	0,000
btö11_1	<---	btö	,605	,179	7,279	0,000
btö9_1	<---	btö	,469	,136	6,541	0,000
btö8_1	<---	btö	,437	,128	6,309	0,000
btö7_1	<---	btö	,460	,166	7,309	0,000
btö6_1	<---	btö	,692	,211	7,615	0,000
btö5_1	<---	btö	,654	,203	6,977	0,000
btö4_1	<---	btö	,602	,206	7,262	0,000
btö3_1	<---	btö	,599	,209	7,262	0,000
btö2_1	<---	btö	,578	,166	7,169	0,000
btö1_1	<---	Btö	,450	,197	6,408	0,000

Tablo 5 incelendiğinde, tüm maddelerin ölçeğe katkılarının istatistiksel olarak anlamlı olduğu görülmektedir ($p<0,05$). Doğrulayıcı faktör analizinde maddelerin ölçeğe katkılarının 0,5 ile 1 değerleri arasında olması istenilen bir durumdur. Fakat, 0,5'e oldukça yakın ve birçok maddenin bulunması, model uyum indekslerinin kabul edilebilir aralıkta olması dolayısıyla söz konusu maddelerin ölçekte bırakılmasına karar verilmiştir. Bilişim teknolojileri öz yeterlilik algısı ölçeği güvenilirlik ve geçerlilik çalışmaları birlikte değerlendirildiğinde ölçeğin geçerlilik sağladığı ve bilimsel ölçme aracı olarak kullanılabileceği sonucuna varılmıştır.

2.3.1.4. Teknoloji Kullanım Düzeyi Belirleme Ölçeği Doğrulayıcı Faktör Analizi

Analizi

Teknoloji kullanım düzeyi belirleme ölçeği 30 madde ve tek boyuttan oluşmaktadır. Ölçeğin teorik yapısı ile kurulan doğrulayıcı faktör analizi modeli standardize edilmiş katsayılar ile birlikte Şekil 5'teki gibidir.

Şekil 5. Teknoloji kullanım düzeyi belirleme ölçeği doğrulayıcı faktör analizi

Ölçek maddelerinden 30. Madde “Çalıştığım kurumda işimle ilgili aldığım eğitimleri bilgisayar ve internet ortamında çalıştığım kuruma özgü programlar aracılığıyla takip eder; katıldığım kursları, kişisel işlerimi ve diğer öğrenme gelişimlerimi izlemek için yararlanırım.” ($\beta=-0,03$) ($p=0,00$) ve 24. Madde “Teknolojiyi ve teknoloji yoluyla edinilen bilgiyi, telif hakkı, gizlilik ve yasal kullanım haklarına uygun bir şekilde sorumluluk

duygusu ile kullanırım.” ($\beta=0,324$) ($p=0,000$) maddelerinin ölçeğe katkılarının çok düşük olduğu gözlemlenmiştir. Gerek uyum indekslerinin düzeltilmesi gerekse ölçeğin geçerlilik sağlayan bir yapıya kavuşturulması için söz konusu maddelerin ölçek dışında bırakılmasına karar verilmiştir. Ölçek dışında bırakılan maddelerden sonra yapılan modifikasyon düzeltmeleri sonucu model uyum indeksleri Tablo 6’daki gibidir.

Tablo 6.

Teknoloji Kullanım Düzeyi Belirleme Ölçeği Model Uyum İndeksleri

Uyum İndeksleri	Uyum Ölçütleri	Uyum Durumu
$1^2/sd \chi$	3,653	Kabul Edilebilir Uyum
2^2AGFI	0,831	Kabul Edilebilir Uyum
3^2GFI	0,875	Kabul Edilebilir Uyum
3^2CFI	0,878	Kabul Edilebilir Uyum
3^2IFI	0,879	Kabul Edilebilir Uyum
4^2RMSEA	0,079	Kabul Edilebilir Uyum

Tablo 6 incelendiğinde, uyum indeksleri için hesaplanan değerlerin kabul edilebilir uyum aralığında olduğu görülmektedir. Doğrulayıcı faktör analizi katsayı değerleri ise Tablo 7’deki gibidir.

Tablo 7.

Doğrulamalı Faktör Analizi Katsayı Değerleri

			Standartize β	Standart Hata	Kritik Değer
tkdb29_1	<---	Tkdbö	,676		
tkdb28_1	<---	Tkdbö	,636	,054	0,000
tkdb27_1	<---	Tkdbö	,399	,067	0,000
tkdb26_1	<---	Tkdbö	,468	,080	0,000
tkdb25_1	<---	Tkdbö	,425	,077	0,000
tkdb23_1	<---	Tkdbö	,500	,069	0,000
tkdb22_1	<---	Tkdbö	,621	,076	0,000
tkdb21_1	<---	Tkdbö	,530	,081	0,000
tkdb20_1	<---	Tkdbö	,476	,086	0,000
tkdb19_1	<---	Tkdbö	,464	,074	0,000
tkdb18_1	<---	Tkdbö	,491	,082	0,000
tkdb17_1	<---	Tkdbö	,522	,075	0,000
tkdb16_1	<---	Tkdbö	,588	,090	0,000
tkdb15_1	<---	Tkdbö	,676	,086	0,000
tkdb14_1	<---	Tkdbö	,763	,076	0,000
tkdb13_1	<---	Tkdbö	,754	,075	0,000
tkdb12_1	<---	Tkdbö	,655	,079	0,000
tkdb11_1	<---	Tkdbö	,493	,091	0,000
tkdb10_1	<---	Tkdbö	,625	,091	0,000
tkdb9_1	<---	Tkdbö	,735	,084	0,000
tkdb8_1	<---	Tkdbö	,653	,084	0,000
tkdb7_1	<---	Tkdbö	,590	,063	0,000
tkdb6_1	<---	Tkdbö	,635	,064	0,000
tkdb5_1	<---	Tkdbö	,571	,069	0,000
tkdb4_1	<---	Tkdbö	,654	,081	0,000
tkdb3_1	<---	Tkdbö	,654	,072	0,000
tkdb2_1	<---	Tkdbö	,513	,065	0,000
tkdb1_1	<---	Tkdbö	,606	,064	0,000

Tablo 7’de görüldüğü üzere, tüm maddelerin ölçeğe katkılarının istatistiksel olarak anlamlı olduğu saptanmıştır ($p < 0,05$). Bazı maddelerin ölçek katkılarının 0,5’in altında olmasına rağmen, ölçeğin model uyum indeksleri düşünüldüğünde maddelerin ölçekte bırakılmasına karar verilmiştir. Teknoloji kullanım düzeyi belirleme ölçeği güvenilirlik ve geçerlik

çalışmaları birlikte değerlendirildiğinde, ölçeğin geçerlik sağladığı ve bilimsel ölçme aracı olarak kullanılabileceği sonucuna varılmıştır.

2.3.1.5. Ölçek Betimsel İstatistikleri

Geçerlik ve güvenirlik sağlanmış yapıları ile bilişim teknolojileri öz yeterlilik algı ölçeği ve teknoloji kullanım düzeyi belirleme ölçekleri için hesaplanan bazı betimsel istatistikler ve normal dağılım değerleri Tablo 8'deki gibidir.

Tablo 8.

Ölçek Betimsel İstatistikleri

		İstatistik	Std. Hata
Bilişim Teknolojileri Öz Yeterlilik Algısı	Ortalama	3,6838	,03191
	Medyan	3,7200	
	Varyans	,426	
	Std. Sapma	,65230	
	Minimum	1,20	
	Maksimum	5,00	
	Aralık	3,80	
	Çarpıklık (Skewness)	-,429	,119
	Basıklık (Kurtosis)	,342	,238
Teknoloji Kullanım Düzeyleri	Ortalama	3,2983	,03254
	Medyan	3,3214	
	Varyans	,443	
	Std. Sapma	,66535	
	Minimum	1,39	
	Maksimum	5,00	
	Aralık	3,61	
	Çarpıklık (Skewness)	-,171	,119
	Basıklık (Kurtosis)	-,312	,238

Bilişim teknolojileri öz yeterlilik algısı ölçeği, minimum 1,2, maksimum 5, ortalama 3,68 ve 0,65 standart sapma değerlerine sahiptir. Teknoloji kullanım düzeyi belirleme ölçeği ise, minimum 1,39 maksimum 5 ortalama 3,29 ve 0,66 standart sapma değerlerine sahiptir. Sosyal bilimlerde normal dağılım testi sonucu normal dağılıma uyan verilere nadiren rastlanmaktadır. Sosyal bilimlerde normal dağılıma yakınlık için basıklık ve çarpıklık değerlerinin incelenmesi önerilmektedir. Basıklık ve çarpıklık değerleri -1,5 ile +1,5

arasında kalan değişkenler için normal dağılım varsayımının sağlandığı kabul edilebilir (Tabachnick ve Fidell, 2013).

Bilişim teknolojileri öz yeterlik algı ölçeği ve teknoloji kullanım düzeyi belirleme ölçeği basıklık ve çarpıklık değerleri incelendiğinde, her iki ölçek için de -1,5 ile +1,5 arasında değiştii gözlemlenir. Bu durumda ölçeklerin normal dağılıma yakın seyrettiği söylenebilir. Normal dağılım varsayımını sağlayan ölçekler ile yapılacak analizlerde parametrik test tekniklerinden faydalanılabileceği sonucuna varılmıştır.

2.4. Verilerin Analizi

Araştırmada elde edilen nicel veriler araştırmanın alt amaçlarına göre, betimsel (aritmetik ortalama, frekans) ve ilişkişel (anova, korelasyon ve t-testi) istatistiksel tekniklerden yararlanılarak çözümlenmiştir. Araştırmada toplanan veriler kullanılan analiz programları aracılığıyla ilk önce Microsoft Excel programına girilmiş, ardından SPSS (The Statistical Package for the Social Sciences) 23.0 programına aktarılmıştır. Çalışmanın geri kalanında SPSS ve AMOS programları ile veriler çözümlenmeye çalışılmıştır.

Görüşme formundan elde edilen verilerin çözümlenmesinde ise, nitel araştırma yöntemlerinde kullanılan içerik çözümlemesi tekniğinden yararlanılmıştır. İçerik çözümlemesi tekniği, araştırmanın kuramsal olarak çok açık ifade edilemediği veya daha derinlemesine bir çözümlmeye gereksinim duyulduğu durumlarda toplanan verileri açıklamaya yardımcı olacak kavramlara ve ilişkilere ulaşmayı amaçlamaktır. İçerik analizinde temelde yapılan işlemler, birbirine benzeyen verileri belirli kavramlar ve temalar çerçevesinde bir araya getirmek ve bunları okuyucunun anlayabileceği bir biçimde düzenleyerek yorumlamaktır (Yıldırım ve Şimşek, 2008, s. 227). Çalışmanın bu kısmında, öncelikle ham veriler bilgisayar ortamına aktarılıp ardından içerik çözümlemesi tekniği ile temalar oluşturulmuştur. Görüşme verilerinin analizinde betimsel analiz yaklaşımı kullanılmıştır. İçerik çözümlemesi sürecinde edilen temalar ve bulguların güvenilirliği için kodlayıcılar arası güvenilirlik (KAG) çalışması ile gerçekleştirilmiş olup grafik ve tablo yapımında MS Excel programından yararlanılarak analiz sonuçları bulgular ve yorum bölümünde anlatılmıştır.

BÖLÜM 3

BULGULAR VE YORUM

Araştırmanın bu kısmında; araştırmaya ait ölçme araçlarının betimsel istatistikleri ve alt amaçlara ait analizlere ilişkin bulgulara yer verilmiştir ve ardından ölçek dışı bilgi ve iletişim teknolojileri kullanım düzeylerine ilişkin görüşlerine ait görüşme formunda yer alan açık uçlu soru istatistikleri tablo, şekil ve grafikler yardımıyla açıklanmıştır.

3.1. Birinci Alt Amaca İlişkin Bulgular

Araştırmanın ilk alt amacı “denetçi ve memurların BİT öz yeterlik algı düzeyleri nedir?” sorusu ile Sayıştay Başkanlığı çalışanları denetçi ve memurların bilişim teknolojileri öz yeterlik algı düzeylerini tespit etmektir. Bağımsız örneklem testi istatistikleri Tablo 9’deki gibidir.

Tablo 9.

Unvan Değişkenine Göre Denetçi ve Memurların BİT Öz Yeterlik Algı Düzeyleri

Değişken	Unvan	N	$\bar{X}$	Ss
Bilişim Teknolojileri Öz Yeterlik Algısı	Denetçi	249	3.7063	.55601
	Memur	175	3.6511	.77218

Tablo 9’da BİT öz yeterlik algı düzeyleri istatistik sonuçları incelendiğinde; denetçilerin 3,70 ortalama ve 0,55 standart sapma değerine sahip olduğu, memurların ise 3,65 ortalama ve 0,77 standart sapma değerine sahip olduğu, denetçi ve memurların BİT öz yeterlik algılarının orta düzeyin üzerinde olduğu ve unvan değişkenine göre BİT öz yeterlik algı düzeyleri arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir.

3.2. İkinci Alt Amaca İlişkin Bulgular

Araştırmanın ikinci alt amacı “denetçi ve memurların BİT kullanım düzeyi nedir?” sorusu ile denetçi ve memurların teknoloji kullanım düzeylerini belirlemektir. Bağımsız örneklem teknoloji kullanım düzeyleri istatistikleri Tablo 10’daki gibidir.

Tablo 10.

Unvan Değişkenine Göre Denetçi ve Memurların BİT Kullanım Düzeyleri

Değişken	Unvan	N	$\bar{X}$	Ss
Teknoloji Kullanım Düzeyi Belirleme	Denetçi	249	3.3483	.57374
	Memur	175	3.2426	.78029

Tablo 10’da görüldüğü üzere; teknoloji kullanım düzeyleri sonuçları incelendiğinde; denetçilerin 3,34 ortalama ve 0,57 standart sapma değerlerine sahip olduğu, memurların ise 3,24 ortalama ve 0,78 standart sapma değerlerine sahip olduğu, denetçi ve memurların BİT kullanım düzeylerinin orta düzeyde olduğu ve unvan değişkenine göre BİT kullanım düzeyleri arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir.

3.4.3. Üçüncü Alt Amaca İlişkin Bulgular

Araştırmanın üçüncü alt amacı “denetçi ve memurların bilişim teknolojileri öz yeterlik algısı ile kullanım düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?” sorusu ile iki sürekli değişkenin ilişkisi korelasyon analizi ile incelenmiştir. Bilişim teknolojileri öz yeterlik algısı ile teknoloji kullanım düzeyleri arasında kurulan korelasyon ilişkisi Tablo 11’deki gibidir.

Tablo 11.

BİT Öz Yeterlik Algısı ile Teknoloji Kullanım Düzeylerine Yönelik Korelasyon Analizi

		Bilişim Teknolojileri Öz Yeterlik Algısı	Teknoloji Kullanım Düzeyleri
Bilişim Teknolojileri Öz Yeterlik Algısı	Pearson Correlation	1	,681
	Sig. (2-tailed)		,000
	N	418	418
Teknoloji Kullanım Düzeyi	Pearson Correlation		1
	Sig. (2-tailed)	,681	
	N		424

Tablo 11 incelendiğinde; teknoloji kullanım düzeyleri ile bilişim teknolojileri öz yeterlik algısı arasında 0,681 katsayısı ile pozitif bir korelasyon ilişkisi olduğu gözlenmektedir. Korelasyon katsayısının pozitif olması ilişkinin aynı yönde olduğunu gösterirken, katsayısının 0,5 ile 0,7 arasında olması söz konusu korelasyon ilişkisinin orta derecede kuvvetli bir ilişki olduğunu göstermektedir. Korelasyon analizi sonucu teknoloji kullanım düzeyi ile bilişim teknolojileri öz yeterlik algısı arasında aynı yönde orta derecede kuvvetli istatistiksel bir ilişki olduğu sonucuna varılabilir.

3.4. Dördüncü Alt Amaca İlişkin Bulgular

Araştırmanın bir diğer alt amacı; “denetçi ve memurların bilişim teknolojileri öz yeterlik algısının kullanım sıklığı ve kullanım düzeylerinin anlamlı bir yordayıcısı mıdır?” şeklindedir. Söz konusu alt amaç sorusu ilişki, basit doğrusal regresyon analizi ile incelenmiştir. Bilişim teknolojileri öz yeterlilik algısı bağımsız değişkeni ve teknoloji kullanım düzeyi bağımlı değişkeni ile kurulan regresyon modeline ait tahmini istatistik analiz sonuçları Tablo 12’deki gibidir.

Tablo 12.

Denetçi ve Memurların BİT Öz Yeterlik Algısı ve Kullanım Düzeylerine İlişkin Regresyon Analizi

Model	Standartize Edilmemiş B	Std. Hata	Standartize Edilmiş B	t	Sig.
1 (Artık Terim)	,740	,137		5,401	,000
Bilişim Teknolojileri Öz yeterlik Algısı	,694	,037	,681	18,959	,000
R Kare	0,681				
Düzeltilmiş R Kare	0,462				
F İstatistiği	359,441				
F İstatistiği Olasılık Değeri (sig.)	0,000				

a. Bağımlı Değişken: Teknoloji kullanım düzeyi belirleme

Tablo 12’de regresyon modelinin genel anlamlılığı için F istatistiği olasılık değeri incelenmiştir. F istatistiği olasılık değeri, modelin genel olarak anlamlı olduğunu göstermektedir (sig.<0,05). Modelin düzeltilmiş R kare değeri 0,462’dir. Bu değer bağımsız değişken bilişim teknolojileri öz yeterlik algısının bağımlı değişkeni, teknoloji kullanım düzeylerindeki değişimlerin yaklaşık olarak % 46’sını açıklayabildiğini göstermektedir. Basit bir regresyon modeli için oldukça yüksek olan bu değer regresyon modeli açısından olumlu bir durumdur. Tahmini katsayılar incelendiğinde modelde, bilişim teknolojileri öz yeterlik algısı bağımsız değişkenin % 99 güven düzeyinde anlamlı ve 0,681 katsayısı ile yordayıcılık ettiği gözlemlenmiştir. Yani, bilişim teknolojileri öz yeterlik algısı bir birim arttığında teknoloji kullanım düzeyi 0,68 birim artmaktadır. Modelin artık terimlerinin de % 99 güven düzeyinde istatistiksel olarak anlamlı olduğu sonucuna varılabilir.

3.5. Beşinci Alt Amaca İlişkin Bulgular

Araştırmanın beşinci alt amacı; “denetçi ve memurların cinsiyet, kıdem ve unvan açısından bilişim teknolojileri öz yeterlik algısı arasında anlamlı bir fark var mıdır?” şeklindedir. Bu soru bilişim teknolojileri öz yeterlik algısı ile cinsiyet, kıdem ve unvan değişkenleri arasındaki ilişkiyi inceleme amacı taşıdığından, soruya ilişkin analizler ve analiz yorumları Tablo 13, Tablo 14 ve Tablo 15’te yer almaktadır.

3.5.1. Cinsiyet BİT Öz Yeterlilik Algısı İlişkisi

Bağımsız örneklem t-testi istatistikleri Tablo 13'te sunulmuştur.

Tablo 13.

Örneklem Grubunun BİT Öz Yeterlik Algısı ve Cinsiyet Değişkenine Yönelik T-testi Analizleri

Değişken	Cinsiyet	N	$\bar{X}$	Ss	t	sig.
Bilişim Teknolojileri Öz Yeterlik Algısı	Kadın	178	3.6867	.67731	0.075	0.940
	Erkek	246	3.6818	.63527		

Tablo 13'te görüldüğü üzere t-testi istatistiği 0,940 olarak hesaplanmıştır. BİT öz yeterlik algısı bakımından kadın ve erkek katılımcılar arasında % 95 güven düzeyinde istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olmadığı sonucuna varılabilir (sig.>0,05).

3.5.2. Unvan BİT Öz Yeterlilik Algısı İlişkisi

Unvan değişkeni ile bit öz yeterlik algısı arasındaki farkı sınamak için bağımsız örneklem t- testi istatistikleri Tablo 14'te sunulmuştur.

Tablo 14.

Örneklem Grubunun BİT Öz Yeterlik Algısı ve Unvan Değişkenine Yönelik T-testi Analizleri

Değişken	Cinsiyet	N	$\bar{X}$	Ss	t	sig.
Bilişim Teknolojileri Öz Yeterlik Algısı	Denetçi	249	3.7063	.55601	0.850	0.396
	Memur	175	3.6511	.77218		

Tablo 14 incelendiğinde, t-test istatistiği 0,396 olarak hesaplandığı görülmüştür. Denetçi ve memur katılımcılar arasında BİT öz yeterlik algısı bakımından % 95 güven düzeyinde istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olmadığı sonucuna varılmıştır (sig.>0,05).

3.5.3. Mesleki Kıdem BİT Öz Yeterlilik Algısı İlişkisi

Mesleki kıdem değişkeni ile BİT öz yeterlik algısı arasındaki fark tek taraflı anova testi ile ölçülmüştür. Anova testi istatistikleri Tablo 15’te sunulmuştur.

Tablo 15.

Örneklem Grubunun Mesleki Kıdem ve BİT Öz Yeterlik Algısına İlişkin Anova Testi İstatistikleri

Mesleki Kıdem	N	$\bar{X}$	Ss	F	sig.
1-5 Yıl	78	3.9092	.61866	7.947	0.000*
5-10 Yıl	100	3.7445	.55126		
10-15 Yıl	74	3.7567	.62409		
15-20 Yıl	47	3.7365	.70005		
20 Yıl ve Üzeri	125	3.4323	.67534		
Toplam	424	3.6838	.65230		

* % 95 güven düzeyinde istatistiksel anlamlılığı simgeler

Tablo 15 incelendiğinde, F istatistiği anlamlılık değerinin 0.000 olarak hesaplandığı gözlemlenmiştir. Farklı sürelerde mesleki kıdeme sahip olanlar arasında BİT öz yeterlik algısı bakımından % 95 güven düzeyinde istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık saptanmıştır (sig.<0,05). Söz konusu ortaya çıkan farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu tespit etmek amacıyla post hoc scheffe testi istatistikleri Tablo 16’da yer almaktadır.

Tablo 16.

Mesleki Kıdem BİT Öz Yeterlik Algısı Scheffe Testi İstatistikleri

(I) Mesleki Kıdem	(J) Mesleki Kıdem	Ortalama Farklar		
		(I-J)	Std. Hata	Sig.
1-5 Yıl	5-10 Yıl	,16474	,09584	,566
	10-15 Yıl	,15256	,10322	,702
	15-20 Yıl	,17271	,11742	,706
	20 Yıl ve Üzeri	,47697*	,09128	,000*
5-10 Yıl	1-5 Yıl	-,16474	,09584	,566
	10-15 Yıl	-,01218	,09804	1,000
	15-20 Yıl	,00797	,11288	1,000
	20 Yıl ve Üzeri	,31223*	,08537	,010*
10-15 Yıl	1-5 Yıl	-,15256	,10322	,702
	5-10 Yıl	,01218	,09804	1,000
	15-20 Yıl	,02014	,11922	1,000
	20 Yıl ve Üzeri	,32441*	,09358	,018*
15-20 Yıl	1-5 Yıl	-,17271	,11742	,706
	5-10 Yıl	-,00797	,11288	1,000
	10-15 Yıl	-,02014	,11922	1,000
	20 Yıl ve Üzeri	,30426	,10904	,102
20 Yıl ve Üzeri	1-5 Yıl	-,47697*	,09128	,000*
	5-10 Yıl	-,31223*	,08537	,010*
	10-15 Yıl	-,32441*	,09358	,018*
	15-20 Yıl	-,30426	,10904	,102

Tablo 16 incelendiğinde, anlamlı farklılığa sahip tüm karşılaştırmaların 20 yıl ve üzeri mesleki kıdeme sahip katılımcılarla 1 ile 5 yıl arası, 5 ile 10 yıl arası ve 10 ile 15 yıl arası mesleki kıdeme sahip katılımcılar arasında olduğu gözlemlenmektedir (sig.<0,05). Ortalama farklar incelendiğinde, 20 yıl ve üzeri mesleki kıdeme sahip katılımcıların 1 ile 5 yıl arası, 5 ile 10 yıl arası ve 10 ile 15 yıl arası mesleki kıdeme sahip katılımcılardan daha düşük ortalama değerlere sahip olduğu görülmektedir. BİT öz yeterlik algı düzeyi

farklarının 20 yıl ve üzeri mesleki kıdeme sahip katılımcılar ve 1 ile 5 yıl arası mesleki kıdeme sahip katılımcılarda olduğu saptanmıştır.

3.6. Altıncı Alt Amaca İlişkin Bulgular

Araştırmanın bir diğer alt amacı; “denetçi ve memurların cinsiyet, kıdem ve unvan açısından BİT kullanım düzeyi arasında anlamlı bir fark var mıdır?” şeklindedir. Bu soru ile bilgi ve iletişim teknolojileri kullanım düzeyi ile cinsiyet, kıdem ve unvan değişkenleri arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmaktadır.

3.6.1. Cinsiyet Teknoloji Kullanım Düzeyleri İlişkisi

Cinsiyet ve teknoloji kullanım düzeyi arasındaki fark bağımsız örneklem t-testi ile sınanmıştır. Bağımsız örneklem t-test istatistikleri Tablo 17’de sunulmuştur.

Tablo 17.

Örneklem Grubunun Cinsiyet ve Teknoloji Kullanım Düzeyine İlişkin T-testi İstatistikleri

Değişken	Cinsiyet	N	$\bar{X}$	Ss	t	Sig.
Teknoloji Kullanım Düzeyi	Kadın	178	3.3918	.65781	2.297	.022*
	Erkek	246	3.2416	.66947		

* % 95 güven düzeyinde istatistiksel anlamlılığı simgeler

Tablo 17 incelendiğinde, t-test istatistiği olasılık değerinin 0,022 olarak hesaplandığı görülmektedir. Bulgulardan elde edilen verilere göre; % 95 güven düzeyinde kadın ve erkek katılımcılar arasında teknoloji kullanım düzeyleri bakımından istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olduğu sonucuna ulaşılmıştır (sig.<0,05).

3.6.2. Unvan Teknoloji Kullanım Düzeyi İlişkisi

Unvan değişkeni ile teknoloji kullanım düzeyi arasındaki farkı ölçmek için bağımsız örneklem t-testi ile sınanmıştır. Bağımsız örneklem t-testi istatistikleri Tablo 18’de sunulmuştur.

Tablo 18.

Örneklem Grubunun Unvan ve Teknoloji Kullanım Düzeyine İlişkin T-testi İstatistikleri

Değişken	Unvan	N	$\bar{X}$	Ss	t	sig.
Teknoloji Kullanım Düzeyi	Denetçi	249	3.3483	.57374	1.60753	0.10869
	Memur	175	3.2426	.78029		

Tablo 18 incelendiğinde, t-testi istatistiği olasılık değerinin 0,108 olduğu görülmüştür. Elde edilen verilere göre; % 95 güven düzeyinde denetçi ve memur katılımcılar arasında teknoloji kullanım düzeyi bakımından istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olmadığı sonucuna varılabilir (sig.>0,05).

3.6.3. Mesleki Kıdem Teknoloji Kullanım Düzeyi İlişkisi

Mesleki kıdem değişkeni ile teknoloji kullanım düzeyi arasındaki farkı incelemek için tekyönlü varyans analizi (one-way ANOVA) ile incelenmiştir. Elde edilen bulgular Tablo 19’da sunulmuştur.

Tablo 19.

Örneklem Grubunun Mesleki Kıdem ve Teknoloji Kullanım Düzeyine İlişkin Anova İstatistikleri

Mesleki Kıdem	N	$\bar{X}$	Ss	F	Sig.
1-5 Yıl	78	3.553	0.601	5.123	0.000*
5-10 Yıl	100	3.369	0.570		
10-15 Yıl	74	3.231	0.709		
15-20 Yıl	47	3.106	0.790		
20 Yıl Ve Üzeri	125	3.005	0.663		
Toplam	424	3.305	0.668		

* % 95 güven düzeyinde istatistiksel anlamlılığı simgeler

Tablo 19’da görüldüğü üzere, F istatistiği anlamlılık değeri 0,000 olarak hesaplanmıştır. Farklı sürelerde kıdem yılına sahip katılımcılar arasında % 95 güven düzeyinde teknoloji kullanım düzeyi bakımından istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur (sig.<0,05). Mesleki kıdem yıllarına göre teknoloji kullanımı ve performansı ortalama değerleri incelendiğinde kıdem yılı arttıkça teknoloji kullanımı ve performansı ortalamasının azaldığı gözlemlenir. Bulgulara bakıldığında mesleki kıdem yılı arttıkça

teknoloji kullanım düzeyinin azaldığı, meslekte nispeten yeni olan katılımcıların teknoloji kullanım düzeyleri eski çalışanlara göre daha yüksek düzeyde olduğu görülmektedir.

Tablo 20.

Mesleki Kıdem Teknoloji Kullanım Düzeyi Scheffe Testi İstatistikleri

(I) Mesleki Kıdem	(J) Mesleki Kıdem	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.
1-5 Yıl	5-10 Yıl	,18356	,09899	,488
	10-15 Yıl	,32169	,10634	,059
	15-20 Yıl	,25630	,12100	,346
	20 Yıl ve Üzeri	,40753*	,09456	,001*
5-10 Yıl	1-5 Yıl	-,18356	,09899	,488
	10-15 Yıl	,13813	,10048	,756
	15-20 Yıl	,07274	,11589	,983
	20 Yıl ve Üzeri	,22397	,08792	,168
10-15 Yıl	1-5 Yıl	-,32169	,10634	,059
	5-10 Yıl	-,13813	,10048	,756
	15-20 Yıl	-,06539	,12223	,991
	20 Yıl ve Üzeri	,08584	,09612	,939
15-20 Yıl	1-5 Yıl	-,25630	,12100	,346
	5-10 Yıl	-,07274	,11589	,983
	10-15 Yıl	,06539	,12223	,991
	20 Yıl ve Üzeri	,15123	,11212	,769
20 Yıl ve Üzeri	1-5 Yıl	-,40753*	,09456	,001*
	5-10 Yıl	-,22397	,08792	,168
	10-15 Yıl	-,08584	,09612	,939
	15-20 Yıl	-,15123	,11212	,769

Tablo 20 incelendiğinde, anlamlı farklılığa sahip tek karşılaştırmanın 1 ile 5 yıl arası mesleki kıdeme sahip katılımcılar ile 20 yıl ve üzeri mesleki kıdeme sahip katılımcılar arasında olduğu görülür (sig.<0,05). Ortalama farklar incelendiğinde, 20 yıl ve üzeri mesleki kıdeme sahip katılımcıların 1 ile 5 yıl arası mesleki kıdeme sahip katılımcılardan daha düşük ortalama değere sahip olduğu görülmüştür. Daha açık bir ifade ile; 20 yıl ve üzeri mesleki kıdeme sahip katılımcıların teknoloji kullanım düzeyi 1 ile 5 yıl arası mesleki kıdeme sahip katılımcılardan daha düşük düzeyde olduğu bulgulanmıştır.

3.4.7. Yedinci Alt Amaca İlişkin Bulgular

Bu bölümde denetçi ve memurların bilgi ve iletişim teknolojileri konusunda çalıştıkları kurumdan beklentilerine ilişkin görüşlerini belirlemek amacıyla yöneltilen ölçek dışı yedi adet açık uçlu soruya ait istatistiksel analizler tablolar ve şekiller yardımıyla raporlaştırılmıştır.

3.7.1. Örneklem Grubunun Çalışılan Kurumda BİT Kullanımı Konusunda Herhangi Bir Hizmet İçi Eğitim Alıp Almadıklarına İlişkin Görüşler

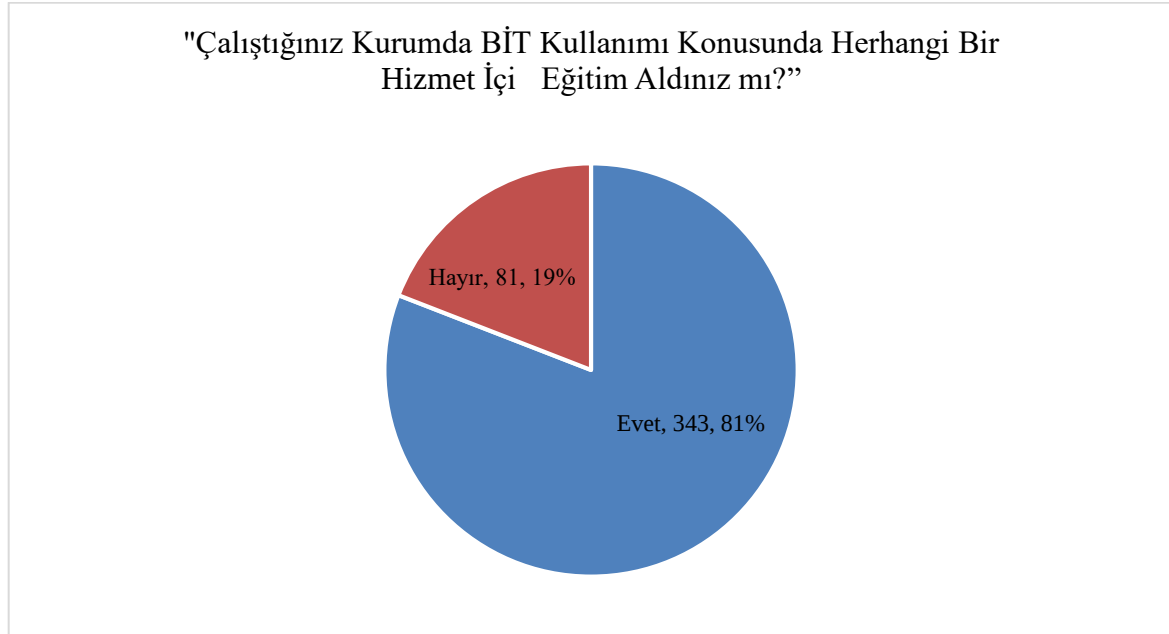
Katılımcıların yedinci alt amacın ilk sorusuna verdikleri yanıtlar doğrultusunda elde edilen veriler Tablo 21’de yer almaktadır.

Tablo 21.

Örneklem Grubunun Çalışılan Kurumda BİT Kullanımı Konusunda Herhangi Bir Hizmet İçi Eğitim Alıp Almadıklarına İlişkin Görüşlerine Ait Yüzde-Frekans Değerleri

	Frekans(n)	Yüzde (%)
Evet	343	80,9
Hayır	81	19,1
Toplam	424	100,0

Tablo 21 incelendiğinde, araştırmaya katılan denetçi ve memurların beşte dördü (% 80,9)’nün bilgi ve iletişim teknolojileri konusunda hizmet içi eğitimi aldıklarını, hizmet içi eğitim alanlar değerlendirildiğinde ise hizmet içi eğitimlere katılımcı sayısının yüksek olduğu sonucuna varılabilir. Katılımcıların beşte biri (%19,1)’nin ise bilgi ve iletişim teknolojileri konusunda kurum içi düzenlenen herhangi bir hizmet içi eğitimi almadıkları sonucuna ulaşılmıştır.

Şekil 6. BİT Kullanımı Konusunda Hizmet İçi Eğitim Alma Durumu

3.7.2. Örneklem Grubunun Çalışılan Kurumda BİT Kullanımı Konusunda Aldıkları Hizmet İçi Eğitimin Ne ile İlgili Olduğuna İlişkin Görüşler

Bilgi ve iletişim teknolojileri kullanımı konusunda hizmet içi eğitim aldığını ifade eden katılımcıların aldıkları eğitimlere ait istatistikler Tablo 20’de sunulmuştur.

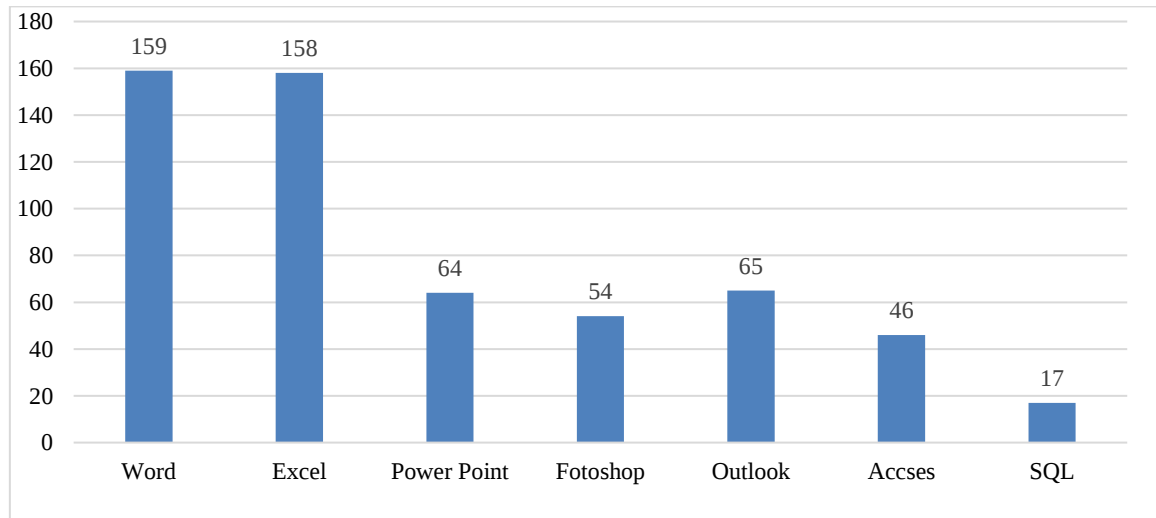
Tablo 22.

Örneklem Grubunun Çalışılan Kurumda BİT Kullanımı Konusunda Aldıkları Hizmet İçi Eğitimin Ne ile İlgili Olduğuna İlişkin Görüşleri ve Yüzde-Frekans Değerleri

Program	Frekans(n)	Yüzde (%)
Word	159	37.5
Excel	158	37.3
PowerPoint	64	15.1
Fotoshop	54	12.7
Outlook	65	15.3
Diğer		
Access	46	10.8
SQL	17	4

Tablo 22 incelendiğinde, katılımcıların bilgi ve iletişim teknolojileri kullanımı konusunda aldıkları eğitimler şu şekildedir; yaklaşık beşte ikisi (% 37,5) Word, üçte birinden fazlası (% 37,3) Excel, altıda birinden azı (% 15,1) PowerPoint, yaklaşık sekizde biri (% 12,7) Photoshop, altıda birinden azı (% 15,3) Outlook’tur. Diğer ifadesi seçeneğinde ise katılımcılar tarafından verilen yanıtlarda ise, yaklaşık dokuzda biri (% 10,8) Access ve yirmi beşte biri (% 4) SQL konusunda eğitim aldıklarını ifade etmişlerdir.

BİT Konusunda Hizmet içi Kapsamında Alınan Eğitimlerin İçeriği

Şekil 7. Hizmet içi Kapsamında Alınan Eğitimler

3.7.3. Örneklem Grubunun Çalışılan Kurumda BİT ile İlgili Yeterli Teknolojik Olanaklara Sahip Olup Olmadıklarına İlişkin Görüşler

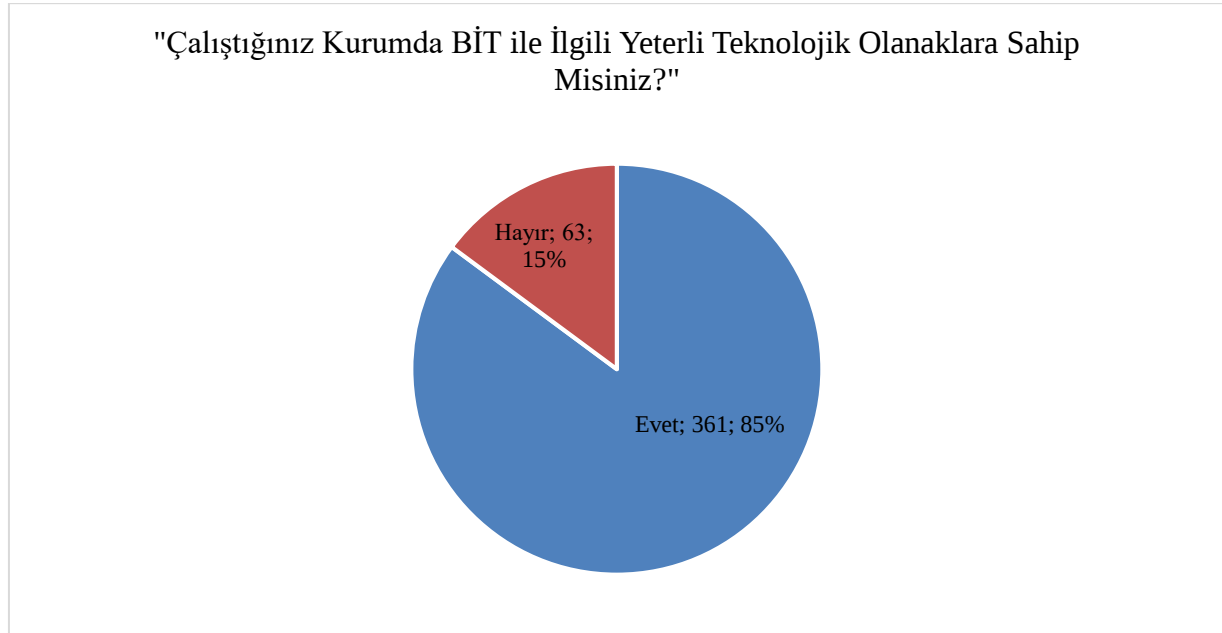
Katılımcıların BİT ile ilgili yeterli teknolojik olanaklara sahip olup olmama durumlarıyla ilgili verdikleri yanıtlar doğrultusunda elde edilen verilerin yüzde ve frekans değerleri Tablo 23'teki gibidir.

Tablo 23.

Örneklem Grubunun Çalışılan Kurumda BİT ile İlgili Yeterli Teknolojik Olanaklara Sahip Olup Olmadıklarına İlişkin Görüşleri ve Yüzde-Frekans Değerleri

	Frekans(n)	Yüzde (%)
Evet	361	85,1
Hayır	63	14,9
Toplam	424	100,0

Katılımcıların beşte dördünden fazlası (% 85,1) çalıştıkları kurumdaki bilgi ve iletişim teknolojileri ile ilgili yeterli teknolojik olanaklara sahip olduklarını düşünürken, altıda birinden azı (% 14,9) ise, çalıştıkları kurumdaki bilgi ve iletişim teknolojileri ile ilgili yeterli teknolojik olanaklara sahip olmadıklarını düşünmektedirler.

Şekil 8. Çalışılan Kurumun BİT Olanakları

3.7.4. Örneklem Grubunun Çalışılan Kurumda BİT ile İlgili İsteklerine İlişkin Görüşler

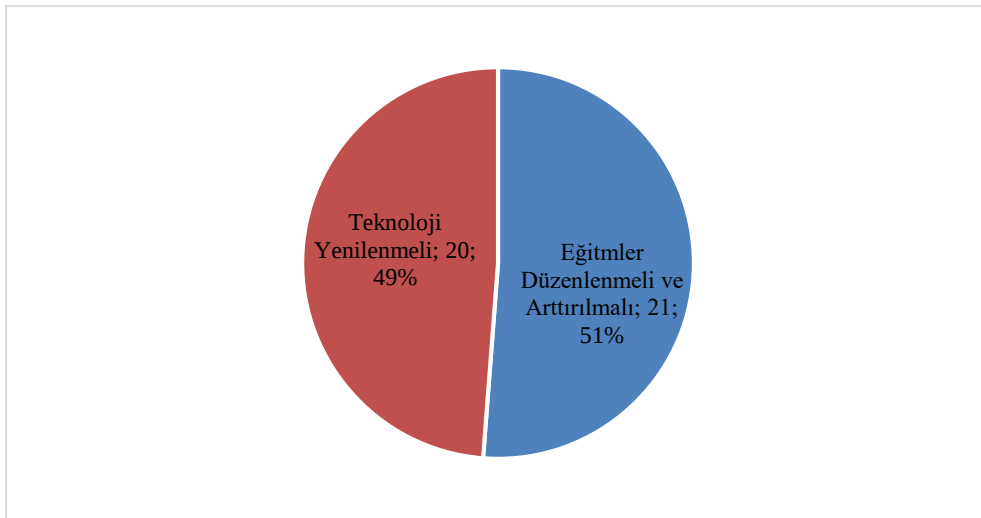
Çalıştıkları kurumun bilgi ve iletişim teknolojileri ile ilgili yeterli olanaklara sahip olmadığını düşünen katılımcıların, bu doğrultuda kurumdan isteklerine ilişkin verilen yanıtların istatistiksel yüzde ve frekans değerleri Tablo 24’deki gibidir.

Tablo 24.

Örneklem Grubunun Çalışılan Kurumda BİT ile İlgili İsteklerine İlişkin Görüşleri ve Yüzde-Frekans Değerleri

	Frekans(n)	Yüzde (%)
Hizmet İçi Eğitimler Yeniden Düzenlenmeli ve Arttırılmalı	21	5,0
Kullanılan Teknolojik Araç ve Gereçler Yenilenmeli	20	4,7
Cevapsız	383	90,3
Toplam	424	100,0

Katılımcıların yirmide biri (% 5) daha fazla hizmet içi eğitimi almak istediğini, verilen hizmet içi eğitimlerin günümüz koşullarına göre yeniden düzenlenmesi gerektiğini ve verilen hizmet içi eğitimlerin sayısının arttırılmasını önerirken, yirmide birinden azı (% 4,7) ise kullanılan mevcut teknolojik araç ve gereçlerin yetersiz olduğunu ve bunların yenilenmesi gerektiğini düşünmekte iken; yirmide on sekizinden fazlası (% 90,3)’nın ise bu soruyu yanıtsız bırakarak herhangi bir fikir beyan etmedikleri görülmektedir.

Şekil 9. Katılımcıların BİT ile İlgili Kurumdan Beklentilerine İlişkin İfadeleri

3.7.5. Örneklem Grubunun BİT ile İlgili Eğitim İhtiyacına İlişkin Görüşleri

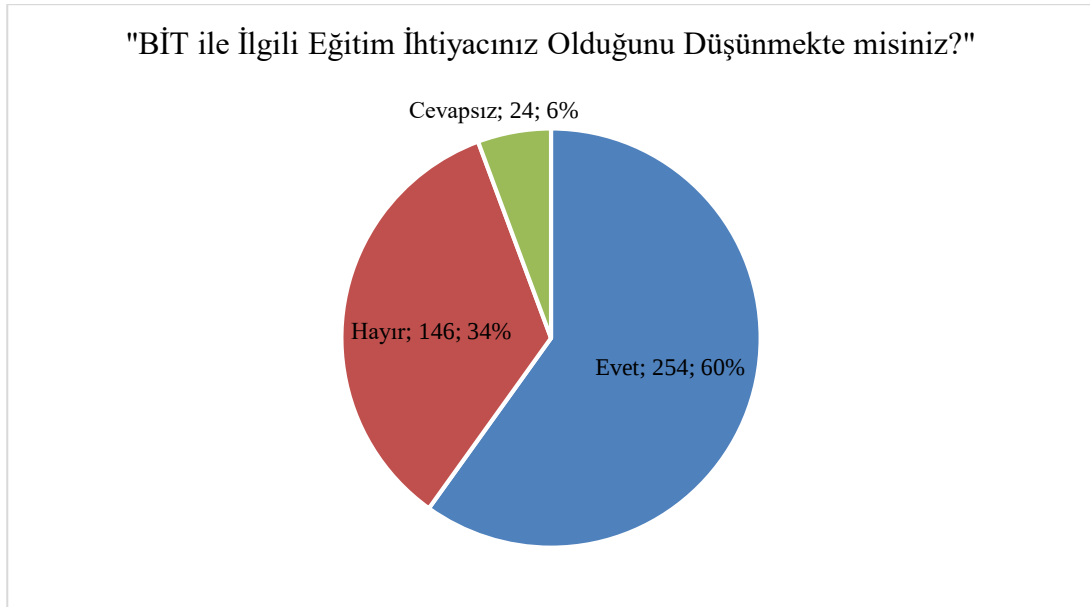
Bilgi ve iletişim teknolojileri ile ilgili eğitim ihtiyaçları olup olmadığı sorulduğunda katılımcıların verdiği yanıtlara ilişkin istatistiklerin yüzde ve frekans değerleri Tablo 25'teki gibidir.

Tablo 25.

Örneklem Grubunun BİT ile İlgili Eğitim İhtiyacına İlişkin Görüşleri ve Yüzde-Frekans Değerleri

	Frekans(n)	Yüzde (%)
Evet	254	59,9
Hayır	146	34,4
Toplam	400	94,3
Cevapsız	24	5,7
Toplam	424	100,0

Katılımcıların beşte üçü (% 59,9) bilgi ve eğitim teknolojileri ile ilgili eğitim ihtiyacı olduğunu düşünürken, katılımcıların yaklaşık üçte biri (% 34,4) bu konuda herhangi bir eğitime ihtiyacı olmadığını, katılımcıların yaklaşık yirmide biri (% 5,7) ise bu soruyu yanıtsız bıraktığı görülmüştür

Şekil 10. Bilgi ve İletişim Teknolojileri Kullanımı ile İlgili Hizmet İçi Eğitim İhtiyacı

3.7.6. Örneklem Grubunun BİT ile İlgili Hangi Konuda Hizmet İçi Eğitim Almak İstediklerine İlişkin Görüşler

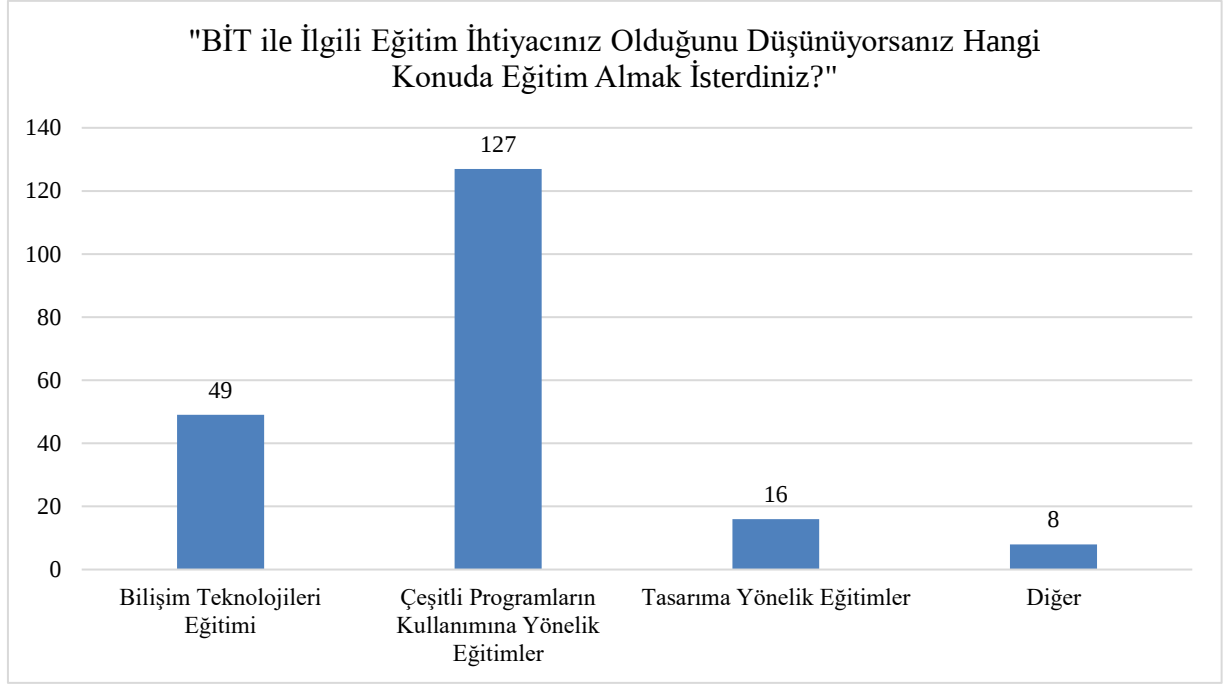
Bilgi ve iletişim teknolojileri ile ilgili eğitim ihtiyacı olduğunu düşünen katılımcılara, hangi konuda eğitim almak istedikleri sorulduğunda verilen yanıtlara ilişkin istatistiksel analizlerin yüzde ve frekans değerleri Tablo 26'daki gibidir.

Tablo 26.

Örneklem Grubunun BİT ile İlgili Hangi Konuda Hizmet İçi Eğitim Almak İstediklerine İlişkin Görüşleri ve Yüzde-Frekans Değerleri

	Frekans(n)	Yüzde (%)
Cevapsız	224	52,8
Çeşitli Programların Kullanımına İlişkin Eğitimler (MS Office Programları, Access, SQL)	127	30,0
Bilişim Teknolojileri Eğitimi	49	11,6
Web Sayfası Tasarımı Eğitimi	16	3,8
Diğer (sunum programları, AutoCad)	8	1,9
Toplam	424	100,0

Katılımcıların onda üçü (%30) çeşitli programların kullanımı (MS Office programları, Access, SQL)'na ilişkin eğitim almak istediğini, onda birinden fazlası (% 11,6) bilişim teknolojileri konusunda eğitim almak istediğini, yirmi beşte birinden azı (% 3,8)'i web sayfası tasarımı eğitimi almak istediğini ve yaklaşık ellide biri (%1,9) diğer programlar (sunum programları, Autocad, vb.) konularda eğitim almak istedikleri yanıtını vermişlerdir.

Şekil 11. BİT Konusunda Eğitim İhtiyacı Olduğu Düşünülen Konular

3.7.7. Örneklem Grubunun BİT'e İlişkin Önerileri

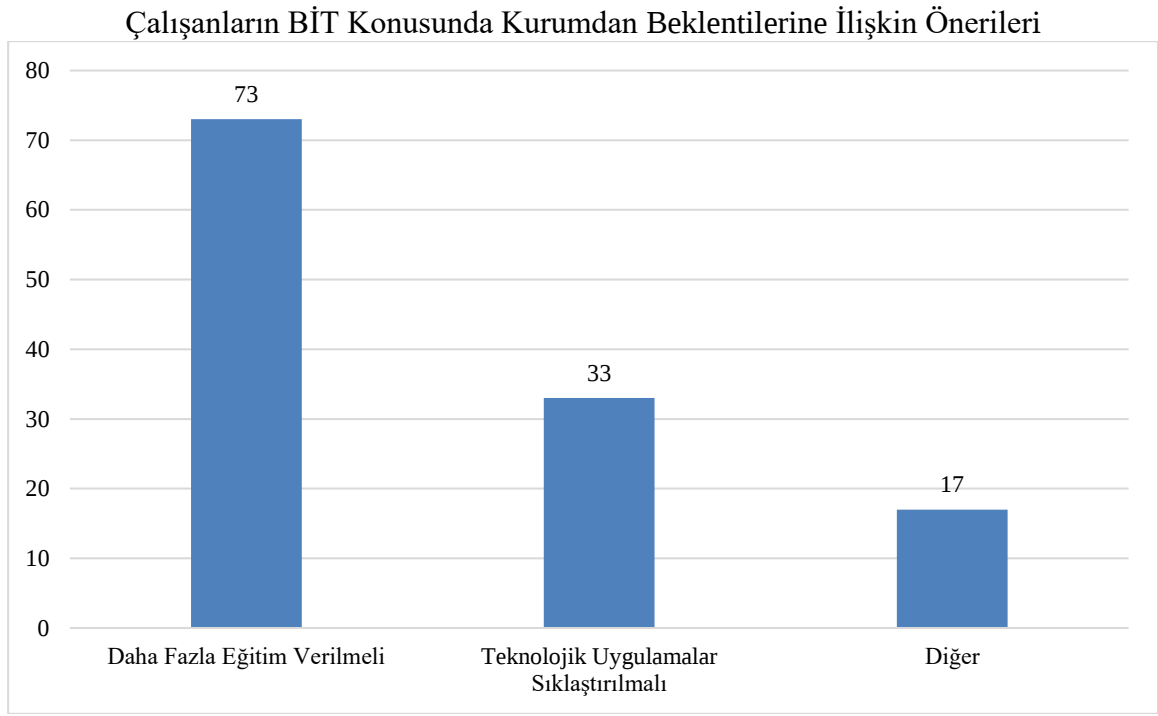
Katılımcılar tarafından verilen yanıtlara ilişkin istatistiksel analizlerin yüzde ve frekans değerleri Tablo 27'deki gibidir.

Tablo 27.

Örneklem Grubunun BİT'e İlişkin Önerileri ve Yüzde-Frekans Değerleri

	Frekans(n)	Yüzde (%)
Hizmet İçi kapsamında BİT Eğitimler Arttırılmalı	73	17,2
Teknolojik Uygulamalar Sıklaştırılmalı	33	7,8
Diğer	17	4,0
Toplam	123	29,0
Cevapsız	301	71,0
Toplam	424	100,0

Katılımcıların yaklaşık altıda biri (% 17,2) bilgi ve iletişim teknolojileri konusunda eğitim sayısının arttırılması gerektiğine ilişkin öneriler getirirken, yaklaşık on ikide biri (% 7,8) teknolojik araç ve gereçlerin kullanımı ile ilgili uygulamaların sıklaştırılması ve uyarlanmasına ilişkin öneriler getirmişlerdir.

Şekil 12. Örneklem grubunun çalışanların BİT konusunda kurumdan beklentilerine ilişkin önerileri

BÖLÜM 4

SONUÇ VE TARTIŞMA

Araştırmada; kamu (Sayıştay Başkanlığı) çalışanlarının bilgi ve iletişim teknolojilerine ilişkin öz yeterlik algıları ve BİT kullanım düzeyleri belirlenmeye çalışılmıştır. Araştırma bulgularından yola çıkarak, araştırmanın amaç ve alt amaçlarına ilişkin sonuçların yorumlarına ayrıca bu sonuçlara bağlı olarak getirilen önerilere yer verilmiştir. Bu çalışma araştırma sonuçlarına göre değerlendirildiğinde:

Araştırmanın BİT öz yeterlik algı düzeyi bulguları incelendiğinde, denetçilerin 3,70 ortalama ve 0,55 standart sapma değerine sahip olduğu, memurların ise 3,65 ortalama ve 0,77 standart sapma değerine sahip olduğu görülmektedir. Denetçi ve memurlar arasında bilişim teknolojileri öz yeterlilik algı düzeyi bakımından % 95 güven düzeyinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı sonucuna varılmıştır. Sonuçlara bakıldığında, mesleki farklılıkların (unvan değişkeninin) bilgi ve iletişim teknolojileri öz yeterlik algısını etkilemediği yorumu yapılabilir.

Araştırmanın teknoloji kullanım düzeyi bulguları incelendiğinde, denetçilerin 3,34 ortalama ve 0,57 standart sapma değerlerine sahip olduğu, memurların ise 3,24 ortalama ve 0,78 standart sapma değerlerine sahip olduğu görülmektedir. Sonuçlara bakıldığında, kullanım alanı gittikçe artan ve yaygınlaşan bilgi ve iletişim teknolojileri kullanım düzeyinin denetçi ve memurlar arasında anlamlı bir farklılık yaratmadığı şeklinde yorumlanabilir. Bir başka deyişle mesleki farklılıkların (unvan değişkeninin) bilgi ve iletişim teknolojileri kullanım düzeyini etkilemediği yorumu yapılabilir. Literatür incelendiğinde; Günbayı ve Cantürk (2012) “Okul yöneticilerinin bilgisayar teknolojisini kullanma düzeyleri ile öğretmenlerin bilgisayar teknolojisini kullanma düzeylerinin karşılaştırması” isimli araştırmalarında; öğretmenlerin görev değişkenine göre bilgisayar kullanma düzeylerine ilişkin bulguları bütün boyutları incelenmiştir. Ortalamalara bakıldığında branş öğretmenlerinin, sınıf öğretmenlerine oranla bilgisayar uygulamalarını

daha çok kullandıkları tespit edilmiş olup, bu araştırmanın sonuçları ile örtüşmediği görülmüştür.

Teknoloji kullanım düzeyi ile bilişim teknolojileri öz yeterlik algısı arasındaki korelasyon analizinin aynı yönde orta derecede kuvvetli istatistiksel bir ilişkisi olduğu görülmüştür. Denetçi ve memurların BİT öz yeterlik algısı ve kullanım düzeyi arasında anlamlı bir ilişki olduğu, bilgi ve iletişim teknolojisi öz yeterlik algısı artınca kullanım düzeyinin de arttığı şeklinde yorumlanabilir. Bir başka deyişle; bilgi ve iletişim teknolojileri kullanım düzeyinin öz yeterlik algısını olumlu yönde etkilediği ve doğru orantılı olduğu yorumu yapılabilir. Literatür incelendiğinde; Tuti (2005) “Öğrencilerin bilişim teknolojilerini derslerde kullanımıyla ilgili görüşleri” isimli çalışmada, öğrencilerin öz-yeterlik algılarının BİT ile anlamlı, pozitif ama düşük bir ilişki içerisinde olduğu, ayrıca öğrencilerin “BİT toplam puanı” arttıkça, “bilgisayar öz-yeterlik algısı”nın da buna bağlı olarak arttığı sonucuna ulaşılmıştır. Bülbül ve Çuhadar (2012) tarafından yapılan çalışmada, okul yöneticilerinin teknoloji liderliği öz-yeterlik algıları ile bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanımına yönelik kabulleri arasında algılanan fayda ve algılanan kullanım kolaylığı değişkenleri temelinde pozitif yönlü anlamlı bir ilişki olduğu belirlenmiştir. Kutluca ve Ekici (2010) tarafından yapılan çalışmada öğretmenlerin bilgisayar destekli eğitim (BDE)’e ilişkin tutumları ile BDE’ye ilişkin öz-yeterlik algıları arasında pozitif bir ilişki bulunmuştur. Usluel ve Seferoğlu (2003) “Eğitim fakültelerindeki öğretim elemanlarının bilgisayar kullanımı ve öz-yeterlik algıları” isimli çalışmada; tüm öğretim elemanlarının öz-yeterlik algıları ile bilgisayar kullanımı arasında anlamlı bir ilişki olduğu ve bu araştırmayı destekler sonuçlara ulaşıldığı görülmüştür. Ancak, literatürde bu araştırmanın sonuçlarıyla farklılık gösteren araştırmalarda bulunmaktadır. Moos ve Azevedo (2009) “Bilgisayar destekli öğrenme ortamları ile öğrenme: Bilgisayar yeterlilikleri literatür taraması” isimli çalışmada bilgisayar kullanarak öğrenen öğrencilerin, geleneksel öğretimle öğrenen öğrencilere göre bilgisayar öz yeterliklerinin yüksek olduğu ve bilgisayar öz yeterliğinin sonuç beklentisi ve bilgisayar destekli öğrenme süreci ile ilişkili olduğu belirlenmiştir. Teo ve Koh (2010) Singapur’da öğretmen adaylarının bilgisayara yönelik öz yeterlik inançlarını temel bilgisayar, medya ile ilişkili ve İnternet tabanlı beceriler olmak üzere üç faktörde yapısal eşitlik modeli ile incelediği çalışmada bu üç faktörün öğretmen adaylarının bilgisayara yönelik öz yeterlik inançlarını açıklamada en uygun model olduğunu belirtmiştir. Bu üç boyutun birbiriyle orta düzeyde ilişkili olduğunu, öğretmen adaylarının da bu üç alt boyut becerilerinin ayrı beceriler

olmasına rağmen, öz yeterlikleri için bir bütün teşkil ettiğini, öğretmen adaylarının bilgisayara yönelik öz yeterliklerinin; temel bilgisayar becerileri alt boyutunda yüksek, İnternet tabanlı becerilerde orta düzeyde, ancak medya ile ilişkili becerilerde ise düşük düzeyde olduğu tespit edilmiştir.

Araştırmada, bağımsız değişken bilişim teknolojileri öz yeterlik algısının bağımlı değişken teknoloji kullanım düzeyindeki değişimlerin yaklaşık % 46'sını açıklayabildiği denetçi ve memurların BİT öz yeterlik algısının kullanım düzeylerinin anlamlı bir yordayıcısı olduğu, BİT öz yeterlik algısı arttıkça kullanım düzeyinin de arttığı sonucuna ulaşılmıştır. Literatür incelendiğinde; Malliari, Korobili ve Togia (2012) “Kütüphane Bilimleri Öğrencilerinin Bilişim Teknolojileri Öz yeterliği ve Bilgisayar Yeterliliği” isimli çalışmalarında; bilişim teknolojileri kullanım sıklığının bilişim teknolojileri öz-yeterliliğinin güçlü bir yordayıcısı olduğu ve hem kullanım sıklığı hem de kullanım düzeyinin, bilgisayar yeterliliğinin yordayıcısı olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Kinzie ve Delcourt (1991) “Öğretmen Eğitiminde Bilgisayar Teknolojileri: Tutum Ölçeği ve Öz Yeterlik” isimli çalışmanın bulgularında regresyon analizlerinin sonuçları, bilgisayar teknolojileri ile gerçek deneyimlerin tutum ve öz-yeterliğin güçlü bir yordayıcısı olduğu bu çalışmanın sonuçlarıyla benzeştiği görülmüştür.

Araştırmada denetçi ve memurların bilgi ve iletişim teknolojileri öz yeterlik algısı bulgularının sonuçları cinsiyet açısından incelendiğinde; kadın ve erkek katılımcıların BİT öz yeterlik algıları arasında anlamlı bir farklılık olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Literatür incelendiğinde yapılan birçok araştırma, bu durumu destekler niteliktedir (Tuti, 2005; Baş, 2011; Bülbül ve Çuhadar, 2012; Şad ve Nalçacı, 2015). Araştırma sonuçları değerlendirildiğinde cinsiyet değişkeninin öz yeterlik algısı üzerinde etkisinin olmamasının son yıllarda bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanımının yaygınlaşmasının sonucu olduğu söylenebilir. Bununla birlikte literatürde bilgi ve iletişim teknoloji kullanımına ilişkin öz yeterlik algısı üzerinde cinsiyet değişkeninin önemli bir unsur olduğu çalışmaların da mevcut olduğu görülmektedir (Saygıner, 2016; Sak ve Demirer, 2014; Haznedar, 2012). Ayrıca Durndell, Haag ve Laithwaite (2000) tarafından yapılan “Bilgisayar öz yeterliliği ve cinsiyet” isimli çalışmada; erkeklerin bilgisayar kullanımı öz yeterlilik algısının bayanlardan yüksek düzeyde olduğu erkeklerin bilgisayar kullanımına karşı pozitif davranışlar içerisinde oldukları sonucuna araştırmacılar tarafından ulaşılmıştır. Denetçi ve memurların bilgi ve iletişim teknolojileri öz yeterlik algısı bulguları unvan açısından incelendiğinde; denetçi ve memurların bit öz yeterlik algıları arasında anlamlı bir farklılık

olmadığı, unvan değişkeninin bilgi ve iletişim teknolojileri öz-yeterlik algı düzeylerini etkilemediği sonucuna ulaşılmıştır. Literatür incelendiğinde; Dursun (2013), BÖTE bölümü öğretim elemanlarının, bilişim teknolojileri öğretmen yeterliklerine ilişkin görüşleri arasında, unvan ve değişkenine göre istatistiksel açıdan anlamlı farklılık bulunmadığı bu çalışmayla benzer sonuçlara rastlandığı tespit edilmiştir. Literatürdeki bir diğer araştırmada ise, Öztemiz (2013), “Bilgi teknolojilerinin statü bağlamında bilgi profesyonellerine yansımaları: Ankara’da çalışan kütüphaneciler üzerine bir araştırma” isimli çalışmada bilgi teknolojilerinin mesleğin değeri ve prestiji üzerindeki etkileri, katılımcıların başuzman, uzman, uzman yardımcısı, kütüphaneci ve kütüphane müdürü olmasına göre unvan bakımından değişkenlik gösterdiği, uzman yardımcısı ile kütüphaneciler arasında unvan farklılığının anlamlı olduğu sonucu araştırmacı tarafından bulgulanmıştır. Farklı mesleki kıdeme sahip grupların bit öz yeterlilik algısı ortalama değerleri incelendiğinde ise mesleki kıdem süresi arttıkça bit öz yeterlilik algısı ortalama değerlerinin düştüğü gözlemlenmiştir. En yüksek BİT öz yeterlilik algısı ortalama puanı 1-5 yıl arası mesleki kıdeme sahip katılımcılarda iken, en düşük bit öz yeterlilik algısı ortalama puanı 20 yıl ve üzeri mesleki kıdeme sahip katılımcılarda olduğu görülmektedir. Bu sonucun ortaya çıkmasında; son yıllarda bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanım alanının genişlemesi ve yaygınlaşması, gelişen bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanımının eğitim kurumlarında kullanımına sıkça yer verilmesi etkili olmuştur. Bunun sonucu olarak çalışanların bilgi ve iletişim teknolojileriyle erken yaşta tanışmış olmaları, mesleğe yeni başlamış çalışanların bilgi ve iletişim teknolojileriyle sürekli iç içe olması ve yeni nesil olarak bilgi ve iletişim teknolojilerindeki gelişmeleri yakından takip etmeleri gibi olumlu faktörlerin bilgi ve iletişim teknolojileri öz yeterlik algı düzeylerinin eski çalışanlardan daha yüksek düzeyde olmasında etkili olduğu yorumu yapılabilir. Literatür incelendiğinde; Baş (2011) öğretmenlerin eğitsel internet kullanımı öz yeterlik inançlarının mesleki kıdem değişkeni açısından farklılaştığı en fazla düzeyde eğitsel internet kullanımı öz-yeterlik inancına 1-5 yıl mesleki kıdemdeki öğretmenler en az düzeyde eğitsel internet kullanımı öz yeterlik inancına ise 21 yıl ve üzeri mesleki kıdemdeki öğretmenler olduğu bulgulanmış olup bu çalışmanın sonuçlarıyla aynı doğrultuda olduğu görülmektedir.

Araştırmada; denetçi ve memurların bilgi ve iletişim teknolojileri kullanım düzeyi cinsiyet bulgu sonuçlarına incelendiğinde, kadın ve erkek katılımcılar arasında teknoloji kullanım düzeyi bakımından anlamlı bir farklılık olduğu sonucuna varılmıştır. Söz konusu fark ortalama değerler üzerinden incelendiğinde; kadın katılımcıların teknoloji kullanım düzeyi

ortalama değerlerinin erkek katılımcılardan daha yüksek olduğu görülmüştür. Literatür incelendiğinde; Kandil İngeç, Ağa ve Şahingöz (2014)'ün “Kız teknik ve meslek lisesi öğrencilerinin bilgi ve iletişim teknolojileri becerilerinin farklı değişkenler açısından incelenmesi” isimli çalışmada; cinsiyetin bilgi iletişim teknolojileri becerilerine etkisinin kız öğrencilerin lehine olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu çalışmayla aynı yönde bulgulara rastlandığı, Olatoye (2011)'nin “Farklı meslek gruplarından seçilen kişilerin bilgi ve iletişim teknolojileri eğitim programlarına katılım düzeyleri, bilgisayar kaygısı ve bilgi ve iletişim teknolojileri kullanımı” isimli çalışmasında; kadınların bilgisayar kaygısının yüksek olduğu fakat kullanım sıklığının erkeklerden daha yüksek olduğu bulgulanmıştır. Araştırmalarda ulaşılan sonuçların bu çalışmadaki sonuçlarla benzerlik gösterdiği söylenebilir. Yıldız, Sarıtepeci ve Seferoğlu (2013) Fatih Projesi kapsamında düzenlenen hizmet içi eğitim etkinliklerinin ISTE standartları açısından cinsiyete göre değerlendirmeleri sonucunda; verilen hizmet içi eğitimlerin öğretmenlerin mesleki gelişimlerine katkısının cinsiyete göre farklılaştığı, erkek öğretmenlerin kadın öğretmenlere göre aldıkları hizmet içi eğitimlerin ISTE standartlarına göre mesleki gelişimlerine daha çok katkı sağladığı sonucuna ulaşılmıştır. Menzi, Çalışkan ve Çetin (2012) yaptıkları çalışmada erkek öğretmen adaylarının teknoloji yeterliliği konusunda kendilerini bayan öğretmen adaylarına göre daha yeterli düzeyde gördükleri tespit edilmiştir. Kara (2011)'nin çalışmasında; erkek öğretmenlerin bilgi ve iletişim teknolojileri kullanım yeterliliklerinin bayan öğretmenlerden yüksek düzeyde olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Demirhan, Taşkın Ekici, Kara ve Ekici (2014)'nin yaptıkları çalışmada cinsiyet değişkeninin idari, iletişim ve öğretim alanlarında teknoloji kullanım sıklığı açısından bir farklılık oluşturmadığı, kadın ve erkek öğretmenlerin teknoloji kullanım sıklığı bakımından benzer kullanım düzeylerine sahip oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Akpınar, Dönder ve Doğan (2011)'in çalışmasında, lisansüstü öğrencilerinin bilgisayara ilişkin öz yeterlik ve kullanım becerilerinin cinsiyete göre anlamlı bir farklılık görülmediği tespit edilmiştir. Erol (2010)'un çalışmasında ise; öğrencilerin bilgi elde etme ve araştırma yapma amaçlı BİT kullanma sıklıkları arasında anlamlı farklılık olmadığı tespit edilmiştir. Araştırmada, denetçi ve memurların bilgi ve iletişim teknolojileri kullanım sıklığı ve düzeyi unvan açısından incelendiğinde, istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar olmadığı saptanmıştır. Sonuç olarak bu çalışmada unvanın bit kullanımı sıklığı ve düzeyini etkilemediği yorumu yapılabilir. Literatür incelendiğinde bu sonuç; Çelik ve Bindak (2005)'in “İlköğretim okullarında görev yapan öğretmenlerin bilgisayara yönelik tutumlarının çeşitli değişkenlere göre incelenmesi” isimli araştırmasındaki, “sınıf ve branş

öğretmenlerinin bilgisayara yönelik tutumları arasında anlamlı fark bulunamamıştır” sonucu ile örtüşmektedir. Günbayı ve Cantürk (2012) öğretmenlerin görev değişkenine göre bilgisayar kullanma düzeylerine ilişkin bulguları incelendiğinde ve ortalamalara bakıldığında ise branş öğretmenlerinin ve sınıf öğretmenlerinin bilgisayar kullanma düzeyleri arasında anlamlı farklılıklar olduğu tespit edilmiştir. Branş öğretmenlerinin bilgisayar kullanma düzeylerinin sınıf öğretmenlerinden daha fazla olduğu bulgusu bu çalışmanın bulgularından farklılık gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır. Araştırma kapsamında mesleki kıdem yıllarına göre teknoloji kullanım düzeyi ortalama değerleri incelendiğinde; kıdem yılı arttıkça teknoloji kullanım düzeyi ortalamasının azaldığı gözlemlenmiştir. Literatür incelendiğinde; Yıldız, Sarıtepeci ve Seferoğlu (2013) “FATİH Projesi Kapsamında Düzenlenen Hizmet-İçi Eğitim Etkinliklerinin Öğretmenlerin Mesleki Gelişimine Katkılarının İSTE Öğretmen Standartları Açısından İncelenmesi” isimli çalışmada; teknoloji kullanımı becerileri ile hizmet süresi arasında anlamlı bir farklılık olduğu gözlemlenmiştir. Hizmet süresi 11-15 yıl arasında olan öğretmenlerin teknoloji kullanım becerilerinin aldıkları hizmet-içi eğitimlerin de katkısıyla 26 yıl ve üzeri görev yapan öğretmenlerden yüksek düzeyde olduğu, bu çalışmayı destekler nitelikte sonuçlara ulaşıldığı görülmüştür. Literatürde bu durumun aksi olan çalışmalar da mevcuttur. Geçer ve Gökdaş (2014) “Öğretmenlerin bilgi ve iletişim teknolojilerinden yararlanma durumlarının bazı değişkenler tarafından incelenmesi” isimli çalışmada; kıdem yılı arttıkça derslerde bilgisayar kullanım sıklığının da arttığı tespit edilmiştir. Kara (2011)’nın çalışmasında ise, öğretmenlerin hizmet süresine bakıldığında; 13-20 yıl hizmeti olan öğretmenlerin BİT kullanım yeterliliğinin 21-30 yıl, 31 yıl ve üzeri hizmeti olan öğretmenlerden yüksek olduğu; 6-12 yıl hizmeti olanların BİT kullanım seviyesinin 13-20 yıl hizmeti olanlar ile anlamlı farklılıklar oluşturmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Kahyaoğlu (2011) ise, öğretmenlerin fen teknoloji öğretiminde bilgisayar uygulamalarını öğretim amaçlı kullanma sıklıklarını inceleniği çalışmasında; öğretmenlerin kıdemleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olmadığı gibi sonuçlar araştırmacılar tarafından tespit edilmiştir. Araştırma sonuçlarından elde edilen bulgulara göre; kıdem yılı arttıkça bilgi ve iletişim teknolojileri kullanım düzeyinin orta yaş ve üstü çalışanlarda azalması; çalışanların teknolojiyle geç tanışması, BİT kullanımı konusunda öz yeterlik algılarının düşük olması, kullanımından kaçınma gibi nedenlerden kaynaklandığı söylenebilir. Ayrıca, hizmet içi eğitimlerde ilk olarak kıdem yılına göre hizmet içi eğitimlerle bu açığın kapatılması ve çalışanlara gerekli desteğin sağlanması gerektiği, yorumu yapılabilir.

Katılımcıların bilgi ve iletişim teknolojileri kullanımı konusunda herhangi bir eğitim alma durumlarına ilişkin görüşleri incelendiğinde; araştırmaya katılan denetçi ve memurların beşte dördünden fazlası bilgi ve iletişim teknolojileri konusunda hizmet içi eğitim kapsamında BİT eğitimi aldığı; BİT konusunda eğitim alanların sayısı kendi içerisinde değerlendirildiğinde, hizmet içi eğitimlere katılımcı sayısının yüksek olduğu sonucuna varılabilir. Katılımcıların yaklaşık beşte biri ise, bilgi ve iletişim teknolojileri konusunda hizmet içi eğitim kapsamında herhangi bir almadığı sonucuna ulaşılmıştır. Katılımcı sayısına göre verilen yanıtlar değerlendirildiğinde, çalışılan kurumun bilgi ve iletişim teknolojilerinin önemini benimsediği ve hizmet içi eğitimlerle bunu desteklediği yorumu yapılabilir. Fakat, BİT konusunda herhangi bir eğitim almayanların mevcut oluşu, bu bağlamda çalışılan kurum tarafından verilen eğitimlerin tüm çalışanları kapsayıcı ve verilen eğitimlerde katılımın zorunlu olmadığı, iş yoğunluklarından ya da katılımcılardan kaynaklanan bazı özel sebeplerden ötürü verilen eğitimlerin sınırlı sayıda personeli kapsadığı yorumu yapılabilir.

Katılımcıların BİT ile ilgili hangi konulara dair eğitim aldıklarına ilişkin görüşleri incelendiğinde, daha çok MS Word, MS Excel, PowerPoint, Outlook eğitimleri aldıklarını ifade etmişlerdir. Seçenekler şıkkındaki “Bunların dışında aldığınız eğitimler varsa ekleyiniz” seçeneğine verilen yanıtlar; Access ve SQL yanıtı olmuştur. Alınan eğitimler değerlendirildiğinde; kurumun bilgi ve iletişim teknolojileri konusunu önemseydiği ve bununla ilgili hizmet içi eğitimler gerçekleştirdiği yorumu yapılabilir. Verilen hizmet içi eğitimler değerlendirildiğinde ise; Office programları dışında çalışanların bir kısmının veri tabanı programlarını da kullanabildiği ve kurum içi hizmet içi eğitim programlarında veri tabanı eğitimlerinin de çalışan personelin hizmetine sunulduğu yargısına varılabilir. Achim ve Kassim (2014) “Bilgisayar uygulamaları yazılımlarındaki hızlı değişmelerin, beraberinde çalışanların kendilerini en yeni bilgilerle donatmalarına neden olduğu, teknolojiye modernleşme ve yenileşme sonucunda çoğu kuruluş çalışanlarından yetkin olmalarını ve bu gelişmelere uyum sağlamalarını bekler.” Bu doğrultuda Sayıştay Başkanlığı; personelinin gelişimini eğitimlerle desteklediği, bu kapsamda bilgi ve iletişim teknolojilerinin iş hayatındaki gerekliliğini kavradığı ve bünyesinde çalışanların yaptıkları işin tasnifine göre bilgi ve iletişim teknolojileri araç ve gereçlerini kullanarak yapılacak işten maksimum düzeyde fayda sağlamalarını önemseydiği yorumu yapılabilir. Verilen eğitimlerin içeriği ve niteliği değerlendirildiğinde; denetçilere denetim sonuçlarının raporlanmasına yardımcı olacak veri tabanı programları eğitimi gibi kursların verilmesi,

memurlara ise Office ağırlıklı programların eğitimini vererek gelişmelerini desteklediği ve bunun sonucunda kamu yararına kurum içi yaptıkları iş akışı süreçlerinde kullanmalarını beklediği yorumu yapılabilir.

Araştırmada katılımcıların çoğunluğu, çalıştıkları kurumun bilgi ve iletişim teknolojileri ile ilgili yeterli teknolojik olanaklara sahip olduğunu düşünürken, az kısmı ise çalıştıkları kurumdaki bilgi ve iletişim teknolojileri ile ilgili yeterli teknolojik olanaklara sahip olmadığını düşünmektedir. Araştırma sonuçları değerlendirildiğinde; katılımcıların büyük çoğunluğu çalıştığı kurumun teknoloji konusunda yeterli imkânlarla sahip olduğunu ve bu yönde herhangi bir sıkıntısının olmadığını, kurumun bilgi ve iletişim teknolojileri alt yapısının yapılan işlerde yeterli olduğunu ve kurumun yenilenen teknolojileri yakından takip ettiğini düşündükleri yorumu yapılabilir. Diğer taraftan, çalıştıkları kurumun bilgi ve iletişim teknolojileri konusunda yeterli olanaklara sahip olmadığı yönünde görüşlerini açık bir şekilde ifade eden katılımcıların, teknolojik alanda her geçen gün hızlı yaşanan değişimleri göz önünde bulundurarak, kurumun bu yönde eksikliklerinin olduğunu düşünmüş olabileceklerinden ötürü bu yanıtı vermiş olabilecekleri yorumu yapılabilir.

Araştırmada; çalıştıkları kurumun bilgi ve iletişim teknolojileri yönünden yetersiz olduğunu düşünen katılımcıların bir kısmı bilgi ve iletişim teknolojileri konusunda daha sık hizmet içi eğitimi almak istediğini, verilen hizmet içi eğitimlerin günümüz koşullarına göre uyarlanmış güncel nitelikte eğitimler verilmesi gerektiğini, kurum içi düzenlenen eğitim sonuçlarının değerlendirilip çalışanların görüşlerinin alınması ve bu doğrultuda daha nitelikli eğitimlerin verilmesini önermektedir. Diğer bir kısmı ise, mevcut kullanılan teknolojik araç ve gereçlerin yetersizliğini ve bunların yenilenmesi gerektiğini önermektedir. Katılımcıların yanıtları değerlendirildiğinde; kurumun bilgi ve iletişim teknolojileri konusunda verdiği hizmet içi eğitimlerin yeterli sayıda ve güncel olmadığı, çalışanların bu konuda hizmet içi eğitim gereksinimlerinin olduğu ve eğitimlerin verilmeden önce eğitim verilecek kişilerin görüşlerine başvurulması gerektiği yorumu yapılabilir. Çalışanların bilgi, teknoloji iş hayatında meydana gelen gelişmelere ve yeniliklere uyum sağlamak, bu konuda bilgi ve becerilerini arttırmak gibi kurumdan beklentilerinin olduğu yorumu yapılabilir. Değişen ve gelişen teknolojilerden daha fazla yararlanmak adına kullandıkları teknolojik araç ve gereçlerin yetersiz kaldığı, bu araç ve gereçlerin yaptıkları işe uygun yenilenmesi gerektiği yönünde de taleplerinin bulunduğu yorumu yapılabilir. Bilim ve teknoloji, her alanda insan yaşamını ve toplumun sosyo-ekonomik yapısını etkilemektedir. Pek çok konuda yanıtı daha az, yeterli ve nitelikli

bilgiye olan gereksinim giderek artmaktadır (Ersoy, 1997). Günümüzde bilgi ve iletişim teknolojilerinin hemen hemen her alanda kullanılması, günlük hayatta her yerde rastlanabilmesi gibi nedenlerden ötürü, insanların bu yeni teknolojileri öğrenme ve kullanabilme isteklerini de beraberinde getirdiği söylenebilir. Literatür incelendiğinde; Karadeniz ve Yılmaz (2009) “Türkiye’de halk kütüphanecilerinin hizmet içi eğitim gereksinimleri” isimli çalışma sonuçlarına bakıldığında, kütüphanecilerin hizmet içi eğitime açık bir biçimde gereksinim duydukları görülmüştür. Kütüphaneciler, hizmet içi eğitime mesleki gelişmeleri kütüphane hizmetlerine uygulamada gereksinim duyulan bilgi ve beceriyi artırma, iş yaşamında başarıyı, motivasyonu ve memnuniyeti yükseltme ve mesleki gelişmeleri izleyebilme nedenleriyle gereksinim duydukları bulgulanmıştır. Kütüphanecilerin hizmet içi eğitim konuları açısından tercihlerinin dijitalleştirme, otomasyon ve elektronik bilgi erişim gibi teknolojik konularda yoğunlaştığı bu çalışmanın sonuçlarıyla örtüşmektedir.

Katılımcıların hangi konuda hizmet içi eğitim almak istediklerine ilişkin görüşleri incelendiğinde; katılımcıların yarısından çoğu bilgi ve eğitim teknolojileri ile ilgili eğitim ihtiyacı olduğunu düşündüğünü ifade etmektedir. Bilgi ve iletişim teknolojisi konusunda eksikliklerinin olduğu ve bu konuda eğitim ihtiyaçlarının farkında oldukları, bilgi ve iletişim teknolojilerinin önemini kavrayıp bilgi ve iletişim teknolojileri konusunda öğrenmeye istekli oldukları yorumu yapılabilir. Katılımcıların bazılarının bu konuda bir eğitime ihtiyacı olmadığı, kendilerini bilgi ve iletişim teknolojileri konusunda yeterli düzeyde hissettikleri, bu konuda herhangi bir eğitime ihtiyaç duymadıkları yorumu yapılabilir. Ayrıca, katılımcıların az bir kısmı bu soruyu yanıtsız bırakarak, bu konudaki görüşlerini beyan etmek istemediklerini ya da beyan etmekte kararsız kaldıkları yorumu yapılabilir.

Bilgi ve iletişim teknolojileri konusunda eğitim ihtiyacı olan katılımcılara hangi konularda eğitim almak istedikleri sorulduğunda, bu soruyu yanıtlayan katılımcıların çoğunluğu çeşitli programların kullanımı (MS Office programları, Access, SQL)’na ilişkin eğitim almak istediğini; bir kısmı genel olarak bilgi ve iletişim teknolojileri konusunda eğitim almak istediğini; bazıları Web sayfası tasarımı eğitimi almak istediğini ve diğer bir kısmı ise diğer programlar (sunum programları, Autocad) konusunda eğitim ihtiyacının olduğunu ve bu konularda eğitim almak istediklerini belirtmişlerdir. Katılımcıların eğitim ihtiyaçları değerlendirildiğinde; çalışanların eğitim ihtiyacı taleplerinin özellikle kamudaki işlerin işlenişyle alakalı iş ortamında sıklıkla kullandıkları programların öğrenimi ihtiyaçlarının

olduğu görülmüştür. Memurların daha çok Office programları eğitimlerini önemsedikleri, denetçilerin ise yaptıkları denetimlerde sıklıkla kullandıkları veri analizi (Access, SQL, Excel) programları ve SAYCAP denetim yönetim sistemi programı eğitimine yönelik ihtiyaçlarının olduğu ve eğitim taleplerinin bu yönde yoğunlaştığı yorumu yapılabilir. Serçemeli ve Kurnaz (2016)'in belirttiği gibi “Denetimde bilgi teknoloji ürünlerinin kullanımı, denetim sonucunda elde edilen bulguların doğruluk derecesini yükseltir. Aynı zamanda bilgi teknoloji ürünleri, denetim yapılan işletmelerin olası hata ve hilelerinin ortaya çıkarılmasında ve daha güvenilir denetçi görüşünün oluşturularak, raporlanmasında son derece önemlidir.” (s. 2).

Katılımcılara bilgi ve iletişim teknolojilerine ilişkin kurumlarına önerileri neler olduğu sorulduğunda; katılımcıların bir kısmı BİT konusunda daha fazla hizmet içi eğitim verilmesine yönelik öneriler getirirken, bir diğer kısmı ise teknolojik araç ve gereçlerin kullanımı ile ilgili uygulamaların sıklaştırılması ve işlere uygun şekilde uyarlanmasına yönelik öneriler getirmişlerdir. Öneriler dikkate alındığında; katılımcıların mesleki gelişimlerini önemsedikleri, bilgi ve becerilerini geliştirmek istedikleri, kurum içi hizmet içi eğitimlerin gerekliliğine önem verdikleri, klasik hizmet içi eğitim anlayışı (uzman konuşmacı, seminer şeklinde düz anlatım) yerine daha çok uygulamaya yönelik eğitim taleplerinin olduğu yorumu yapılabilir. Katılımcıların talepleri değerlendirildiğinde; verilen hizmet içi eğitimlerde katılımcıların eğitim sonrası görüş ve önerileri alınmalı, ilerleyen zamanlarda düzenlenecek benzer nitelikteki hizmet içi eğitimlerin kalite ve verimliliğini yükseltmek adına benzer eksikliklerle karşılaşmamak için eğitimleri düzenleyen uzman ve eğiticilerin farklı teknik ve metotlar geliştirmesi, verilen klasik hizmet içi eğitimlerden sıyrılarak yeni teknolojik araç ve gereçler yardımıyla uzman kişiler öncülüğünde daha profesyonel eğitimlerin düzenlenmesi gerektiği yorumu yapılabilir.

4.1. Öneriler

Araştırmadan elde edilen verilerin analizi ve yorumları sonucunda, kamu çalışanlarının bilgi ve iletişim teknolojileri öz yeterlik algıları, kullanım düzeyi ve çalıştıkları kurumdan beklentilerine ilişkin şu öneriler getirilebilir:

1. Kamu çalışanların bilgi ve iletişim teknolojileri alanındaki yenilikleri yakından takip etmeleri ve kullanım düzeylerinin artırılmasının sağlanması için sık sık kurum içi eğitimler düzenlenmesi.

2. Kurum içi yapılacak eğitimlere yönelik önceliğin çalışanların eğitim ihtiyaçlarının belirlenmesi.

3. Verilecek hizmet içi eğitimlerin çalışanların ihtiyaçları doğrultusunda olması.

4. Kıdem süresi 20 yıl ve üzeri olan çalışanlara teknoloji kullanımı konusunda daha fazla eğitim verilmesi.

5. Denetçilerin kamu kurum ve kuruluşlarını denetleme görevi nedeniyle yılın belli dönemlerinde farklı kurumlarda bulunmalarından dolayı, eğitimlerin tüm çalışanları kapsayacak dönemlerde verilmesi veya online-uzaktan eğitimlerle bu ihtiyacın giderilmesi.

6. Bu araştırma sadece kamu personelinden Sayıştay Başkanlığı çalışanlarıyla sınırlı olduğundan, benzer çalışmalar farklı kamu kurumu çalışanlarına yönelik gerçekleştirilerek çalışmalardan elde edilecek sonuçlar karşılaştırılabilir ve bu şekilde kamuda teknoloji kullanım düzeyi ile ilgili daha genellenebilir sonuçlar elde edilebilir.

KAYNAKLAR

- Achim, N., & Kassim, A. A. (2014). Computer usage: the impact of computer anxiety and computer selfefficacy. *Global Conference on Business & Social Science*, 172(2015), 701-708.
- Akçal, İ. (2008). *Bilişim teknolojilerinin kamu kurumlarında uygulanması: Milli Kütüphane Başkanlığı örneği*. Uzmanlık Tezi, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Ankara.
- Akpınar, B., Dönder, A. & Doğan, Y. (2011 Eylül). *Lisansüstü öğrencilerinin bilgisayara ilişkin öz-yeterliliği ve kullanım becerilerinin çeşitli değişkenlere göre değerlendirilmesi*. V. Uluslararası Bilgisayar & Eğitim Teknolojileri Sempozyumu'nda sunulmuş bildiri, Fırat Üniversitesi, Elâzığ.
- Bandura, A. (1994). Self efficacy. In. V. S. Ramachaudran (Ed.), *Encyclopedia of human behavior* (pp. 71-81). New York: Academic.
- Barutçugil, İ. (2004). *Stratejik insan kaynakları yönetimi*. İstanbul: Kariyer.
- Baş, G. (2011). İlköğretim öğretmenlerinin eğitsel internet kullanımı öz-yeterlik inançlarının farklı değişkenler açısından incelenmesi. *Eğitim Teknolojisi Kuram Ve Uygulama*, 1(2), 35-51.
- Baumgartner, H. & Homburg, C. (1996). Applications of structural equation modeling in marketing and consumer research: A review. *International Journal of Research in Marketing*, 13(2), 139-161.
- Bentler, P. M., & Bonett, D. G. (1980). Significance tests and goodness of fit in the analysis of covariance structures. *Psychological Bulletin*, 88(3), 588-606.
- Brown, M., & Cudeck, R. (1993). Alternative ways of assessing model Fit. In K. Bollen & J. Long, (Eds.), *Testing structural equation models*. London: Sage.
- Bülbül, T. & Çuhadar, C. (2012). Okul yöneticilerinin teknoloji liderliği öz-yeterlik algıları ile bilgi ve iletişim teknolojilerine yönelik kabulleri arasındaki ilişkinin

- incelenmesi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12(23), 474-499.
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak., K. E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. & Demirel, F. (2014). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem.
- Can, E. (2011). *Türkiye’de kamu personelinin hizmetiçi eğitiminde bilişim teknolojilerinin rolü*. Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.
- Coşkun, B. (2015). İletişim teknolojilerinin stratejik kaynak yönetimi: Türk telekomünikasyon anonim şirketi (ttaş) örneği. *Uluslararası İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 1(1), 31-53.
- Çayır, S., Güneş, A. & Bük, O. (2008). *Türkiye'deki Kamu Kurumlarında Bilişim Teknolojileri Yönetişimi*, Akademik Bilişim 2008 Toplantıları’nda sunulmuş bildiri, Çanakkale. <http://www.ab.org.tr/ab08> sayfasından erişilmiştir.
- Çelik, H.C., & Bindak, R. (2005). İlköğretim okullarında görev yapan öğretmenlerin bilgisayara yönelik tutumlarının çeşitli değişkenlere göre incelenmesi. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6(10), 27-38.
- Çepni, S., Ayvacı, Ş. H., Bakirci, H. & Kara, Y. (2014). Öğretim elemanları gözüyle velilerin bilgisayar okur yazarlık düzeylerinin web tabanlı performans değerlendirme programına yansımaları. *Journal of Instructional Technologies & Teacher Education*, 3(1), 1-9.
- Çuhadar, C. & Yücel, M. (2010). Yabancı dil öğretmeni adaylarının bilgi ve iletişim teknolojilerinin öğretim amaçlı kullanımına yönelik öz yeterlilik algıları. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 27, 199-210.
- Downey, J.P. & Zeltmann, S. (2009). The role of competence level in the self-efficacy-skills relationship: An empirical examination of the skill acquisition process and its implications for information technology training. *International Journal of Training and Development* 13(2), 96-110.
- Durndell, A., Haag, Z. & Laithwaite, H. (2000). Computer self-efficacy and gender: a cross cultural study of Scotland and Romania. *Personality and Individual Differences*, 28(2000), 1037-1044.

- Dursun, F. (2013). *Bilişim teknolojileri öğretmen yeterliklerinin öğretim elemanı, öğretmen adayı ve öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesi*. (Yüksek lisan tezi). <https://tez.yok.gov.tr> sayfasından erişilmiştir.
- Ekici, E., Ekici, T. F. & Kara, İ. (2012). Öğretmenlere yönelik bilişim teknolojileri öz-yeterlik algısı ölçeğinin geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 31(1), 53-65.
- Ekici, T. F., Demirhan, S., Kara, I. & Ekici, E. (2014). Fen bilgisi öğretmenlerinin bilişim teknolojilerini kullanma sıklıkları ve karşılaştıkları engeller. *International Journal of Assessment Tools in Education*, 1(1-2), 26-46.
- Emini, T.F., & Kocaoğlu, M. (2011). Bilişim teknolojileri kullanımının hizmet sunumuna etkileri: Konya İl Özel İdaresi örneği. *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 16(2), 179-200.
- Enyia, C.D., Oshi, J. & Onwuka M. E. (2016). Impact of ICT on employee productivity in public enterprises in Nigeria. A study of selected enterprises in Rivers State. *Researchjournal's Journal of Management*, 4(6), 1-10. Retrieved from https://www.researchgate.net/publication/309313667_Impact_Of_ICT_On_Employee_Productivity_In_Public_Enterprises_In_Nigeria_A_Study_Of_Selected_Enterprises_In_Rivers_State
- Erkek, S. (2016). Kamu kurumlarında sosyal medya kullanımı: Sağlık Bakanlığı örneği. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 35, 141-150.
- Ersoy, Y. (1997). Okullarda matematik eğitimi: Matematikte okur-yazarlık. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 13, 115-120.
- Erol, O. (2010). *Meslek yüksekokulu öğrencilerinin bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanma sıklıkları ile yaratıcılık algıları arasındaki ilişkinin incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Süleyman Demirel Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Isparta.
- Fidan, E., M. & Subaşı, Ş. (2015) Türkiye'deki muhasebe öğretim elemanlarının sayısal çağda teknoloji kullanımına ilişkin durum tespiti. *Çankırı Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 6(1), 085-112.
- Haznedar, Ö. (2012). *Üniversite öğrencilerinin bilgi ve iletişim teknolojileri becerilerinin ve e-öğrenmeye yönelik tutumlarının farklı değişkenler açısından incelenmesi*. (Yüksek lisans tezi). <https://tez.yok.gov.tr> sayfasından erişilmiştir.

- Holden, H., & Rada, R. (2011). Understanding the influence of perceived usability and technology self-efficacy on teachers' technology acceptance. *Journal of Research on Technology in Education*, 43(4), 343–367.
- İngeç, K. Ş., Ağa, S. & Şahingöz, M. (2014). Kız teknik ve meslek lisesi öğrencilerinin bilgi ve iletişim teknolojileri becerilerinin farklı değişkenler açısından incelenmesi. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 3(3), 350-364.
- İpek, C. & Acuner, H.Y. (2011). Sınıf öğretmeni adaylarının bilgisayar öz-yeterlik inançları ve eğitim teknolojilerine yönelik tutumları [Özel Sayı]. *Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12(2), 23-40.
- Geçer, K. A. & Gökdaş, İ. (2014). Öğretmenlerin bilgi ve iletişim teknolojilerinden yararlanma durumlarının bazı değişkenlere göre incelenmesi. *Eğitim Bilimleri Dergisi*, 4(1), 89-112.
- Günbayı, İ., & Cantürk, G. (2012). Okul yöneticilerinin bilgisayar teknolojisini kullanma düzeyleri ile öğretmenlerin bilgisayar teknolojisini kullanma düzeylerinin karşılaştırması. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 9(2), 1443–1475.
- Kahyaoglu, M. (2011). İlköğretim öğretmenlerinin fen ve teknoloji dersinde yeni teknolojileri kullanmaya yönelik görüşleri. *Eğitim Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 1(1), 79-96.
- Kara, S. (2011). *İlköğretim okullarında görev yapan öğretmenlerin bilgi ve iletişim teknolojileri yeterliliklerinin belirlenmesi-İstanbul örneği*. Yüksek Lisans Tezi. Bahçeşehir Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Karasar, Ş. (2004). Eğitimde yeni iletişim teknolojileri-internet ve sanal yüksek eğitim. *The Online Turkish Journal of Educational Technology*, 3(4), 117-125.
- Karasar, N. (2011). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Ankara: Nobel.
- Karadeniz, Ş., & Yılmaz, B. (2009). Türkiye’de halk kütüphanecilerinin hizmet içi eğitim gereksinimleri. *Türk Kütüphaneciliği*, 23(1), 52-82.
- Kinzie, M. B., & Delcourt M.A.B. (1991). Computer technologies in teacher education: The measurement of attitudes and self-efficacy. *Education Resources Information Center*, 3(7), 1-21. Retrieved from <http://files.eric.ed.gov/fulltext/ED331891.pdf>

- Kline, R. B. (2011). *Principles and practice of structural equation modeling*. New York: The Guilford.
- Korkmaz, Ö. & Demir, B. (2012). MEB hizmetçi eğitimlerinin öğretmenlerin bilgi ve iletişim teknolojilerine ilişkin tutumlarına ve bilgisayar öz-yeterliklerine etkisi. *Eğitim Teknolojisi Kuram ve Uygulama Dergisi*, 2(1), 1-18.
- Kurbanoglu, S.S. (2004). Öz-yeterlik inancı ve bilgi profesyonelleri için önemi. *Bilgi Dünyası*, 5(2), 137-152.
- Kutluca, T., & Ekici, G. (2010). Öğretmen adaylarının bilgisayar destekli eğitime ilişkin tutum ve öz-yeterlik algılarının incelenmesi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi (H. U. Journal of Education)*, 38, 177-188.
- Leblebici, D. N., Öktem, M. K. & Aydın, M. D. (2003 Aralık). *Türkiye’de kamu kesiminde bilgi teknolojileri uygulamaları ve e-bürokrasi: Örgütsel dönüşüm üzerine etkiler*. Kamu Yönetiminde Kalite 3. Ulusal Kongresi’nde sunulmuş bildiri, TODAİE, Ankara.
- Luarn, P. ve Huang, K. (2009). Factors influencing government employee performance via information systems use: an empirical study. *Electronic Journal of e-Government*, 7(3) 227-240.
- Malliari, A., Korobili, S., & Togia, A. (2012). IT self efficacy and computer competence of LIS students. *The Electronic Library*, 30(5), 608–622. <https://dx.doi.org/10.1108/02640471211275675>
- Marsh, H. W., Hau, K. T., Artelt, C., Baumert, J., & Peschar, J. L. (2006). OECD’s brief self-report measure of educational psychology’s most useful affective constructs: Cross-cultural, psychometric comparisons across 25 countries. *International Journal of Testing*, 6(4), 311-360.
- Menzi, N., Çalışkan, E. & Çetin, O. (2012). Öğretmen adaylarının teknoloji yeterliliklerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Anadolu Journal of Educational Sciences International*, 2(1), 1-18.
- Meydan, C. H. (2011) İş tatmini ve öz yeterliliğin örgüt içi girişimciliğe etkisi: Kamu sektöründe bir araştırma. *Ç.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 20(1), 25–40.

- Moos, D. C., & Azevedo, R. (2009). Learning with computer-based learning environments: a literature review of computer self-efficacy. *Review of Educational Research*, 79(2), 576–600.
- Mudasiru, O. Y. (2005). An investigation into teacher's self-efficacy in implementing computer education in Nigerian secondary schools, *Meridian: A Middle School Technologies Journal*, 8(2), 1-5.
- Nagel, D. (2010). *Education IT to grow \$2.5 billion*. Retrieved from <http://campustechnology.com/articles/2010/05/19/education-it-to-grow-2.5-billion.aspx>.
- Olatoye, R. (2011). Levels of participation in ICT training programmes, computer anxiety and ICT utilization among selected professionals. *International Journal of Education and Development using Information and Communication Technology (IJEDICT)*, 7(2), 15-26.
- Özdamar, K. (2016). *Ölçek ve test geliştirme yapısal eşitlik modellemesi*. Eskişehir: Nisan.
- Öztemiz, S. (2013). Bilgi teknolojilerinin statü bağlamında bilgi profesyonellerine yansımaları: Ankara'da çalışan kütüphaneciler üzerine bir araştırma. *Türk Kütüphaneciliği*, 27(3), 496-514.
- Ranaweera, H.M.B.P. (2015). ICT applications and service quality of government service. *International Journal of Economics, Commerce and Management*, 3(1), 1-20.
- Rouse, M. (2017). *ICT (information and communications technology, or technologies*. Retrieved from <http://searchcio.techtarget.com/definition/ICT-information-and-communications-technology-or-technologies>.
- Şad, S. N., & Nalçacı, Ö. İ. (2015). Öğretmen adaylarının eğitimde bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanmaya ilişkin yeterlilik algıları. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11(1), 177-197.
- Sak, N. & Demirel, V. (2014). *Öğretmenlerin bilişim teknolojileri öz-yeterlilik algılarının incelenmesi*. II. Uluslararası Eğitim Teknolojileri & Öğretmen Eğitimi Sempozyumu'nda sunulmuş bildiri, Afyonkarahisar.
- Saleh Al-Haderi, M.S. (2013). The effect of self-efficacy in the acceptance of information technology in the public sector. *International Journal of Business and Social Science*, 4(9), 188-198.

- Sangül, M. (2013). *Bilişim teknolojileri ve yazılım ders kitabı*, <https://tr-static.eodev.com/files/d05/bdc06e5bfe630512b507e4e7234985f5.pdf> sayfasından erişilmiştir.
- Saygıner, Ş. (2016). Öğretmen adaylarının bilgisayar yeterlilik düzeyleri ile teknolojiye yönelik algıları arasındaki ilişkinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 13(34), 298-312.
- Sayıştay Kanunu. (2010). *T.C. Resmi Gazete*, 10707, 19 Aralık 2010.
- Schermelleh-Engel, K., & Moosbrugger, H. (2003). Evaluating the fit of structural equation models: Tests of significance and descriptive goodness-of-fit measures. *Methods of Psychological Research Online*, 8(2), 23-74.
- Serçemeli, M., & Kurnaz, E. (2016). Denetimde bilgi teknoloji ürünleri kullanımının teknoloji kabul modeli (TKM) ile araştırılması. *İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi Dergisi*, 45(1), 43-52.
- Sevinç, İ. (2007). Kamu kurumlarında bilgi teknolojileri kullanımı ve bunların çalışanların fiziksel ve psikolojik durumlarına etkileri. *Bilgi Ekonomisi ve Yönetimi Dergisi*, 2(1), 21-31.
- Sığrı, Ü., Tabak, A. & Güngör, H. (2010). Öz yeterliğin dönüştürücü liderlik üzerine etkisi: Kamu sektöründe bir araştırma. *İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 9(17), 51-66.
- Steinke, K., & Bryan, V. C. (2014). Adult learning in a digital age: Effective use of technologies for adult learners. *ResearchGate*, 8, 54-63. Retrieved from https://www.researchgate.net/publication/271137907_Adult_Learning_in_a_Digital_Age_Effective_Use_of_Technologies_for_Adult_Learners
- Tabachnick, B. G. & Fidell, L. S. (2013). *Using multivariate statistics*. Boston: Pearson Education.
- Teo, T., & Koh, J. (2010). Assessing the dimensionality of computer self-efficacy among pre-service teachers in Singapore: a structural equation modeling approach. *International Journal of Education and Development Using Information and Communication Technology (IJEDICT)*, 6(3), 7-18. Retrieved from <http://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1085024.pdf>.

- Tuti, S. (2005). *Eğitimde bilişim teknolojileri kullanımı performans göstergeleri, öğrenci görüşleri ve öz-yeterlik algılarının incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Türkiye Bilişim Derneği (2014). *Değerlendirme raporu*. http://www.tbd.org.tr/wpcontent/uploads/2016/07/2014TBD_DEGERLENDIRME_RAPOR_V1.pdf sayfasından erişilmiştir.
- Usluel, Y.K., & Seferoğlu, S. S. (2004). Öğretim elemanlarının bilgi teknolojilerini kullanmada karşılaştıkları engeller, çözüm önerileri ve öz-yeterlik algıları, *Eğitim Bilimleri ve Uygulama Dergisi*, 3(6), 143-157.
- Usta, E., & Korkmaz, Ö. (2010). Öğretmen adaylarının bilgisayar yeterlikleri ve teknoloji kullanımına ilişkin algıları ile öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 7(1), 1335-1349.
- Yenice, N. & Özden, B. (2015). Fen bilgisi öğretmen adaylarının bilgisayar öz yeterlik algılarının ve bilgisayar destekli eğitime yönelik tutumlarının incelenmesi. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 25, 175-201.
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2008). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin.
- Yıldırım, Y. (2012). *İlköğretim öğrencilerinin teknoloji kullanım yeterlikleri ve teknoloji kullanımını etkileyen faktörler. Öğrencilerin teknoloji ile imtihanı (Türkiye örneği) içinde*. Ankara: Dorlion.
- Yıldız, H., Sarıtepeci, M. & Seferoğlu, S. S. (2013). FATİH projesi kapsamında düzenlenen hizmet-içi eğitim etkinliklerinin öğretmenlerin mesleki gelişimine katkılarının ISTE öğretmen standartları açısından incelenmesi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Özel Sayı (1)*, 375-392.
- Yüksel, F. (2005). Bilgi teknolojileri ve yerel yönetimler. *Selçuk Üniversitesi İİBF Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 10, 247-259.

EKLER

EK 1. Anket Formu

Değerli Katılımcı,

Bu çalışmanın amacı, kamu çalışanlarının bilgi ve iletişim teknolojilerine ilişkin öz yeterlik algısı ve kullanım becerilerinin incelenmesi ile ilgili görüşlerini ve çalıştıkları kurumdan beklentilerine ilişkin düşünce ve önerilerini ortaya koymaktır. Ankette bulunan sorulara vereceğiniz yanıtlar son derece gizli tutulacak ve sadece araştırmanın amacı için kullanılacaktır.

Bu anket üç bölümden oluşmaktadır. Birinci bölüm bilgi ve iletişim teknolojileri öz yeterlik algınız hakkındaki görüşlerinizi belirlemek amacıyla hazırlanan sorulardan; ikinci bölüm teknoloji kullanım düzeyi ve teknoloji kullanım sıklığınızı belirlemeye yönelik sorulardan; üçüncü bölümde ise çalışanların bilgi ve iletişim teknolojilerine yönelik kurumdan beklentilerine ilişkin açık uçlu sorulardan meydana gelmektedir.

Anket sonuçlarının sağlıklı olabilmesi için soruları samimi ve doğru olarak yanıtlamanız beklenmektedir. Lütfen anketlerin üzerine isim belirtmeyiniz.

İlgi ve yardımlarınız için şimdiden teşekkür ederim.

Nimet Demir

Lütfen aşağıdaki kişisel bilgilerinizi tamamlayınız.

1)Cinsiyet:	Bayan ()	Erkek ()			
2)Unvan:	Denetçi ()	Memur ()			
3)Kıdem:	1-5 Yıl ()	5-10 Yıl ()	10-15 Yıl ()	15-20 Yıl ()	20 Yıl Üzeri ()

BÖLÜM 1

BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ ÖZ YETERLİK ALGISI ÖLÇEĞİ

		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
1.	Bilgisayar ilerleyen zamanlarda bozulduğunda tekrar sistemi düzgün çalıştırmak için yedekleme dosyası oluşturabilirim.	☐	☐	☐	☐	☐
2.	Bilgisayar donanımı ve programlarıyla ilgili terimleri anlayabilirim.	☐	☐	☐	☐	☐
3.	Bilgisayarımda anti-virüs yazılımı kullanabilirim.	☐	☐	☐	☐	☐
4.	Bilgisayar programlarının ilerlemiş özelliklerini öğrenebilirim.	☐	☐	☐	☐	☐
5.	Kelime işlemci programlarını kullanabilirim (MS Word, Open office, vb.).	☐	☐	☐	☐	☐
6.	Sunum hazırlama yazılımlarını kullanabilirim. (MS Power Point, vb.)	☐	☐	☐	☐	☐
7.	Veri tabanı kullanabilirim (MS Access vb.).	☐	☐	☐	☐	☐
8.	Elektronik posta kullanabilirim.	☐	☐	☐	☐	☐
9.	Web ortamında herhangi bir arama motorunu kullanabilirim.	☐	☐	☐	☐	☐
10.	Web sayfası hazırlayabilirim.	☐	☐	☐	☐	☐
11.	Sanal ortamdaki her tür kaynağı (belgeler, resim, video, müzik, animasyon vb.) internetten indirip kullanabilirim.	☐	☐	☐	☐	☐
12.	Dosya transfer protokolü (FTP) ile ağda dosya transferi yapabilirim/kullanabilirim.	☐	☐	☐	☐	☐
13.	Forum/Tartışma gruplarına katılabilirim.	☐	☐	☐	☐	☐
14.	Tarayıcı (Scanner) kullanabilirim.	☐	☐	☐	☐	☐
15.	Bilgisayar ortamında resimler üzerinde değişiklikler yapabilirim.	☐	☐	☐	☐	☐
16.	TV, DVD, Projeksiyon vb. multimedya araçlarını kullanabilirim.	☐	☐	☐	☐	☐

		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
17.	Bilişim teknolojilerinden faydalanırken karşılaştığım sorunları çözebilirim.	☐	☐	☐	☐	☐
18.	Sanal ortamda video konferansa katılabilirim/yapabilirim.	☐	☐	☐	☐	☐
19.	Bilgileri organize etmek (düzenlemek, depolamak, yapılandırmak vb.) için bilgisayarı kullanabilirim.	☐	☐	☐	☐	☐
20.	Sohbet programlarını (Chat, skyp, Google talk gibi) kullanabilirim.	☐	☐	☐	☐	☐
21.	Kütüphanelerin web sayfalarını kullanarak araştırma yapabilirim.	☐	☐	☐	☐	☐
22.	Elektronik ortamda işimle ilgili yaptığım denetimlerde değerlendirme rubrikleri (dereceli puanlama ölçeği) hazırlayabilirim.	☐	☐	☐	☐	☐
23.	İnter aktif (etkileşimli) akıllı tahta kullanabilirim.	☐	☐	☐	☐	☐
24.	Elektronik kaynaklar (dercelendirme ölçekleri, elektronik rubrikler gibi) kullanarak rapor sonuçlarını değerlendirebilirim.	☐	☐	☐	☐	☐
25.	Bilişim teknolojileri araç gereçlerinin (bilgisayar donanımları, projeksiyon, tarayıcı, ağ, akıllı tahta vb.) işlevlerini tanımlayabilirim.	☐	☐	☐	☐	☐
26.	Bilişim teknolojilerini sunum ve gösterim amaçlı kullanabilirim.	☐	☐	☐	☐	☐
27.	Moodle, Blackboard Web CT vb. yönetim sistemlerini kullanabilirim.	☐	☐	☐	☐	☐

BÖLÜM 2

TEKNOLOJİ KULLANIM DÜZEYİ BELİRLEME ÖLÇEĞİ

		Hiçbir zaman	Nadiren	Bazen	Sık sık	Her zaman
1.	Teknoloji ile ilgili genel kavramları açıklarım.	☐	☐	☐	☐	☐
2.	Teknolojinin ergonomik kullanımı ve sağlığa olumsuz etkilerini açıklarım.	☐	☐	☐	☐	☐
3.	Yeni bir teknolojik aracı ve bilgisayar programını kullanmayı kolayca öğrenirim.	☐	☐	☐	☐	☐
4.	Bir programın, bir yazılımın işleyişini ve çalışma mantığını açıklarım.	☐	☐	☐	☐	☐
5.	Teknolojinin üstünlük ve sınırlıklarını, günlük yaşamdaki genel kullanımının olumlu ve olumsuz yönlerini açıklarım.	☐	☐	☐	☐	☐
6.	Yaptığım işe uygun teknolojik araç gereçleri seçip kullanırım.	☐	☐	☐	☐	☐
7.	Yaptığım işe uygun internet ortamındaki bilgi kaynaklarından bilgi toplarım.	☐	☐	☐	☐	☐
8.	İnternet ortamındaki bilgi kaynaklarından elde ettiğim bilgileri, yaptığım işe uygun raporlaştırarak, grafik ve tablolaştırarak veya sunum hazırlayarak düzenlerim.	☐	☐	☐	☐	☐
9.	Yaratıcı ürünler, projeler ve yeni fikirler üretmek; karşılaştığım problemleri çözmede yeni yöntemler geliştirmek için bilişim teknolojilerinden (bilgisayar, internet...) yararlanırım.	☐	☐	☐	☐	☐
10.	Teknoloji tabanlı ürünler geliştirmek için uygun programları (MS Word, Excel, Power Point, Prezi vb.) kullanırım.	☐	☐	☐	☐	☐
11.	Teknoloji tabanlı ürünlerimi, bilgi kaynağı oluşturmak için internet ortamında yayımlarım.	☐	☐	☐	☐	☐
12.	Mesleki gelişimimi desteklemek için uygun kaynak ve programları (e-kitap, e-dergi, eğitsel yazılım, öğrenme nesnesi vb.) kullanırım.	☐	☐	☐	☐	☐

		Hiçbir zaman	Nadiren	Bazen	Sık sık	Her zaman
13.	Bilişim teknolojilerini, problem çözme, eleştirel düşünme, karar verme becerilerimi ve kişisel ilgi alanlarımı geliştirmek için kullanırım.	☐	☐	☐	☐	☐
14.	Karşılaştığım problemlerin çözümünde, düşünce ve fikirlerin paylaşımında uygun bilgisayar programlarını (MS Word, Excel, PowerPoint...) ve iletişim araçlarını kullanırım.	☐	☐	☐	☐	☐
15.	Bilişim teknolojilerini kullanırken karşılaştığım donanım sorunlarının çözümüne yönelik uygun yöntem ve tekniği belirler ve uygulayım.	☐	☐	☐	☐	☐
16.	Bilişim teknolojilerini kullanırken karşılaştığım yazılım sorunlarının çözümüne yönelik uygun yöntem ve tekniği belirler ve uygulayım.	☐	☐	☐	☐	☐
17.	Bilişim teknolojilerindeki güncel gelişimleri izleyip bu gelişmeleri arkadaşlarımla paylaşıyorum.	☐	☐	☐	☐	☐
18.	Çalışma arkadaşlarımla iş birliği yapmak için, sosyal paylaşım, forum ve tartışma siteleri, e-posta gibi iletişim araçlarından veya sohbet/chat programlarından yararlanırım.	☐	☐	☐	☐	☐
19.	Çalışma arkadaşlarımla veya diğer kişilerle iletişim kurmak için sosyal paylaşım, forum ve tartışma siteleri, e-posta gibi iletişim araçlarından yararlanırım.	☐	☐	☐	☐	☐
20.	Çalışma arkadaşlarım, arkadaşlarım ve diğer kişilerle iletişim kurmak için sohbet/chat programlarından yararlanırım.	☐	☐	☐	☐	☐
21.	Sosyal paylaşım, forum ve tartışma siteleri, e-posta gibi iletişim araçları ve sohbet/chat programları aracılığı ile farklı şehirlerdeki ve farklı ülkelerdeki farklı kültürden insanlarla bilgi ve kültür alışverişinde bulunurum.	☐	☐	☐	☐	☐
22.	İnternet ortamından elde ettiğim bilgilerin doğruluğunu, uygunluğunu, eksiksiz ve ön yargı içerip içermediğini araştırıp değerlendiririm.	☐	☐	☐	☐	☐

		Hiçbir zaman	Nadiren	Bazen	Sık sık	Her zaman
23.	Araştırma yaparken, internet ortamındaki bilgi kaynaklarından elde ettiğim bilginin, doğru ve güvenilir olduğunu değerlendiririm.	☐	☐	☐	☐	☐
24.	Teknolojiyi ve teknoloji yoluyla edinilen bilgiyi, telif hakkı, gizlilik ve yasal kullanım haklarına uygun bir şekilde sorumluluk duygusu ile kullanırım.	☐	☐	☐	☐	☐
25.	Bilişim teknolojilerini yasa ve etik dışı kullanmanın cezalarını ve yaptırımlarını tartışırım.	☐	☐	☐	☐	☐
26.	Teknoloji ve teknoloji yoluyla edinilen bilginin, uygunsuz kullanımının sonuçlarına ilişkin kişilere düşen sorumlulukları açıklarım.	☐	☐	☐	☐	☐
27.	Bilişim teknolojilerini kullanarak yaptığım işe uygun sosyal ve kültürel değerlere saygı gösteririm.	☐	☐	☐	☐	☐
28.	Yaşam boyu öğrenmemi ve kişisel gelişimimi sürdürebilmek için teknolojiden nasıl yararlanabileceğimi açıklarım.	☐	☐	☐	☐	☐
29.	Bilişim teknolojilerindeki güncel gelişimleri izleyip bu gelişmelerin toplum ve çalışma hayatındaki etkilerini açıklarım.	☐	☐	☐	☐	☐
30.	Çalıştığım kurumda isimle ilgili aldığım eğitimleri bilgisayar ve internet ortamında çalıştığım kuruma özgü programlar aracılığıyla takip eder; katıldığım kursları, kişisel işlerimi ve diğer öğrenme gelişimlerimi izlemek için yararlanırım.	☐	☐	☐	☐	☐

BÖLÜM 3

Kamu Çalışanlarının Bilgi ve İletişim Teknolojilerini Kullanımına İlişkin Açık Uçlu Sorular Görüş Formu

Aşağıda verilen açık uçlu sorulara ilişkin görüşleriniz nelerdir?

1. Çalıştığınız kurumda bilgi ve iletişim teknolojileri kullanımı konusunda herhangi bir eğitim aldınız mı?

Evet ☐

Hayır ☐

2. Eğer bilgi ve iletişim teknolojileri kullanımı konusunda herhangi bir eğitim aldıysanız neyle ilgili aldınız?

- a. Word
- b. Excel
- c. PowerPoint
- d. Photoshop
- e. Outlook
- f. Diğer (yazınız)

3. Çalıştığınız kurumda bilgi ve iletişim teknolojileri ile ilgili yeterli teknolojik olanaklara sahip misiniz?

Evet ☐

Hayır ☐

4. Eğer çalıştığınız kurumun bilgi ve iletişim teknolojileri ile ilgili yeterli olanaklara sahip olmadığını düşünüyorsanız bu doğrultuda kurumunuzdan istekleriniz nelerdir?

5. Bilgi ve iletişim teknolojileri ile ilgili eğitim ihtiyacınız olduğunu düşünüyor musunuz?

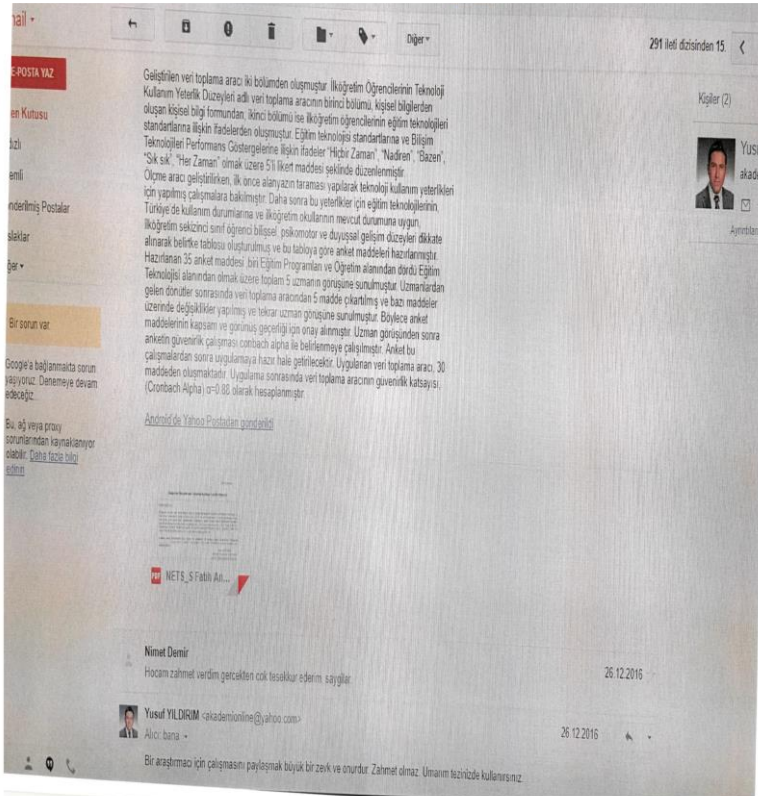
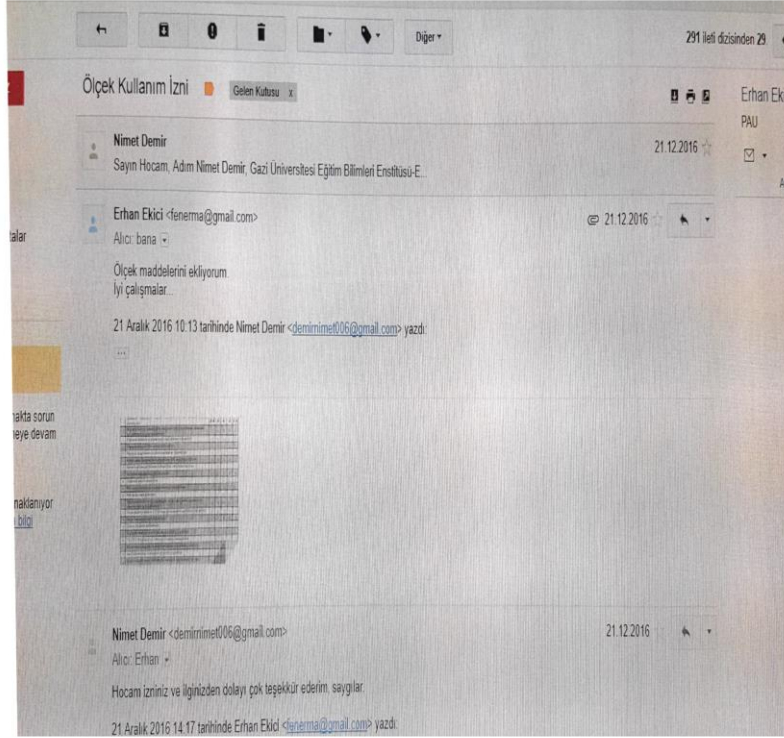
Evet ☐

Hayır ☐

6. Eğer bilgi ve iletişim teknolojileri ile ilgili eğitim ihtiyacınız olduğunu düşünüyorsanız hangi konuda eğitim almak isterdiniz?

7. Kurumunuzdaki bilgi ve iletişim teknolojilerine ilişkin önerileriniz nelerdir?

Ek 2. Sayıştay Başkanlığı Anket Uygulama İzin Dilekçesi ve Ölçek Kullanım İzinleri

GAZİLİ OLMAK AYRICALIKTIR..